

Jaarverslag LKCA 2013

maart 2014

Colofon

Jaarverslag 2013, Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst

Samenstelling: Marlies Tal, Ocker van Munster en Peter van den Esschert

Teksten activiteiten: afdelingshoofden, (senior-)projectleiders en medewerkers LKCA

Prestatietabellen: Miriam Schout, Desiree de Kreuk, Ingrid Smit

31 maart 2014

Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst

Kromme Nieuwegracht 66

Postbus 452

3500 AL Utrecht

Email: info@lkca.nl

Internet: www.lkca.nl

Inhoud

1	Een overgangsjaar	7
1.1	Fuseren	7
1.2	Samenvatting van activiteiten	8
2	Bestuursverslag	11
2.1	Raad van bestuur	11
2.2	Raad van toezicht	11
3	Prestaties en financiële verantwoording	15
3.1	Thema's en producten	15
3.2	Financiën op orde	17
4	Mens en organisatie	19
4.1	De structuur	19
4.2	Personeel	21
Bijlage 1	Terugblik activiteiten 2013	25
Algemeen		25
	Strategische agenda I: strategisch beleidsplan LKCA (01102.01)	25
	Studium Generale medewerkers LKCA (01401)	25
Thema 1: Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools		29
	Strategisch Beraad Kunstonderwijs (05101)	30
	Bijzondere leerstoel Cultuureducatie en cultuurparticipatie (09102)	30
	Tijdschrift Cultuur+Educatie (09301)	31
	Symposia Cultuur+Educatie (09302)	31
	Methodieken instrumentaal muziekonderwijs met FCP (07102)	32
	Kunst van de Beperking (07103)	32
	Landelijke platform kenniscentra cultuureducatie (05103)	32
	Blogcollectief Cultuureducatie met Kwaliteit (05704)	33
	Europese conferentie cultuureducatie Quality Now! 2014 (10104)	33
	Ontwikkeling leerlijn cultuureducatie primair onderwijs (05401)	33
	Gevalsstudie Cultuureducatie met Kwaliteit (05705)	34
	Deskundigheidsbevordering cultuureducatie PO (05302)	34
	Beoordelingsinstrumentarium leerlingprestaties kunstzinnige oriëntatie (05501)	34

Analyse aanvragen Matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (05701)	35
Moneva Matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (05702)	35
Dag van de Cultuureducatie Nederland (04204)	35
Dag van de Cultuureducatie Vlaanderen (04205)	36
Netwerkdagen culturele instellingen (04201)	36
Duurzame samenwerking (05201)	36
Quickscan erfgoededucatie primair onderwijs (05105)	37
Platform erfgoededucatie (04302)	37
Vakoverleg erfgoedconsulenten (04303)	37
Tangible Past (04306)	37
Onderzoek Rondleiden is een vak (04307)	38
Studiedag museum- en erfgoededucatie (04305)	38
Cultuurcoach (05305)	38
AliceMoves (05303)	39
Steunpunt en vereniging cultuurprofielscholen (05601)	39
Cultuurwerkplaatsen VO (05602)	39
Cultuureducatie in het vmbo (05603)	40
Inventarisatie talentontwikkeling (08101.03)	40
Netwerkbijeenkomst Talentontwikkeling en manifestaties (TOM) (08101.01)	40
Moneva Talentontwikkeling en manifestaties (TOM) (08101.04)	40
Verbinding cultuureducatie op school en actieve cultuurparticipatie (07101)	41
Zicht op interventies doorstroming school naar vrije tijd (07105)	41
Ontwikkelen referentieniveaus (en certificering) (06201)	41
Deskundigheidsbevordering artistiek kader (06102)	42
Evaluatie methodieken buitenschoolse kunsteducatie (06202)	42
Bestuur Stichting Netwerk Jeugdtheaterscholen (17005)	42
Bijeenkomsten docenten buitenschoolse kunsteducatie (06203)	42
Adviescommissie Museum Jan Cunen (17002)	43
Kwaliteit cultuureducatie pabo (05301)	43
Aansluiting beroepspraktijk en kunstvakonderwijs (06105)	43
Kenniscommunity skills21kunst (09202)	44
Voorlichtingsbijeenkomsten studenten (02303)	44
Thema 2: Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie	59
Het Cultuurnetwerk (03108)	60
Infrastructuur in kaart brengen en versterken (03102)	60
Tweejaarlijkse inventarisatie aanbod centra voor de kunsten (03103)	61
De amateurkunstwijzer (03105)	61
Valorisatie monitoronderzoek amateurkunst (06301.01)	61
Onderzoek Voorzieningen Amateurkunst 2013 (06301.02)	61
Tandem (06106)	62
Deskundigheidsbevordering bestuurlijk kader (06103)	62
Bestuurlijk en artistiek kader met FCP (06104)	62
Netwerk landelijke koepelorganisaties (06305)	63
Urban arts (08101.05)	63

Thema 3: Versterking verbinding tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren

	69
Kunst versterkt, cultuurparticipatie en samenleving I – Conferentie voor beleidsmakers (01101)	70
Kunst versterkt, cultuurparticipatie en samenleving II – netwerkbijeenkomst cultuurprofessionals (03106 en 06308)	70
Moneva FCP-programma Versterking actieve cultuurparticipatie (06302)	71
Ouderen en cultuurparticipatie (06303)	71
Moneva stimuleringsprogramma kunstbeoefening ouderen (06304)	71
Grundtvig: Art based learning and active aging (10106.01)	72
Grundtvig III Culture Guide Marginalised Groups (10106.3)	72
Intervisiebijeenkomsten kennisdeling community arts (06307 en 08101.02)	73
Deskundigheidsbevordering community arts (06306)	73

Thema 4: Bevordering van waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie in de samenleving

	79
Corporate blog Kunst en cultuur en hoe eraan deel te nemen (01208)	79
Sociale media	80
Doelgroepenonderzoek (01204)	80
Klanttevredenheidsonderzoek (01215)	81
Externe communicatie, zichtbaarheid en huisstijl	81
Publicatie artikelen Kunstzone (05104)	81
Week van de Amateurkunst (03104)	82
Actualisatie gemeentelijk cultuureducatiebeleid (03107)	82
Kennisnetwerk overheden (04102)	82
Onderzoeksagenda cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (09201)	83
Strategische agenda II: strategische verkenning cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (01102)	83
Conferentie Onderzoek Cultuureducatie en Cultuurparticipatie 2013 (09304)	84
Max van der Kamp Scriptieprijs (09305)	84
Jaarboek actieve cultuurparticipatie 2013 (09306)	84

Productcluster A: Digitaal Kennis Centrum (DKC)

	89
Vorbereiding en uitvoering bouw Digitaal Kennis Centrum (02201)	90
Website (02203)	90
Gebruikersanalyse digitale media voorgangers LKCA (02202)	90
Beheer en onderhoud Cultuurplein (02204)	90
Innovatie en beheer Themadossiers LKCA (02205)	91
Good Practices (02206)	91
Innovatie Kennisbank (02101)	91
Technisch onderhoud en beheer Kennisbank (02102)	91
Inhoudelijk onderhoud Kennisbank (02103)	91
Registratie Info Vakliteratuur (02104)	92
In kaart brengen regelgeving buitenschoolse kunsteducatie en actieve cultuurparticipatie (06101)	92
Wegwerken achterstand collectievorming en beschrijven (11105)	92
Sanering en overdracht collectie Cultuurnetwerk Nederland (11106)	92

Venster op onderzoek cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (VOCA) (09303)	92
Zichtbaarheid van het LKCA	99
Bijeenkomsten	99
Publicaties	101
Nationale contacten en netwerken (17001)	104
Internationale contacten en netwerken (10101)	105
Nevenfuncties medewerkers	106
Bijlage 2 Financieel jaarverslag 2013	107

1 Een overgangsjaar

1.1 Fuseren

Op 1 januari 2013 was de fusie van Cultuurnetwerk Nederland en Kunstfactor tot Landelijk Kennisinstituut voor Cultuureducatie en Amateurkunst (LKCA) een feit. De voorbereidingen voor het LKCA liepen al in 2012. Zo werden de kaders voor de nieuwe organisatie geformuleerd: er lag een activiteitenplan, een geïntegreerde begroting, een organisatiestructuur en een functiegebouw. De feitelijke integratie van taken, mensen en middelen kon pas vanaf 2013 beginnen en stond het hele jaar centraal. Het nieuwe instituut moest zich op vrijwel alle aspecten opnieuw uitvinden. Doordat de fusie gepaard is gegaan met een per saldo halvering van middelen en personeelscapaciteit was een organische voortzetting van de activiteiten van de rechtsvoorgangers uitgesloten. Verder moest de nieuwe organisatie rekening houden met de snelle veranderingen in het veld en nieuwe eisen en verwachtingen van de stakeholders.

We hebben de eerste helft van 2013 hard gewerkt aan het vormgeven van een nieuw takenpakket aan de hand van een uitgewerkt Werkplan binnen de nieuwe kaders. Daarbij is veel energie gestoken in vernieuwing van de kennisbank. Dit project loopt nog door tot in 2014 en zal tot een veel toegankelijker en op de actualiteit toegesneden portal leiden. Bij de fusie werd de prioriteit bij cultuureducatie gelegd, vooral bij het programma Cultuureducatie met Kwaliteit dat we samen met het Fonds voor Cultuurparticipatie (FCP) vormgeven. Deze werkzaamheden voor cultuureducatie hebben we voortgezet. Op andere terreinen, vooral de actieve cultuurparticipatie, was een grondige heroriëntatie nodig. De bezetting van Kunstfactor was na de fusie gedecimeerd, waardoor we bestaande netwerken en de op disciplines georiënteerde dienstverlening niet langer konden waarmaken. De oriëntatie op de verbinden van cultuurparticipatie met andere beleidsdomeinen kreeg een gezicht met het project cultuurparticipatie en ouderen.

In 2012 had het nieuwe instituut groen licht gekregen van OCW op basis van het *Activiteitenplan 2013-2016*. De Raad voor Cultuur vond dat de ambities in de goede richting wezen, maar nog onvoldoende waren uitgewerkt in doelstellingen en samenhang. De raad adviseerde OCW dan ook om de subsidie voor de planperiode 2013-2016 te verlenen onder de voorwaarde dat het LKCA binnen twee jaar met een aangescherpt plan zou komen.

De werving van een nieuwe directeur duurde langer dan gepland. De functie is tot 1 september 2013 waargenomen door Piet Hagenaars, daarna trad Ocker van Munster aan als directeur-bestuurder. Hij startte, op basis van de interne signalen en gesprekken in het veld, een heroriëntatie op positie en taken van het LKCA en, in het verlengde daarvan, een herijking van het activiteitenplan. Half november was er een eerste beeld, dat hebben we via veldonderzoek, brainstorming met externe relaties en inbreng van een groot aantal medewerkers verfijnd. De op basis daarvan geformuleerde nieuwe koers is in maart 2014 neergelegd in een nieuw beleidsplan. Tevens hebben we in de laatste maanden van 2013 een begin gemaakt met aanpassingen in de organisatiestructuur en met een traject voor meer resultaatgericht werken.

Kort samengevat betekent onze nieuwe koers dat het LKCA met gebruikmaking van de kennisbasis, de competenties en netwerken, kiest voor een meer activistische rol. We reiken niet langer vanaf de zijlijn kennis en tools aan, maar maken onderdeel uit van de sector, als een onafhankelijke, maar betrokken partij. We zullen het belang van de sector verdedigen en uitdragen naar de samenleving. Het activiteitenplan verwoordde deze trendbreuk al impliciet, hebben we in 2013 expliciet gekozen voor een nieuwe rol: van dienstverlener voor specifieke spelers naar platform voor beleid en professionalisering belangenbehartiger voor de sector.

Deze omslag is nodig, omdat we een full service organisatie na een de facto halvering van de beschikbare middelen niet kunnen volhouden, maar ook omdat de behoeften van het veld veranderen. Aanbieders en vragers zijn meer zelfredzaam en digitale instrumenten en kennis zijn beter beschikbaar en uitwisselbaar geworden. De vraag naar specifieke diensten neemt af, terwijl de behoefte aan organisatievermogen, intervisie, ontmoeting, duiding en zichtbaarheid juist sterk groeit. Dat geldt voor vrijwel elk niveau, van praktijk tot en met sturing en beleid. Daar spelen we op in met een bredere competentiemix en minder specialistisch en domeinspecifiek te werken.

1.2 Samenvatting van activiteiten

In het eerste jaar van het LKCA is er, naast het leren kennen van elkaar, gewerkt aan het realiseren van het *Werkplan 2013*. In 2013 verzorgde we een groot aantal bijeenkomsten en workshops voor onze doelgroepen. Die worden over het algemeen zeer gewaardeerd en dragen bij aan het profiel van het nieuwe kennisinstituut. Uitschieters waren in het najaar van 2013 de Dag van de Cultuureducatie voor het onderwijs en de culturele sector in de Amsterdamse Meervaart en de onderzoeksconferentie op de Tilburgse universiteit. Bij die gelegenheden blijkt hoezeer de platformfunctie van het LKCA bijdraagt aan verbinding en verdieping. Ook leverden we belangrijke bijdragen aan het werk van anderen, zoals een artikel in de publicatie *De Staat van Cultuur* van de Boekmanstichting en het mappingdocument dat wij opstelden als onderligger bij het advies van de Raad voor Cultuur over het lokale voorzieningenniveau.

In Bijlage 1 blikken we uitgebreid terug op 2013 door te beschrijven welke activiteiten en projecten zijn gerealiseerd en wat dat heeft opgeleverd. We hebben deze terugblik geordend naar de vier thema's uit ons nieuwe strategisch beleidsplan. Deze vier thema's vervangen de vier prioriteiten uit het werk- en activiteitenplan. De eerste paragraaf beschrijft daarnaast de activiteiten voor ons eigen instituut (ongeveer 8% van onze uren). Zo werkten we aan culturele eenwording na de fusie door interne (studie)bijeenkomsten en, met de komst van de nieuwe directeur, aan het aanscherpen van onze koers.

In 2013 ondernam het LKCA de meeste activiteiten (26% van onze uren) binnen het eerste thema, Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools. De nadruk lag daarbij op analyse en reflectie en actieve kennisdeling, maar we besteedden ook aandacht aan richtlijnen, leerplannen en normstelling en het stimuleren en verstevigen van netwerken.

Voor het programma Cultuureducatie met Kwaliteit ondernamen we diverse activiteiten. Zo startten we een blogcollectief waarbij medewerkers van het LKCA en het FCP geregeld bloggen over dit programma. Verder hebben we een plananalyse uitgevoerd op de ingediende aanvra-

gen voor de Matchingsregeling voor provincies en grote gemeenten en namen we het initiatief om een gevalsstudie uit te voeren bij negen projecten van de Matchingsregeling.

We hebben gewerkt aan deskundigheidsbevordering van leerkrachten en educatief medewerkers bij culturele instellingen. Ook brachten we inspirerende voorbeelden onder de aandacht, zoals de digitale publicatie *Muziek in ieder kind: de projecten*, een praktische gids met tips en tricks. Om scholen te ondersteunen bij het vinden van de juiste activiteiten en organisaties lanceerden we samen met het FCP de cultuurcommunity AliceMoves.

Vanaf 2013 is het LKCA verantwoordelijk voor ondersteuning van erfgoededucatie, cultuurcoaches, talentontwikkeling en de doorstroming vanuit het onderwijs naar actieve cultuurparticipatie. Op deze gebieden hebben we diverse activiteiten ontplooid. Zo hebben we meegewerkt aan de voorbereiding en uitvoering van de Internationale conferentie over erfgoededucatie, *Tangible Pasts, Questioning Heritage Education* op 6 en 7 juni 2013.

Aan het tweede thema, Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie, besteedden we 5% van onze uren. De nadruk lag hierbij op analyse en reflectie. We hebben het voorzieningenniveau voor actieve cultuurparticipatie in kaart gebracht. Zo verscheen in 2013 onze publicatie *Ruimte voor amateurkunst* en voerden we een verkenning uit naar het veld van urban arts.

Activiteiten binnen het derde thema, Versterking van de verbinding tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren (7%) betroffen vooral actieve kennisdeling. Voorbeelden zijn *Kunst Versterkt*, waarin de mogelijkheden van verbinding tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren wordt verkend, en het stimuleringsprogramma voor ouderen met onder meer de lancering van de website Lang leven kunst.

Binnen het vierde thema, Bevordering van waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie in de samenleving (12%) zijn activiteiten gericht op het voor het voetlicht brengen van actuele informatie over cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie om zo te proberen de samenleving positief te beïnvloeden. Daarnaast ondernamen we strategische kennisactiviteiten richting beleidsmakers, onderzoekers en professionals teneinde de waardering voor cultuureducatie en actieve cultuureducatie te bevorderen.

Een aparte paragraaf in de bijlage gaat over activiteiten binnen een van onze nieuwe productclusters, het Digitaal Kennis Centrum. Het gaat hier om digitale kennisdeling die niet specifiek voor één thema is ondernomen en derhalve themaoverstijgend is. We besteedden hieraan in 2013 25% van onze uren. Het gaat bijvoorbeeld om actief gebruik van sociale media en de inhoudelijke en technische ontwikkeling van een nieuwe website.

De bijlage eindigt met een opsomming van onze externe contacten in binnen- en buitenland, van door ons georganiseerde bijeenkomsten, van nevenfuncties en publicaties van LKCA-medewerkers.

Ocker van Munster
Directeur LKCA

2 Bestuursverslag

2.1 Raad van bestuur

De raad van bestuur is eindverantwoordelijk voor inhoudelijke keuzes, materiële beslissingen en personele aangelegenheden van de organisatie. De raad van bestuur werd in de eerste helft van 2013 gevormd door Piet Hagenaars (toenmalig interim directeur) en Wies Rosenboom. Sinds 1 september 2013 is Ocker van Munster directeur van het LKCA en is gekozen is voor een raad van bestuur van één persoon met de functienaam directeur-bestuurder. Na vaststelling van de hoofdlijnen van beleid door de raad van toezicht is de directeur-bestuurder eindverantwoordelijk voor de uitvoering van beleid en programmering. Hij is verantwoordelijk voor de realisatie van de doelstellingen (missie en visie zoals verwoord in het *Activiteitenplan 2013-2016*), voor de strategie en het beleid en de daaruit voortvloeiende resultatenontwikkeling. Hij legt hierover verantwoording af aan de raad van toezicht en verschaft deze alle daarvoor benodigde informatie. De directeur-bestuurder richt zich naar het belang van de instelling en weegt daarbij de belangen af van de bij de instelling betrokkenen.

De directeur en de vijf afdelingsmanagers zijn hiërarchisch leidinggevend, seniorprojectleiders en projectleiders zijn functioneel leidinggevend. Staftaken bestaan uit de voorbereiding van inhoudelijk en financieel beleid, kwaliteitszorg, corporate communicatie en pr, internationalisering en het bestuurssecretariaat. De uitvoering daarvan is gedelegeerd aan verschillende medewerkers.

Het bestuur van het LKCA leeft de negen aanbevelingen van de Governance Code Cultuur na. De wederzijdse rollen, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en taakafbakening tussen raad van bestuur en raad van toezicht zijn vastgelegd in onze statuten. Deze worden in 2014 nader uitgewerkt in een reglement voor de raad van toezicht en voor de directie.

2.2 Raad van toezicht

Conform de Governance Code Cultuur is bewust gekozen voor het raad-van-toezichtmodel. De raad van toezicht heeft een controlerende en adviserende rol jegens de directeur-bestuurder. Zijn taak is toezicht houden op het beleid van de raad van bestuur (directeur-bestuurder) en op de algemene gang van zaken in de instelling, met als richtsnoer het vastgestelde *Activiteitenplan 2013-2016*. De raad staat de directeur-bestuurder met raad terzijde.

Bij de vervulling van hun taak richten de raadsleden zich naar het belang van de stichting (conform artikel 9 van de statuten). De directeur-bestuurder heeft de goedkeuring nodig van de raad voor onderwerpen die zijn vastgelegd in de statuten. Het betreft onder meer de strategie van het instituut en de financiering daarvan, inclusief de plannen voor fondsenwerving; het jaarplan en daarbij behorende begroting; het jaarverslag en de jaarrekening; en de hoofdlijnen van het arbeidsvoorwaardenbeleid voor de medewerkers. Daarnaast fungeert de raad van toezicht als werkgever van de directeur-bestuurder.

Samenstelling raad van toezicht 2013

Conform de Code Cultural Governance hebben we in 2012 in aanloop naar de fusie een profielschets voor de raad van toezicht opgesteld. Deze is behandeld in de vergaderingen van 24 februari 2012 en vastgesteld in de vergadering van 27 juni 2012.

De Raad voor Cultuur noemde het in zijn advies positief dat het LKCA naar een geheel nieuwe raad van toezicht werkt. Ook onderschrijft de raad het profiel van zowel de raad van toezicht als de nieuwe directeur-bestuurder. Hij acht dit een belangrijke stap om bestuurlijke vernieuwing in gang te zetten. Conform het advies zijn we in januari 2013 gestart met het werven van nieuwe leden voor de raad van toezicht. In het najaar van 2013 zijn de nieuwe voorzitter en leden toegetreden. In 2013 is volgens het rooster van aftreden afscheid genomen van de oude leden.

In 2014 zal de inmiddels vernieuwde raad het reglement en de profielschets vaststellen.

Conform de Governance Code Cultuur is de raad qua geslacht, leeftijd, ervaring en deskundigheid zo divers mogelijk samengesteld. De leden hebben kennis van en ervaring en affiniteit met de aard en cultuur van de stichting. Zij beschikken over kennis en ervaring op cultureel, financieel, juridisch, economisch, commercieel dan wel maatschappelijk terrein en hebben ervaring in cultural governance. De nieuwe raadsleden zijn geworven op basis van inhoudelijke en beheersmatige kwaliteiten, zodat de raad toegerust is om de kerntaak van de organisatie mede vorm te geven en deze operationeel te bewaken. De samenstelling past bij de missie en doelstellingen van de organisatie.

Op 31 december 2013 bestond de raad uit de volgende leden:

Judith van Kranendonk	voorzitter (sinds oktober 2013)
Gerrit Kamstra	vicevoorzitter (lid sinds augustus 2012)
Marc Vermeulen	algemeen lid (financiële commissie) (lid sinds oktober 2013)
Karin Visser	algemeen lid (financiële commissie) (lid sinds oktober 2013)
Rinske Brand	algemeen lid (lid sinds oktober 2013)

Judith van Kranendonk heeft in oktober 2013 het voorzitterschap overgenomen van Gerrit Kamstra, die tijdelijk voorzitter was. Ze is interim bestuurder bij Bureau Jeugdzorg Haaglanden Zuid-Holland en was daarvoor directeur-generaal cultuur en media bij het ministerie van OCW.

Gerrit Kamstra is in augustus 2012 lid geworden van de raad van toezicht van het LKCA die op dat moment uit twee raadsleden van Cultuurnetwerk Nederland en twee raadsleden van Kunstfactor bestond. Hij is projectleider cultuur en economie bij de Provincie Drenthe.

Marc Vermeulen is raadslid sinds oktober 2013 en heeft plaats genomen in de financiële commissie. Hij is academic director van de leergang Strategy, Innovation and Governance voor topbestuurders in het publieke domein bij TiasNimbas Business School.

Karin Visser is raadslid sinds oktober 2013 en heeft ook plaats genomen in de financiële commissie. Ze is lid van het college van bestuur van ROC de Leijgraaf. Voorheen was zij adjunct-directeur bij NOC*NSF in de disciplines Finance, Control en HRM.

Rinske Brand is eveneens sinds oktober 2013 raadslid. Ze is eigenaar van Brand! Communicatie, een marketing- en communicatiebureau voor de culturele en creatieve sector.

Alle raadsleden vervullen ook andere bestuursfuncties op het terrein van kunst en cultuur. Op onze nieuwe website komt meer informatie over de achtergrond en de voor het LKCA relevante nevenfuncties van de raadsleden.

Werkzaamheden

De raad van toezicht vergaderde in 2013 vijf keer, één keer meer dan voorgenomen vanwege de werving van nieuwe raadsleden en een nieuwe directeur. De raadsleden waren betrokken bij de sollicitatieprocedure voor de nieuwe directeur.

De vergaderingen vonden plaats op 17 januari, 18 april, 1 juli, 17 oktober en 12 december 2013. Voorafgaand aan elke vergadering had de voorzitter vooroverleg met de directeur en de financiële commissie met de controller.

Op 17 januari maakte de raad kennis met nieuwe vertegenwoordigers in de raad vanuit de raden van toezicht van de fuserende instellingen (Linde Gispen kwam vanuit Cultuurnetwerk in de plaats van Ans Buys en Bon Berenbroek vanuit Kunstfactor in de plaats van Derk Blijleven) en met het gebouw van het LKCA, het voormalige pand van Kunstfactor aan de Kromme Nieuwegracht 66 in Utrecht. Daarnaast is vergaderd over het wervingsplan voor nieuwe raadsleden en de werving van een nieuwe directeur (vertrouwelijk).

Op 18 april vergaderde de raad over aanpassing van de statuten aan de Governance Code Cultuur, de juridische fusie, het *Werkplan 2013*, de stand van zaken rond de werving van nieuwe raadsleden en de cijfers over het eerste kwartaal.

Op 1 juli stonden op de agenda mededelingen (over de ondernemingsraadsverkiezingen, de personeelsdag, het convenant Ouderen en cultuur en de startbalans), de benoeming van directeur en nieuwe raadsleden, LKCA-regelingen LKCA ter vaststelling (verzuimprotocol, klachtenregeling, beoordelingsregeling, regeling telefoonkosten), aanbevelingen van het MT voor de nieuwe directeur voor doorontwikkeling van de organisatie en OCW-brieven (Cultuur beweegt en Museumbrief) ter kennisneming. Tijdens deze vergadering nam de raad afscheid van Wilbert van Herweijnen als lid van de Raad van Toezicht en bedankte de raad Piet Hagenaars en Wies Rosenboom voor hun inzet voor de Raad van Bestuur.

Op 17 oktober maakte de raad kennis met de nieuwe leden Judith van Kranendonk, Marc Vermeulen, Karin Visser en Rinske Brand en directeur Ocker van Munster. Er is verder gesproken over de rol van de raad van toezicht, de eerste bevindingen van de nieuwe directeur, de doorontwikkeling van het LKCA en de resultaten tot en met het derde kwartaal. De raad nam afscheid van Jos Darmanata als raadslid en lid van de financiële commissie.

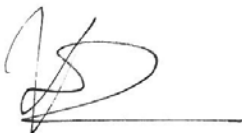
De raad vergaderde 12 december over het strategisch beleidsplan, de conceptbegroting 2014 op basis van het conceptwerkplan 2014, het beheer van de Stichting Ganzenmarkt 6. De raad nam afscheid van de leden Linde Gispen en Bon Berenbroek. In deze vergadering sprak de raad af in de julivergadering 2014 te reflecteren op het eigen handelen.

Op 1 februari voerden de raadsvoorzitter, de bestuurder en de ondernemingsraad in oprichting een gesprek over de algemene gang van zaken. Naast kennismaking is gesproken over de verkiezingen in mei, regelingen in de maak, het *Werkplan 2013* en de werving van een nieuwe directeur.

Op 17 december vond een tweede gesprek plaats. Naast kennismaking (nieuwe raadsvoorzitter, nieuwe directeur, nieuwe leden ondernemingsraad) is gesproken over de ervaringen één jaar na de fusie, de verwachtingen van de ondernemingsraad over de raad van toezicht, de

doorontwikkeling van de organisatie en het strategisch beleidsplan.

De jaarverantwoording 2013 van het LKCA is behandeld in de vergadering van de raad van toezicht op 20 maart 2014 en door de raad vastgesteld en goedgekeurd.

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'J' and 'K' followed by a horizontal line.

Judith van Kranendonk
Voorzitter Raad van Toezicht LKCA

3 Prestaties en financiële verantwoording

3.1 Thema's en producten

In het eerste jaar van het LKCA hebben we, naast het leren kennen van elkaar, gewerkt aan het realiseren van het *Werkplan 2013*. Dit plan beschrijft kort de activiteiten die we in december 2012 hebben voorbereid, in de eerste twee maanden van 2013 hebben uitgewerkt en vervolgens in samenhang met elkaar hebben gebracht. Het kader hiertoe vormden het bij OCW ingediende *Activiteitenplan 2013-2016*, het definitief advies van de Raad voor Cultuur hierop en de uiteindelijke beschikking van OCW op Prinsjesdag 2012. We hielden bovendien rekening met andere kadervormende bronnen zoals het gezamenlijk advies van Onderwijsraad en Raad voor Cultuur *Cultuureducatie: leren, creëren, inspireren!*, de reactie daarop van staatssecretaris Zijlstra aan de Tweede Kamer over de aanpak van het landelijk programma Cultuureducatie met Kwaliteit, de Deelregeling Cultuureducatie met Kwaliteit van het FCP en het *Beleidsplan 2013-2016* van het FCP, deze laatste twee vanwege onze duurzame samenwerking met het fonds in de programma's Cultuureducatie met Kwaliteit (CeK), Versterking amateurkunst (Vak), Talentontwikkeling (TOM) en Cultuureducatie en VMBO. Voor het eerste werkplan van het LKCA zijn ten slotte ook de eerdere werkplannen van de twee rechtsvoorgangers van het LKCA bekeken op projecten die voor de kennisontwikkeling, -productie en -deling van belang zijn.

Ons oorspronkelijke *Werkplan 2013* was ingedeeld naar de vier prioriteiten uit het *Activiteitenplan 2013-2016*. In ons in 2013 voorbereide en in maart 2014 afgeronde nieuwe strategisch beleidsplan zijn deze prioriteiten herordend tot vier thema's:

- 1 Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools
- 2 Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie
- 3 Versterking van de verbinding tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren
- 4 Bevordering van waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie in de samenleving

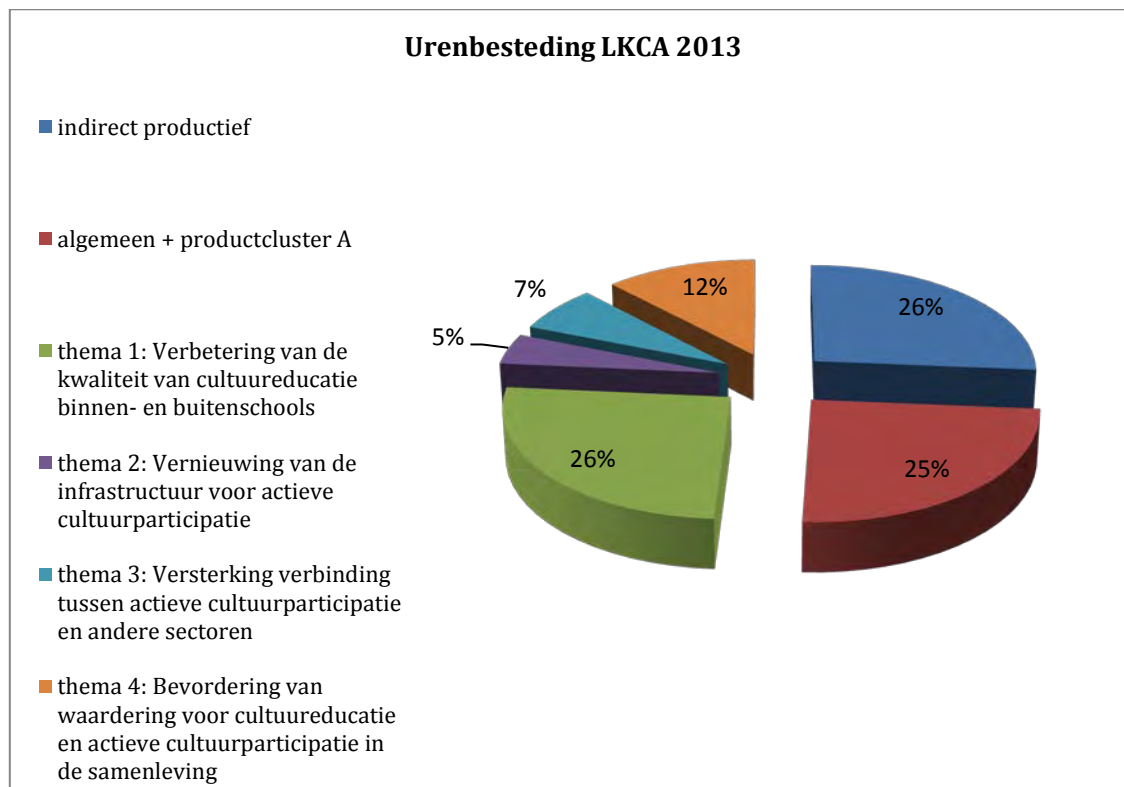
Met deze thema's verbreedt het LKCA zijn perspectief en dat resulteert in een eveneens verbreed activiteitenpakket en uitbreiding van doelgroepen. Daarbij streven we ernaar dat onze activiteiten beter zichtbaar en herkenbaar worden als producten van het LKCA. We onderscheiden in onze werkzaamheden de volgende zeven productclusters:

- A. Digitaal Kennis Centrum
- B. Analyse en reflectie
- C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling
- D. Actieve kennisdeling
- E. Creëren en verrijken van netwerken
- F. Strategische communicatie
- G. Beleidsondersteuning

Bij de start van het LKCA is besloten de urenplanning van werkzaamheden in het Kennisinstituut Informatie Systeem (KIS) te doen. In de begroting voor 2013 gingen we uit van 70.507 te besteden uren. Daarvan is 74% productief ingezet voor professionalisering van de educatiefunctie in de culturele sector, de landelijke informatie- en netwerkfunctie voor zowel actieve cultuurparticipatie als cultuureducatie en onderzoek en monitoring voor beide domeinen;

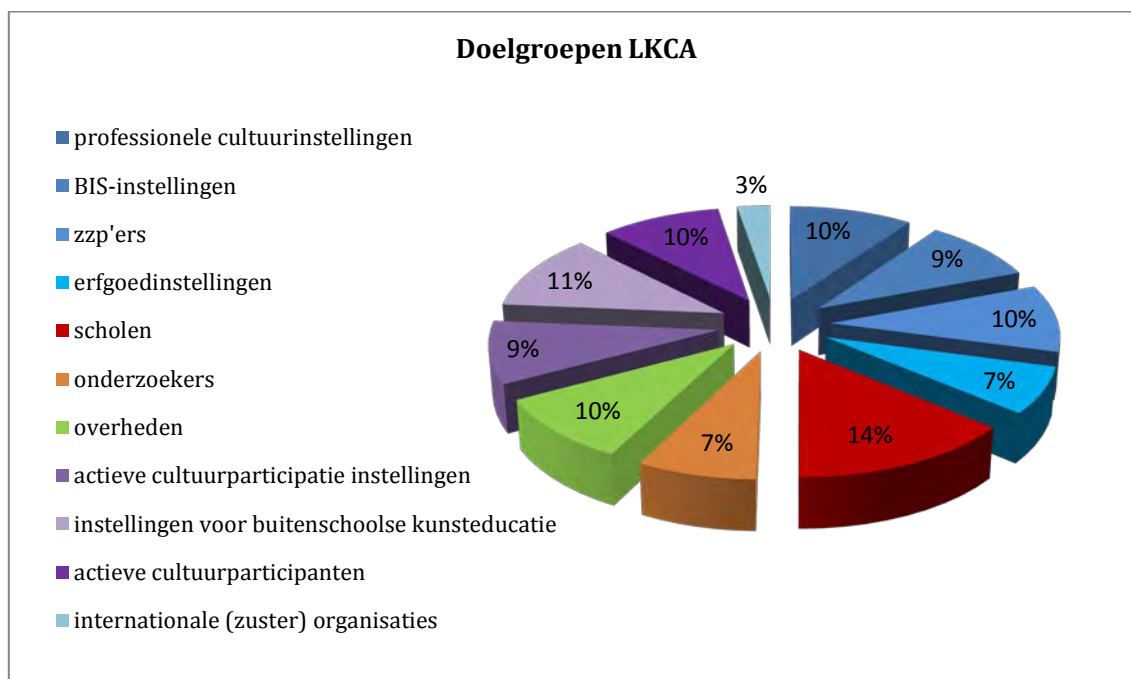
26% was indirect productief voor interne en externe communicatie, management, personeelszaken, automatisering en financiële administratie. Er zijn in 2013 minder productieve uren gemaakt dan gewenst door de fusie en het inrichten van de nieuwe organisatie.

Figuur 1 laat de urenbesteding zien naar overhead, algemeen/voor alle thema's en naar thema. Hierin is te zien dat vooral activiteiten voor de organisatie en voor meer thema's en voor thema 1 veel aandacht hebben gekregen.

Figuur 1. Urenbesteding LKCA 2013

Het LKCA kent de volgende doelgroepen: professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties. Figuur 2 toont in welke verhoudingen we deze doelgroepen bedienen met onze productieve activiteiten.

Figuur 2. Verhouding bediening doelgroepen LKCA 2013

In 2013 zijn nagenoeg alle 110 voorgenomen activiteiten uitgevoerd. Vier activiteiten zijn uitgesteld om later opgepakt te worden. Zo hebben we besloten voor een sectorbrede conferentie over cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie, voor ons een strategisch belangrijke bijeenkomst, meer voorbereidingstijd te nemen. Twee activiteiten zijn samengegaan met andere activiteiten en twee activiteiten zijn komen te vervallen.

Daarnaast zijn er twaalf extra activiteiten ondernomen, waaronder het organiseren van de ondertekening van het bestuurlijk kader primair onderwijs, het maken van kennisdossiers over actuele onderwerpen, de inspiratiebox *Kunst van de beperking* (over cultuureducatie in het speciaal onderwijs) en de ontwikkeling van een gevalsstudie naar leerlijnen en professionalisering in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit.

3.2 Financiën op orde

Per 1 januari 2013 zijn Stichting Cultuurnetwerk Nederland en Stichting Kunstfactor opgegaan in het LKCA. Alle activa en passiva van de beide stichtingen zijn via juridische fusie overgegaan en behielden hun waarde. De vergelijkende cijfers bestaan uit een optelling van de balans en winst- en verliesrekening 2012 van beide rechtsvoorgangers en zijn daardoor niet een-op-een te vergelijken met de LKCA-cijfers over 2013.

De jaaropbrengst in 2013 is circa € 5,50 miljoen euro, waarvan circa € 5,04 miljoen aan structurele subsidie van OCW, € 0,06 miljoen aan subsidies uit publieke middelen en € 0,40 miljoen aan bijdragen van derden. Het jaar 2013 sluit met een positief exploitatieresultaat van € 13.802 ten opzichte van een begroot exploitatieresultaat van € 0.

Volgens de resultaatbestemming worden in 2013 de volgende bedragen toegevoegd en onttrokken aan de verschillende bestemmingsfondsen OCW en voorzieningen:

- Voor de jaarlijkse mutatie in het bestemmingsfonds OCW algemeen hanteert het LKCA als uitgangspunt het aandeel structurele subsidie OCW in de totale opbrengsten. Over 2013 wordt aldus € 12.696 aan het bestemmingsfonds toegevoegd.
- Het bestemmingsfonds OCW reorganisatie 2005 betreft het fonds voor de wachtgelden vanwege de reorganisatie van Cultuurnetwerk Nederland in 2005. Aan dit fonds wordt wegens betaalde wachtgeldverplichtingen € 16.948 onttrokken, waarmee het fonds per 31 december 2013 € 57.264 bedraagt. Dit bedrag voorziet in de wachtgeldverplichting voor 2014 en verder, zodat een extra dotatie achterwege kan blijven.
- Er wordt € 18.054 toegevoegd aan de algemene reserve, die daarmee per 31 december 2013 € 395.033 bedraagt.

4 Mens en organisatie

4.1 De structuur

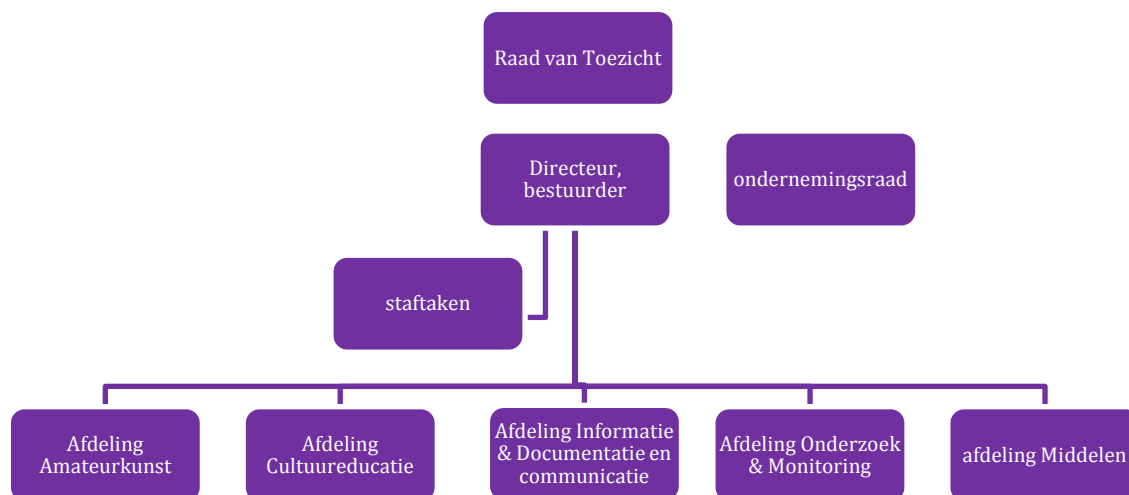
Het LKCA is een organisatie waarin professionals werken die expert zijn in hun vakgebied. Dit vraagt om een organisatie- en verantwoordelijkheidsstructuur met medewerkers die verantwoordelijkheden krijgen en nemen om hun afgesproken werkzaamheden te verrichten.

Onze bedrijfscultuur kent de volgende kernwaarden: Professioneel handelen (professionele kwaliteit in producten en werkprocessen), Betrokkenheid en actualiteit, Openheid, Constructief/kritisch, Klant- en resultaatgericht en Onderling vertrouwen. Bij deze cultuur hoort een sterke externe oriëntatie waarin goede (samenwerkings)relaties van groot belang zijn voor het succes van het kennisinstituut. Belangrijk is verder dat de medewerkers hun relaties onderhouden en uitbreiden en we intern een systeem voor klantrelatiebeheer hebben.

Organisatiestructuur en informatieuitwisseling

Het LKCA heeft gekozen voor een platte organisatiestructuur waarin de verantwoordelijkheden zo laag mogelijk in de organisatie gelegd worden. Dit heeft als consequentie dat de formatieomvang van leidinggevendens beperkt is. Zij voeren naast hun leidinggevende ook inhoudelijke taken uitvoeren.

Onze organisatie telt vijf afdelingen, waarvan de medewerkers efficiënt en hecht samenwerkend in projectteams producten en diensten realiseren. Om de zichtbaarheid van onze activiteiten, producten en diensten te vergroten en om voor de beide werkvelden cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie vooralsnog herkenbaar te zijn, is bij de start in 2013 gekozen voor een organisatiemodel waaruit deze werkveldbenadering blijkt. We onderkennen het risico van verkokering en van (interne) afbakening van werkvelden. We zijn erop gespitst - dankzij de samenvoeging van beide werkvelden in één organisatie - om dit te voorkomen en waar mogelijk en zinvol grenzen tussen deelgebieden te doen vervagen. De hoofden van de vier inhoudelijke afdelingen (Middelen uitgezonderd) hebben daarom ook de taak oog te houden voor mogelijke onderlinge verbindingen en uitwisseling. In 2014 evalueren we de inrichting van de organisatie en zullen we deze indien nodig aanpassen.

Figuur 3. Organogram organisatiestructuur LKCA

De afdelingen

- De taken van de Afdeling Amateurkunst (manager Wies Rosenboom) zijn: het versterken van de kwaliteit van kunstbeoefening, het versterken en ontwikkelen van het werkveld van actieve cultuurparticipatie en het bevorderen en zichtbaar maken van verbindingen dit werkveld met andere sectoren.
- De Afdeling Cultuureducatie (manager in 2013 Antoine Gerrits, in 2014 Melissa de Vreede) heeft als taken: professionalisering educatiefunctie cultuursector, samenwerking, doorstroming naar buitenschoolse kunsteducatie en actieve cultuurparticipatie, deskundigheidsbevordering onderwijs, doorgaande leerlijnen in kunst, erfgoed en media in de school, lokale verbindingen voor cultuureducatie in het onderwijs en erfgoededucatie.
- De Afdeling Informatie & Documentatie (manager Angela van Dijk) heeft als taken: de ontwikkeling en het beheer en onderhoud van de digitale kennisbank, de verschillende websites, nieuwsbrieven en social media.
- Het team van communicatie en pr valt in 2013 ook onder Angela van Dijk. Het team houdt zich bezig met de externe en interne communicatie en de productie van verschillende communicatiemiddelen.
- De Afdeling Onderzoek & Monitoring (manager Teunis Ijdens) stelt de onderzoeksagenda centraal. Daarnaast omvatten de taken monitoring, deelname aan nationale en internationale (digitale) onderzoeksnetwerken, kennis beschikbaar en toegankelijk maken, kennisontwikkeling stimuleren, initiëren en begeleiden.
- In de afdeling Middelen (manager Peter van den Esschert) zijn faciliterende taken ondergebracht zoals de financiële administratie, controlling, adresbeheer, automatisering en personeel & organisatie.

Overlegstructuur

We hebben bewust naast de projectorganisatiestructuur ook een afdelingsstructuur ingericht om medewerkers het noodzakelijke houvast te geven in hun werk. Het gaat hierbij om zaken als het functionerings- en beoordelingsgesprek, het verlof en het persoonlijk ontwikkelingsplan. Medewerkers werken immers in variabele teams aan wisselende projecten met wisse-

lende (senior)projectleiders. Het LKCA kent verschillende vergaderstructuren: instituutsoverleg, afdelingsbijeenkomst, projectteambesprekingen en daarnaast nog bilateraal overleg tussen medewerkers.

De directeur en de managers bespreken in het managementteam (MT) de strategie van het LKCA, het personeel, materiële voorzieningen en financiën. Belangrijke onderwerpen in 2013 waren de uitvoering van het werkplan 2013, het beleidsplan en activiteitenplan voor 2013-2016, en het werkplan 2014. Belangrijke strategische onderwerpen waren de doorontwikkelingen van de nieuwe organisatie, de ontwikkeling van de instituutswabsite, diverse projecten als Cultuureducatie met Kwaliteit, Ouderen en cultuurparticipatie, Kunst Versterkt en grote bijeenkomsten als Tangible Pasts (Internationaal), de Dag van de Cultuureducatie en Lang Leve Kunst.

Er waren in 2013 vier instituutsoverleggen voor alle medewerkers. Ze wisselden informatie uit, kregen informatie vanuit het MT en algemene- en personeelsmededelingen. Daarnaast konden medewerkers mededelingen doen en vragen stellen. Actuele zaken rond activiteiten kregen aandacht en de nieuwe koers werd met het personeel verkend.

Voor de dagelijkse kennis- en informatieuitwisseling bestond ook in 2013 een intranet voor medewerkers. Daarnaast werden er wekelijks interne nieuwsbrieven verstuurd aan alle medewerkers. In het eerste jaar van het LKCA werd hierin nadrukkelijk ook aandacht besteed aan het wederzijds leren kennen van de beide bloedgroepen waaruit het LKCA is ontstaan.

Ondernemingsraad

Als stichting met meer dan vijftig medewerkers heeft het LKCA in 2013 conform de WOR een ondernemingsraad ingesteld.

Deze raad overlegt zeswekelijks met de directeur in het zogeheten DIOR-overleg. In 2013 overlegde de ondernemingsraad in oprichting drie keer en de gekozen ondernemingsraad (vanaf mei 2013) zes keer met de directeur. Op de agenda stonden het informeren van de ondernemingsraad over actuele zaken, advies- en instemmingsaanvragen, toelichting door ondernemingsraad op initiatiefvoorstellen en elkaar informeren over de gang van zaken. De Ondernemingsraad werd in 2013 zeven keer om advies en of instemming gevraagd. Het betrof de beoordelingsregeling, regeling telefoonkosten, klachtenregeling, notitie lief en leed, vertrouwenspersoon, ziekteverzuimprotocol. De raad bereidde deze vergaderingen in eigen overleg voor, voerde overleg met achterban en met de voorzitter van de raad van toezicht.

4.2 Personeel

Met een gezamenlijk ontbijt is de eerste werkdag van 2013 in de nieuwe, gefuseerde organisatie feestelijk omlijst. Op papier was de fusie op 1 januari 2013 een feit, in de dagelijkse praktijk is het LKCA zich nog aan het vormen tot een hechte organisatie.

Opbouw medewerkersbestand

Op 31 december 2013 telde het LKCA 64 medewerkers, waarvan 62 in vaste dienst en twee op tijdelijke basis. Zestien medewerkers hebben een fulltime aanstelling, 75% werkt parttime. Het medewerkersbestand bestaat uit 46 vrouwen en 18 mannen.

Deeltijdfactor	Man	Vrouw	Totaal
tot 0,5	2	3	5
tot 0,6	1	7	8
tot 0,7	2	8	10
tot 0,8	2	4	6
tot 0,9	3	14	17
0,9 en hoger	8	10	18
Totaal	18	46	64

Tabel 1. Full- en parttimers per 31 december 2013, verdeeld naar sekse

Het percentage van medewerkers van 45 jaar of ouder is 67%. De inzet voor verjonging bij werving van nieuwe medewerkers is dus van groot belang.

Leeftijd	Man	Vrouw	Totaal
tot 25 jaar	0	0	0
25 – 35 jaar	1	8	9
35 – 45 jaar	0	12	12
45 – 55 jaar	7	10	17
55 jaar en hoger	10	16	26
Totaal	18	46	64

Tabel 2. Leeftijdsofbouw personeel per 31 december 2013, verdeeld naar sekse

Salariëring

Conform de Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semi-publieke sector (WNT) zijn de salarissen van de bestuurder en overige medewerkers getoetst met als uitkomst dat de bezoldigingen binnen de wettelijke normering zijn. De bezoldigingsgegevens van de betreffende personen zijn opgenomen in de toelichting op de jaarrekening en worden elektronisch gemeld via de website www.topinkomens.nl.

In – en uitstroom

Het eerste jaar na de reorganisatie - die vooral voor een van de rechtsvoorgangers van het LKCA veel gedwongen ontslagen betekende – kende begrijpelijkerwijs een lage in- en uitstroom. Eén medewerker verliet het LKCA als gevolg van een na-effect van de reorganisatie, zodat het sociaal plan nog kon worden toegepast. De vacature voor een nieuwe directeur kon per 1 september 2013 worden ingevuld.

Ziekteverzuim en ziekteverzuimbegeleiding

Voor advies over arbeid en gezondheid heeft het LKCA zich verbonden aan de gecertificeerde arbodienst Bedrijfsgezondheidsdienst Noord West (BGDNW), een kleine arbodienst met korte lijnen en persoonlijk contact. De dienst bood het MT een workshop verzuimbegeleiding aan. In 2013 was het ziekteverzuim 4%. Dat is weliswaar 0,2% boven het landelijke gemiddelde, maar niet verontrustend voor het eerste jaar na de fusie.

Stagebeleid

We vinden het belangrijk stageplaatsen te bieden, omdat een stagiair kan zorgen voor de nodige vernieuwing en verfrissing. Bovendien betekent het een verbinding met de buitenwereld en

is het positief voor de beeldvorming over het LKCA. We richten ons daarbij vooral op hbo- en wo-studenten die we bij voorkeur betrekken bij lopende dan wel voorziene projecten. In het najaar van 2013 werd een eerste stageplaats ingevuld.

Scholing en deskundigheidsbevordering

In 2013 vonden de volgende in company scholingen plaats: Basisvaardigheden (opfrissen) SPSS, Schrijven voor het Web basis en 'Plus', Training Groepsdynamica, Scholing PO en VO (kennis infrastructuur, vakdidactiek en onderwijskunde). Daarnaast zijn enkele individuele scholingen en trainingen gevolgd: Intervisortraining, ICC-cursus Train de trainer, De kunst van het vragen stellen, Coachend leidinggeven, Mind Map Training, Leidinggeven aan professionals, OR-basistraining.

Resultaatgericht werken

We zijn in 2013 gestart met het Traject Resultaatgericht Werken. Een werkgroep van vijf medewerkers - een doorsnee van het LKCA vertegenwoordigend - bereidt de invoering voor, daarbij gecoacht door extern consultant Marga Rijken. De eerste ronde resultaatgesprekken staat gepland voor april 2014.

Herijking organisatie-inrichting

De herbezinning op de strategische koers (vastgelegd in het in maart 2014 verschenen strategisch beleidsplan) maakt een herijking van de inrichting van de organisatie nodig. In 2013 is hiermee een begin gemaakt. Bureau Berenschot brengt in april 2014 een advies uit over de herijking.

Vertrouwenspersonen

Op voorstel van de ondernemingsraad in oprichting is de twee interne vertrouwenspersonen van het vroegere Cultuurnetwerk Nederland gevraagd deze taak te continueren binnen de nieuwe organisatie. Zij werden in de eerste helft van 2013 regelmatig benaderd. Daaruit bleek dat een aantal medewerkers niet gelukkig was met de nieuwe organisatie, met de hiërarchische lijnen en vooral ook met de manier waarop sommige collega's communiceerden. In de meeste gevallen bleek een gesprek, waarin het hart kon worden gelucht, voldoende. Soms werd in overleg een gericht plan van aanpak afgesproken en enkele keren fungeerden de vertrouwenspersonen als mediator.

Inmiddels is de ene vertrouwenspersoon toegetreden tot het MT en werd de andere verkozen als OR-lid. Een weinig gelukkige combinatie van taken en reden voor de OR de directie te adviseren om een externe vertrouwenspersoon te benoemen. Dit advies is overgenomen en in 2014 komt er een externe vertrouwenspersoon.

Festiviteiten

Het jaar startte met een gezamenlijk ontbijt en werd afgesloten met een feestelijke kerstlunch die de medewerkers gezamenlijk hebben gemaakt. In mei vond het eerste medewerkersuitje plaats in het Beauforthuis te Austerlitz. Er was een dagprogramma met groepsactiviteiten (variërend van een workshop fotografie, djembé, speurtocht tot Wie is de Mol), een quiz en ter afsluiting een uitgebreid buffet.

Bijlage 1 Terugblik activiteiten 2013

Algemeen

Strategische agenda I: strategisch beleidsplan LKCA (01102.01)

Op advies van de Raad voor Cultuur heeft minister Bussemaker het LKCA subsidie verleend 'onder de voorwaarde dat over twee jaar een strategische agenda wordt ingediend waarin meerdere elementen aandacht krijgen'. Deze voorwaarde specificerde de minister als volgt: 'Deze agenda dient concreet richting te geven aan de werkwijze van het kennisinstituut. Ik volg dit advies in die zin dat ik u verplicht om mij vóór 1 november 2013 deze strategische agenda toe te sturen en inzichtelijk te maken tot welke aanscherping van uw activiteitenplan deze agenda leidt. Ik zal deze aanvulling doorsturen naar de raad. Het staat de raad vrij richtinggevend aandachtspunten te formuleren. Dit is echter geen nieuw advies over subsidiëring aan uw instelling. Op deze aandachtspunten van de raad dient u vervolgens te reflecteren in uw jaarlijkse bestuursverslag. Ik zal de raad vragen uw voortgang hieromtrent te monitoren.'

Omdat het LKCA pas in september 2013 een directeur-bestuurder kreeg, heeft het ministerie ons desgevraagd uitstel verleend tot 31 maart 2014. Met de komst van Ocker van Munster is gestart met het formuleren van deze 'strategische agenda' (die wij strategisch beleidsplan noemen ter onderscheiding van de toekomstige strategische verkenning van de sector cultuur-educatie en actieve cultuurparticipatie). In het najaar waren er ter voorbereiding gesprekken met het veld en intern en hielden we doelgroepenonderzoek en strategiesessies.

Studium Generale medewerkers LKCA (01401)

Om na de fusie de twee groepen medewerkers met elk een eigen werkwijze en identiteit naar elkaar toe te laten groeien, hebben we in 2013 drie studium generales georganiseerd. De eerste bijeenkomst op 18 maart gaf de directeur van het Nederlands Jeugdinstituut (Nji), Silvie Janssen, een inleiding over wat het betekent om een kennisinstituut te zijn. Vervolgens verkenden we elkaars beelden bij het kennisinstituut en deze zijn daarna plenair besproken. Tijdens de tweede Studium Generale op 10 juni bespraken we de ambassadeursrol, culturele levensloop, infrastructuur en de toegevoegde waarde van het LCKA. In de derde bijeenkomst op 19 december stond de aanscherping van het strategisch beleidsplan op de agenda. We hebben besproken wat de vier nieuwe thema's betekenen voor ons werk. Elke bijeenkomst werd afgesloten met een informeel samenzijn om ook op die manier aan culturele eenwording te werken.

Algemeen											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Strategische agenda I: strategisch beleidsplan LKCA	Opstellen strategisch beleidsplan	LKCA, OCW en Raad voor Cultuur		1		1				2013-2014	Strategiesessies, gesprekken in het veld
Studium General medewerkers LKCA (01401)	Studiebijeenkomsten om elkaar en ons werk beter te leren kennen	LKCA				1					3 bijeenkomsten

Tabel 3. Prestaties 2013 - Algemeen

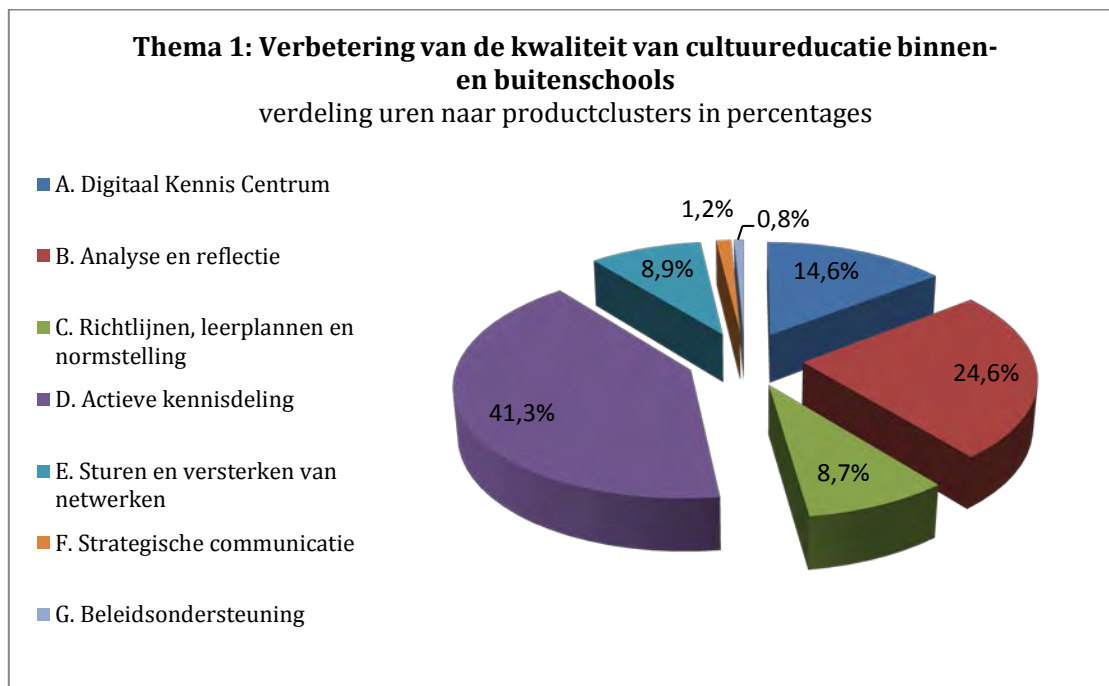
Thema 1: Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools

Dit eerste thema uit het aangescherpte strategisch beleidsplan gaat over cultuureducatie in het basisonderwijs, waaronder het programma Cultuureducatie met Kwaliteit, cultuureducatie in het voortgezet onderwijs en cultuureducatie buitenschools.

Onder verantwoordelijkheid van minister Bussemaker wordt het door de vorige regering geïnitieerde beleidsprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit (2013-2016) uitgevoerd en zijn nieuwe initiatieven ondernomen om samen met provincies en gemeenten duurzaam in te zetten op cultuureducatie in het basisonderwijs. Het programma kent vier doelen: goede curricula met doorlopende leerlijnen voor cultuureducatie, deskundige leerkrachten en educatiemedewerkers, duurzame resultaatgerichte samenwerking tussen scholen en culturele instellingen en bruikbare beoordelingsinstrumenten voor leeropbrengsten van cultuureducatie. Hoewel het accent van onze activiteiten sinds een paar jaar nadrukkelijk op het basisonderwijs ligt, zal het LKCA ook in beperkte mate aandacht besteden aan het voortgezet onderwijs. Van een doorlopende leerlijn is immers geen sprake wanneer deze stopt bij groep 8.

Meer dan 40% van de Nederlanders van 6 jaar en ouder houdt zich bezig met enige vorm van kunstbeoefening. Een substantieel deel van hen maakt daarbij gebruik van het cursusaanbod van centra voor de kunsten en particuliere voorzieningen. Voor kinderen is het steeds vaker mogelijk om binnenschools kennis te maken met de diverse kunstdisciplines, om vervolgens deze kennismaking te verdiepen na school. Op provinciaal en gemeentelijk niveau is recent flink bezuinigd op de culturele infrastructuur en daarmee op buitenschoolse kunsteducatie. Dit vormt een bedreiging voor de kwaliteit, maar kan ook kansen bieden om creatiever en ondernemender tegemoet te komen aan wensen en behoeften van potentieel geïnteresseerden.

Een betere aansluiting tussen binnen- en buitenschoolse cultuureducatie vindt het LKCA belangrijk. Dat levert tegelijkertijd aanknopingspunten op voor de verbinding tussen de diverse onderdelen van ons werkterrein. In deze paragraaf beschrijven wij wat het LKCA in 2013 deed voor dit thema. We besteedden hieraan in totaal 18.066 uren aan. De nadruk lag daarbij op analyse en reflectie (productcluster B) en actieve kennisdeling (productcluster D), zoals is te zien in figuur 4.

Figuur 4. Urenverdeling thema 1

Strategisch Beraad Kunstonderwijs (05101)

Onderwijsvakverenigingen VONKC en VLS en het LKCA hechten groot belang aan gezamenlijk overleg op strategisch niveau, met medespelers uit kunst- en cultuureducatie in het onderwijs. Daarom namen zij samen het initiatief tot het Strategisch Beraad Kunstonderwijs. Het beraad speelt op de actualiteit in, genereert snelle reacties en coördineert mogelijke acties naar instituties die veranderingen kunnen doorvoeren.

Het Strategisch Beraad vond in 2013 tweemaal plaats (10 juni en 18 november). Tijdens het eerste beraad bespraken we onder meer het behoud van de CJP-kaart, het landelijke programma Cultuureducatie met Kwaliteit en het Monitoronderzoek naar kwaliteit van cultuureducatie (juni 2013). Op onze actiebrief over de CJP-kaart aan de leden van de vaste Kamercommissie onderwijs werd positief gereageerd door instemming van de Kamer met de herinvoering van deze kaart. In de novembervergadering bespraken we onder meer het Flankerend beleid Matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit en een LKCA-voorstel over modernisering van CKV. Dat leidde tot een gezamenlijk gesprek tussen FCP en onderwijsvakverenigingen over flankerend beleid en een brief aan de staatssecretaris van OCW met een voorstel om de modernisering van het vak CKV vlot te trekken. De staatssecretaris antwoordde op 17 januari 2014 dat SLO de opdracht heeft gekregen een commissie modernisering CKV in te richten. OCW verzocht daarbij SLO met ons beraad overleg te voeren en op de hoogte te houden van en te betrekken bij het werk van de commissie.

Bijzondere leerstoel Cultuureducatie en cultuurparticipatie (09102)

Een belangrijke bijdrage aan de reflectie op de theorie en praktijk van kunst- en cultuureducatie levert de leerstoel Cultuureducatie en -participatie. Cultuurnetwerk Nederland vestigde deze leerstoel binnen de faculteit Geesteswetenschappen (voorheen Letteren) van de Universi-

teit Utrecht (UU). De rechten en plichten die met deze leerstoel gepaard gaan heeft het LKCA overgenomen. De leerstoel wordt bekleed door dr. Folkert Haanstra, die ook lector kunst- en cultuureducatie is aan de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten. Hij verzorgde in 2013 een onderzoekseminar in de master Kunstbeleid en -management. Het onderzoek binnen de leerstoel richtte zich in 2013 op beoordelingsproblematiek in de kunsteducatie, een thema dat aansluit bij de aandacht in het huidige beleid voor inhoudelijke kwaliteit van cultuureducatie. In 2013 honoreerde NWO het onderzoeksvorstel Beoordelen in kunsteducatie, ingediend door beide bijzonder hoogleraren van het LKCA, Carla van Boxtel (Historische Cultuur en Educatie, UvA) en Folkert Haanstra. Het gaat om een reviewstudie naar beoordelingsmethoden en -instrumenten voor kunsteducatie in het primair en voortgezet onderwijs en hun effectiviteit. Haanstra was in 2013 copromotor van het onderzoek van Emiel Heijnen (AHK) en promotor van het onderzoek van Carolien Hermans (AHK).

Tijdschrift Cultuur+Educatie (09301)

Cultuur+Educatie was oorspronkelijk een thematische reeks over cultuureducatie met drie uitgaven per jaargang. De reeks beschreef en analyseerde opvattingen en ontwikkelingen in praktijk en beleid van cultuureducatie op basis van empirisch onderzoek en theoretische reflectie. In 2013 werd het tijdschrift geheel vernieuwd. De nadruk ligt nu inhoudelijk op praktijk- en theoriegericht onderzoek naar leren, lesgeven en overdracht in cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie. Ieder nummer kent net als voorheen een centraal thema, maar daarnaast is er ruimte voor andere artikelen op het brede terrein van cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie, waaronder bijvoorbeeld essays. Het tijdschrift maakt actuele inzichten uit onderzoek toegankelijk voor een breed publiek. In 2013 verschenen twee afleveringen. Voor nummer 36 deed de redactie een open oproep om artikelen in te sturen en dat leidde tot een gevarieerd nummer met onderwerpen als beeldende kunst, jeugdtheater, creativiteit, tekenvaardigheid, filosofie en Cultuur in de Spiegel. Nummer 37 had als themadeel *Wat leren hbo-docenten door het doen van onderzoek?* en bevatte verder twee bijdragen over nieuwe ontwikkelingen in de kunsten en kunsteducatie.

Symposia Cultuur+Educatie (09302)

In *Cultuur+Educatie* zijn de afgelopen jaren onderwerpen behandeld die reden gaven voor een expertmeeting. Deze expertmeetings werden ad hoc georganiseerd, één samen met Stichting Lezen, en gingen over Ontwikkelingsstadia in het leren van kunst, literatuur en muziek (nr.14) en één over Authentieke kunsteducatie (nummer 31). Het LKCA wil deze C+E expertmeetings in de komende periode (2013-2016) nu op regelmatige basis continueren. De beoogde doelgroep voor de – kleinschalige - bijeenkomsten bestaat uit experts en geïnteresseerden. In 2013 vond de expertmeeting Brein, kunst en educatie plaats, als een vervolg op het themanummer Brein, kunst en educatie (nr. 34, 2012). Centrale vraag was wat neurowetenschappelijk onderzoek zegt over het (re)produceren en beschouwen van kunst en wat die kennis kan bijdragen aan het vormgeven van onderwijs in kunst en literatuur. Er waren vier presentaties over beeldende kunst, muziek, literatuur en literair schrijven: Roel Willems (Donders Institute for Brain, Cognition and Behaviour, Radboud Universiteit) sprak over de mogelijke bijdrage van neurologisch onderzoek aan het literatuuronderwijs; Thijs Nielen (Universiteit Leiden) over neurobiologische achtergronden van leesmotivatie; Robert Harris (Prins Claus Conservatorium)

over de mogelijke bijdrage aan (muziek) kunstvakonderwijs en Folkert Haanstra (UU en Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten) over implicaties voor onderwijs in de beeldende vakken.

Methodieken instrumentaal muziekonderwijs met FCP (07102)

Met het programma Muziek in ieder Kind (MiK) wilde het FCP muziekeducatie voor kinderen van 4 tot 12 jaar bevorderen. Sinds de zomer van 2013 is de regeling afgesloten en is er binnen de afzonderlijke MiK-projecten waardevolle kennis en ervaring verkregen. Het LKCA inventariseerde, ter inspiratie voor nieuwe initiatieven, de opgedane kennis en maakte een praktische gids met tips en tricks: *Muziek in ieder Kind; de projecten*. De digitale publicatie is breed verspreid en stond ook in diverse nieuwsbrieven. Er is een presentatie gehouden tijdens de Dag van de Cultuureducatie 5 november 2013 (workshop met 60 deelnemers) en tijdens het symposium van het Leerorkest op 14 november 2013 (170 aanmeldingen). In februari 2014 is een interview in het tijdschrift *Vakwerk* van stichting Beter Onderwijs Nederland geplaatst. Ten slotte zal de publicatie worden gebruikt bij een workshop deskundigheidsbevordering buitenschoolse docenten kunsteducatie in het najaar van 2014.

Externe partners zijn het FCP en alle MiK-projecten.

Kunst van de Beperking (07103)

Met het project Kunst van de Beperking willen wij de specifieke deskundigheid van makers en docenten bevorderen. De tweede doelstelling is het bevorderen van de mogelijkheden en faciliteiten voor kunstbeoefening door mensen met een beperking. In 2013 hebben we op de LKCA-website een Inspiratiebox ingericht met praktijkvoorbeelden, literatuur, kalender et cetera. In 2014 willen we deze uitbreiden qua bereik en gebruik. Onderzocht moet worden hoe de uitbreiding tot kennisdossier gestalte kan krijgen en hoe de website een interactief karakter kan krijgen. Daarnaast hebben we een expertmeeting gehouden tijdens het symposium Lof der Zichtbaarheid (juni 2013). Verder hebben we een Netwerk & Inspiratiedag voorbereid voor 2014 en een Internationaal Symposium voor 2015.

We wilden aanvankelijk het cursusformat icc aanpassen en uitbreiden met een module voor speciaal onderwijs, maar daaraan bleek geen behoefte. In 2014 zullen we samen met Papageno de behoeften aan deskundigheid in speciaal onderwijs verder inventariseren.

Landelijke platform kenniscentra cultuureducatie (05103)

In Nederland geeft een aantal provincies en - steeds meer - grote gemeenten vorm aan een kenniscentrum voor de uitvoering van het provinciale of stedelijke programma Cultuureducatie met kwaliteit. Als landelijk kennisinstituut vinden we het van belang met deze kenniscentra kennis uit te wisselen, te ontwikkelen en te delen in een landelijk platform. De doelstelling is gezamenlijke kritische kennisdeling opdat elk kenniscentrum beter kan functioneren. We zullen samen strategische en inhoudelijke kwesties bespreken om elkaar te verrijken, initiatieven af te stemmen, gezamenlijk kennis te ontwikkelen of onderzoek te (laten) doen. Het platform zou tevens een schakel- en adviesfunctie kunnen vervullen voor spelers in het veld en voor besturen in onderwijs en overheid. Het LKCA is deelnemer aan het platform en faciliteert dit door agendavoorbereiding, verslaglegging en andere ondersteunende activiteiten als informa-

tie, advies en onderzoek. In 2013 is dit initiatief voorbereid en in januari 2014 is een eerste bijeenkomst geagendeerd.

Blogcollectief Cultuureducatie met Kwaliteit (05704)

Vanaf 1 september zijn we gestart met een blogcollectief, bestaande uit bloggers van het LKCA en het FCP. Per toerbeurt schrijft een van hen een blog die direct te maken heeft met het landelijk programma Cultuureducatie met Kwaliteit. De blog wordt door de diverse socialemediakanalen van het LKCA en het FCP gedragen en verspreid. Doelgroep zijn professionals in onderwijs, culturele instellingen en overheden die betrokken zijn met het landelijk programma Cultuureducatie met Kwaliteit en met de blogs wil het LKCA hen op een persoonlijke wijze informatie en kennis te bieden over het beleid, de praktijk en het evaluatie- en monitor(onderzoek) rondom de kwaliteit van cultuureducatie.

Voor de LinkedIn-discussie is een nieuwe groep aangemaakt, Cultuureducatie met Kwaliteit. Indien het thema van de blog de primaire doelgroep overstijgt, wordt de discussie ook gestart in het huidige netwerk Cultuureducatie of in de LinkedIn-groep Cultuurplein. We stimuleren de discussie via Twitter.

Vanaf de start is de blog 6.739 keer gelezen, wat een gemiddelde van bijna 400 bezoekers per blog is. Het beste scoorden Creativiteit: meer dan een modewoord?, Naar een brede kijk op onderwijskwaliteit en Is goed cultuuronderwijs ook speerpunt van onderwijsbeleid?

Europese conferentie cultuureducatie Quality Now! 2014 (10104)

Het LKCA, het ministerie van OCW, het FCP en de gemeente Amsterdam bereidden samen de Europese conferentie *Quality Now! Arts and Cultural Education to the next level* voor over de kwaliteit van cultuureducatie. Doel van de conferentie is het bevorderen van internationale kennisuitwisseling over de kwaliteit en de kwaliteitsborging van cultuureducatie in het primair onderwijs. De doelgroep bestaat uit politiek verantwoordelijken, beleidsambtenaren, wetenschappers, uitvoerders en overige belangstellenden; daarbij is gestreefd naar een 'Europabrede' vertegenwoordiging. De conferentie is gehouden op 12-14 februari 2014 in Amsterdam en kende ruim 150 deelnemers, waarvan meer dan de helft uit de EU kwam. In keynotes en werksessies is kennis uitgewisseld en gediscussieerd over vorm en inhoud van het leerplan en over de gewenste deskundigheid van de leerkracht. Koningin Máxima opende de conferentie, in het bijzijn van minister Jet Bussemaker, de Commissaris van de Koning van Noord-Holland en wethouder Gehrels van Amsterdam. Voor de conferentie is een eigen website - www.qualitynow.eu - en publicatie gemaakt.

Ontwikkeling leerlijn cultuureducatie primair onderwijs (05401)

In opdracht van het ministerie van OCW ontwikkelt SLO een leerplankader kunstzinnige oriëntatie voor het primair onderwijs. Dit kader moet inhoudelijk richting geven aan (nog te ontwikkelen) leerlijnen en leerkrachten houvast verschaffen bij hun dagelijkse lespraktijk. Het LKCA is als adviseur betrokken bij de ontwikkeling van het leerplankader en bij bijeenkomsten ter validering van dit kader. We zullen ook bijdragen aan kennisdeling en verspreiding van informatie over dit leerplankader.

Gevalsstudie Cultuureducatie met Kwaliteit (05705)

Veel van de 54 aanvragen voor de Matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit zijn gericht op het ontwikkelen van leerlijnen en deskundigheid van de groepsleerkracht, maar de aanpakken die culturele instellingen kiezen, blijken nogal te verschillen. Het LKCA gaat in een gevalsstudie negen instellingen (cases) volgen om inzicht te krijgen in de effectiviteit van verschillende aanpakken: hoe komen ze tot samenhangende leerlijnen, welke kwaliteit streven zij daarbij na, hoe implementeren ze de curricula en leerlijnen en hoe geven ze vorm aan de professionalisering van leerkrachten en educatiemedewerkers?

In het najaar van 2013 hebben we alle potentiële deelnemers aan deze studie bezocht en gevraagd om mee te werken. Inmiddels doen alle negen geselecteerde deelnemers mee aan deze gevalsstudie die tot eind 2016 loopt. De eerste stap, het vaststellen van het startdocument per deelnemer, is inmiddels afgerond, een op deze gevalsstudie toegesneden databank is opgezet en enkele bijeenkomsten op locatie zijn - ter observatie - bezocht. Eind 2014 staat een eerste tussenrapportage gepland.

Deskundigheidsbevordering cultuureducatie PO (05302)

Deskundigheidsbevordering cultuureducatie PO is een vierjarig project, waarvoor we in 2013 onderzoek hebben gedaan naar de stand van zaken in het basisonderwijs. Leerkrachten zijn onzeker over hun kennis van en vaardigheden in de kunstvakken. Ook de Onderwijsraad en Raad voor Cultuur wijzen in hun advies op de noodzaak van meer inhoudelijke en vakdidactische vaardigheden van leerkrachten. Om de wensen en behoeften van leerkrachten en cultuurcoördinatoren voor deskundigheidsbevordering in kaart te brengen hebben we een schriftelijke enquête afgenomen onder driehonderd cultuurcoördinatoren en hun collega's. Verder hebben we de rol van besturen bij cultuureducatie onderzocht en de na- en bijscholing voor de kunstvakken. Op basis van dit onderzoek zijn vervolgactiviteiten beschreven voor 2014 en verder. Verder verstevigden we de netwerkfunctie door het schrijven en versturen van nieuwsbrieven, het bijhouden van de website cultuurcoördinator.nl en het organiseren van een netwerkbijeenkomst voor circa zestig icc-trainers op 10 oktober 2013.

Beoordelingsinstrumentarium leerlingprestaties kunstzinnige oriëntatie (05501)

Voor groepsleerkrachten in het basisonderwijs is het van groot belang om - naast kennis en kunde in het leerdomein kunstzinnige vorming - ook te weten hoe ze leerlingprestaties kunnen volgen en beoordelen. Naast de internationale review naar beoordelingsinstrumenten in het primair en voortgezet onderwijs (NWO-onderzoeksproject Assessment in arts education door de beide bijzonder hoogleraren van het LKCA) startte het LKCA eind 2013 met een literatuurstudie naar en een analyse van beoordelingsinstrumenten voor leerlingprestaties in de kunstvakken. Dit mondde in februari 2014 uit in een eerste publicatie *Verkenning beoordelingsinstrumenten kunstonderwijs*. Deze hebben we gebruikt bij een kennisatelier over dit onderwerp, door het LKCA samen met het FCP georganiseerd voor deelnemers aan de Matchingsregeling die in hun subsidieaanvraag 2013-2016 nadrukkelijk voor het thema beoordeling kozen. In 2014 werken we verder aan dit project met een praktijkonderzoek in de basisschool.

Analyse aanvragen Matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (05701)

Op verzoek van het FCP hebben we de subsidieaanvragen voor de Matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit geanalyseerd. Met de analyse wilde het fonds inzicht krijgen in de doelen die de aanvragers nastreven, de motieven die zij daarbij hanteren, voor welke activiteiten ze subsidie vragen, met wie ze samenwerken, hoe ze gaan monitoren en evalueren, enzovoort. Het LKCA presenteerde de bevindingen tijdens de FCP-conferentie Van participatie naar kwaliteit (13 juni 2013). Het fonds en het LKCA konden met de uitkomsten van de plananalyse hun flankerend beleid voor Cultuureducatie met Kwaliteit samen doelmatiger en doelgerichter inrichten en op elkaar afstemmen.

Moneva Matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (05702)

Het LKCA adviseert en ondersteunt het FCP over en bij de monitoring en evaluatie ('moneva') van zijn beleid en activiteiten op basis van een Plan van Aanpak dat we begin 2013 hebben opgesteld. Het landelijke monitor- en evaluatietraject bestaat uit zes onderdelen: 1. een vergelijkende analyse van de ingediende plannen; 2. een referentiekader voor de evaluatie van de regeling; 3. bilaterale gesprekken tussen het FCP en de aanvragers en hun gemeente/provincie; 4. voortgangsrapportages door het FCP; 5. een tussentijdse landelijke evaluatie begin 2015; 6. een eindevaluatie. In 2013 voerden we de plananalyse uit (zie verder project 05701) en stelden we een referentiekader op voor de (tussentijdse) evaluatie van de regeling. LKCA-medewerkers overlegden in 2013 geregeld met betrokken collega's van het FCP over de uitvoering en de monitoring van de Matchingsregeling en leverden inhoudelijke bijdragen aan conferenties van het FCP.

Dag van de Cultuureducatie Nederland (04204)

In 2013 is besloten om de Dag van de Cultuureducatie en de Culturele Onderwijs Tentoonstelling (COT), in voorgaande jaren door Cultuurnetwerk Nederland georganiseerd, samen te voegen tot Dag van de Cultuureducatie Nederland. Deze dag is voortaan niet alleen bestemd voor educatiemedewerkers van culturele instellingen, maar ook voor icc'ers en hun trainers. Deze zelfde combinatie van cultuur en onderwijs bleek in de Vlaamse edities van de dag overigens al redelijk succesvol.

De Dag van de Cultuureducatie Nederland vond op 5 november 2013 plaats in de Amsterdamse Meervaart. We hadden gekozen voor een actueel en belangrijk thema voor het onderwijs waar culturele instellingen een bijdrage aan kunnen leveren: creativiteitsontwikkeling. De dag bestond uit een mix van theorie en praktijk (in keynotes en sessies) en zelf actief bezig zijn. Bovendien wilde het LKCA zich op deze dag goed profileren als nieuwe organisatie. De belangstelling was met bijna achthonderd deelnemers boven verwachting. Het merendeel was dik tevreden met inhoud en opzet van de Dag, zo bleek uit de evaluatie. Met een aantal kritische kanttekeningen gaat het projectteam voor een volgende editie aan de slag. Vooral over de combinatie onderwijsmensen en mensen uit het culturele veld waren de meningen verdeeld. Niet alle aanwezigen stelden de samenvoeging van COT en Dag van de Cultuureducatie oude stijl op prijs.

Dag van de Cultuureducatie Vlaanderen (04205)

Op 29 januari 2013 vond in De Vooruit in Gent de Vlaamse versie van de Dag van de Cultuureducatie plaats. Deze Dag wordt jaarlijks georganiseerd in een samenwerkingsverband van CANON Cultuurcel, het Ministerie van Cultuur, Jeugd, Sport en Media, het LKCA en diverse andere partners. Thema dit jaar was 'Vakmanschap is meesterschap', waarbij het engagement van leraren centraal stond. Een delegatie van het LKCA was bij de Vlaamse dag aanwezig. Het projectteam had meegewerkt aan de research voor het thema en suggesties gedaan voor Nederlandse sprekers. In de zomer van 2013 bereidde het team het thema voor 2014 voor: dood en verlies en welke bijdrage kunsteducatie kan leveren aan het verwerken hiervan. Een aantal Nederlandse presentaties tijdens de Dag op 4 februari 2014 in Brussel was het resultaat van onze tips.

Netwerkdagen culturele instellingen (04201)

Uit gesprekken met educatiemedewerkers van culturele (BIS-)instellingen is gebleken dat zij behoefte hebben aan toelichting op beleidskwesties en uitwisseling van praktijkervaringen. Die netwerkfunctie zou het LKCA kunnen vervullen. Een projectteam inventariseerde bestaande en gewenste netwerken. Bij wijze van pilot organiseerden we een eerste netwerkdag voor educatiemedewerkers dans en theater. Deze vond plaats op 11 maart en werd bezocht door ongeveer tachtig vertegenwoordigers van podia en gezelschappen. LKCA-medewerkers presenteerden 's ochtends uitkomsten van het trendonderzoek dans- en theatereducatie en besprak ook de in opdracht van OCW uitgevoerde analyse van aanvragen van BIS-instellingen; 's middags werd op een aantal actuele thema's dieper ingegaan. Een tweede netwerkbijeenkomst voor deze zelfde doelgroep vond op 9 oktober plaats. Hier waren ongeveer 75 mensen aanwezig. Centraal stond het thema samenwerking tussen een culturele en een onderwijsinstelling. Dergelijke netwerkdagen blijken zeker in een behoefte te voorzien, maar het is lastig om een iedereen tevreden te stellen. Sommige deelnemers hebben het gevoel meer te brengen dan te halen. Een gedifferentieerdere groep zou dit kunnen ondervangen, maar nadeel is dat differentiatie een enorme hoeveelheid netwerkbijeenkomsten zou inhouden, terwijl de organisatie en inhoudelijke invulling arbeidsintensief is. Over dit dilemma denken we in 2014 verder na.

Duurzame samenwerking (05201)

In het kader van het programma deskundigheidsbevordering medewerkers cultuurinstellingen en de activiteiten van het FCP gericht op de relatie van de school met de lokale culturele en sociale omgeving stelde het LKCA een project op over duurzame samenwerking. We willen samenwerkingsrelaties, culturele partnerschappen en lokale onderwijs-educatie-cultuurnetwerken versterken en zetten meerjarige pilots op voor schoolbesturen, besturen van culturele instellingen en gemeenten om zicht te krijgen en te houden op de waarde van zulke samenwerkingsvormen voor de kwaliteit van cultuureducatie. Als eerste verkenden we tijdens een netwerkbijeenkomst met theatereducatoren wat het LKCA voor hen kan betekenen in hun samenwerking met het basisonderwijs en gemeenten. Hieruit bleek dat het begrip duurzame samenwerking voor iedereen iets anders betekende. Daarom is besloten eerst de bevindingen van de gevalsstudie Cultuureducatie met Kwaliteit (05705) af te wachten.

Quickscan erfgoededucatie primair onderwijs (05105)

Op 26 september 2013 is in een overleg van het LKCA met het ministerie van OCW, het FCP en het Nederlands Openluchtmuseum afgesproken dat het kennisinstituut een verkenning doet naar de positionering van erfgoededucatie in het primair onderwijs. Een van de kernvragen is óf en in hoeverre erfgoededucatie naar aard en inhoud behoort bij en naast het geschiedenis-onderwijs in het leergebied Oriëntatie op jezelf en de wereld, of dat het onlosmakelijk deel uitmaakt van het leergebied Kunstzinnige oriëntatie en binnen de daarvoor te ontwikkelen leerlijn een plek moet krijgen. Afgewogen moet ook worden wat erfgoededucatie is en wat in het leergebied Kunstzinnige oriëntatie aan cultureel erfgoed (kerndoel 56) wordt gedaan. Begin februari 2014 is het literatuuronderzoek en de inventarisatie afgerond en verscheen de LKCA-publicatie *Erfgoededucatie in het primair onderwijs. Een verkenning*. Deze vormt de basis voor verder overleg met betrokkenen bij erfgoededucatie.

Platform erfgoededucatie (04302)

Het LKCA heeft bij zijn oprichting als specifiek aandachtsgebied erfgoededucatie meegekregen. Om beleidskwesties en landelijke ontwikkelingen te bespreken komt circa drie keer per jaar het Platform erfgoededucatie bijeen. Wij zitten dit platform voor en faciliteren het. De Reinwardt Academie, Erasmus Universiteit, OCW, Rijksdienst Cultureel Erfgoed, Entoen.nu en een vertegenwoordiger van het vakoverleg erfgoedconsulenten maken deel uit van het platform. In 2014 kwamen onder meer de positionering van erfgoededucatie, Cultuureducatie met Kwaliteit en een handleiding museumeducatie aan de orde.

Vakoverleg erfgoedconsulenten (04303)

De provinciale consulenten erfgoededucatie komen al jaren samen in het vakoverleg erfgoededucatie. Het LKCA faciliteert deze bijeenkomsten en zorgt voor de verslaglegging. Er zijn vier bijeenkomsten per jaar, waarvan één op de locatie van een van de consulenten en de overige drie bij LKCA. In het afgelopen jaar zijn veel ervaringen uitgewisseld over deelname aan het programma Cultuureducatie met Kwaliteit. Op 24 mei 2013 vond over dit onderwerp een studiebijeenkomst plaats, waarbij ook consulenten kunsteducatie aanwezig waren met wie consulenten veelvuldig samenwerken. Doel van de bijeenkomst was om gezamenlijk te kijken naar de wijze waarop erfgoededucatie kan bijdragen aan creativiteitsontwikkeling. Het was een inspirerende bijeenkomst, waarvan de uitkomsten te vinden zijn op onze website. Gezien de behoefte om dit onderwerp te spreken hebben we er op de Dag van de Cultuureducatie een deelsessie aan gewijd.

Tangible Pasts (04306)

Cultuurnetwerk Nederland en later het LKCA werkten mee aan de voorbereiding en uitvoering van de Internationale conferentie over erfgoededucatie, *Tangible Pasts, Questioning Heritage Education* op 6 en 7 juni 2013. De eerstverantwoordelijke hiervoor was het Centrum voor Historische Cultuur van de Erasmus Universiteit Rotterdam, geleid door hoogleraar Maria Grever waar ook de bijzondere LKCA-leerstoel Historische Cultuur en Educatie (bekleed door Carla van Boxtel) gevestigd is. De conferentie vormde de afsluiting van het NWO-

onderzoeksprogramma Heritage Education, Plurality of Narratives and Shared Historical Knowledge. Er waren ongeveer 120 deelnemers uit Europa en Noord-Amerika. Een verslag is te lezen via de website www.tangiblepasts.eu

Onderzoek Rondleiden is een vak (04307)

De Universiteit van Amsterdam heeft in samenwerking met de drie grote Amsterdamse musea (Rijksmuseum, Van Goghmuseum en Stedelijk Museum) een onderzoeksvoorstel geschreven over de professionalisering van rondleiders. Een promovendus zal de dagelijkse praktijk van de rondleiders onderzoeken en op basis daarvan benodigde competenties formuleren. Een LKCA-medewerker maakt deel uit van de een adviesgroep. De start van het onderzoek liep vertraging op vanwege de financiering. In 2014 komt de adviesgroep voor het eerst bijeen.

Studiedag museum- en erfgoededucatie (04305)

Op 5 november 2012 organiseerde Cultuurnetwerk Nederland de eerste landelijke Netwerkdag Erfgoededucatie. Onder de ongeveer honderd deelnemers viel het aantal museumeducatoren tegen terwijl het thema (theorievorming) ook voor hen relevant is. We besloten daarom een volgende dag samen met de Sectie Publiek en Presentatie van de Museumvereniging te organiseren. Eind maart 2013 vond overleg plaats en werd de intentie uitgesproken om gezamenlijk een dergelijke studiedag te organiseren. Het sectiebestuur zegde toe met een reactie te komen op onze suggesties voor mogelijke onderwerpen dan wel zelf thema's te formuleren. Ook na herhaaldelijk aandringen bleef de reactie van het sectiebestuur uit. In het najaar is daarom afgesproken dat wij met een voorstel komen. De studiedag zal in 2014 worden georganiseerd.

Cultuurcoach (05305)

De cultuurcoach (of combinatiefunctionaris cultuur) werkt in een gecombineerde functie voor zowel cultuur als onderwijs, maar is in dienst bij één werkgever. Als onderdeel van de Impuls brede school, sport en cultuur is geld beschikbaar voor gemeenten om een combinatiefunctionaris cultuur of cultuurcoach, aan te stellen. Sinds 2013 verzorgt het LKCA de landelijke ondersteuning van cultuurcoaches met onder meer kennisbijeenkomsten, een nieuwsbrief en de online community Cultuurcoach op LinkedIn. Om in kaart te brengen wat de taken en wensen zijn van de cultuurcoach en welke knelpunten er zijn, hebben wij een inventarisatie uitgevoerd onder negentig cultuurcoaches. Zo werd duidelijk dat er een variatie aan taken en functieprofielen is en dat veel cultuurcoaches een tijdelijke aanstelling hebben. Wensen waren een plek op internet om ervaringen en informatie uit te wisselen, een eigen nieuwsbrief en netwerkbijeenkomsten. Er is voor hen inmiddels een eigen pagina op de LKCA-website gemaakt, ze krijgen nieuwsbrieven en in het najaar hebben we de eerste landelijke netwerkbijeenkomst op 30 januari 2014 voorbereid. Naast de presentatie van een aantal good practices verwoordde minister Bussemaker in een panel haar visie op de rol en functie van de cultuurcoach. Voor de bijeenkomst hebben zich zeventig cultuurcoaches aangemeld, het maximale aantal.

AliceMoves (05303)

Scholen krijgen € 10,90 per leerling in de prestatiebox om te besteden aan de kwaliteit van en samenhang binnen cultuureducatie. Om scholen te helpen mensen of activiteiten te vinden die kunnen bijdragen aan de kwaliteit is, met steun van het LKCA en het FCP, de cultuurcommunity AliceMoves ontwikkeld. Met tips, uitwisseling en feedback kunnen scholen en cultuuraanbieders samen de kwaliteit van cultuureducatie stimuleren. AliceMoves is in april 2013 feestelijk gelanceerd met een presentatie voor de circa veertig belangrijkste stakeholders. AliceMoves registreert het zoekgedrag van scholen, zodat statistieken ontstaan met waardevolle informatie over trends, behoeftes en keuzeprofielen. Samenwerkingspartners zijn Mocca Amsterdam en de Rijnbrinkgroep in Overijssel. Verkennende gesprekken zijn gevoerd met Den Haag en de regio Wijchen/Beuningen. In december 2013 stonden er ruim 1200 activiteiten op AliceMoves, en hadden 350 scholen een profiel aangemaakt. In 2014 wordt AliceMoves zelfstandig.

Steunpunt en vereniging cultuurprofiel scholen (05601)

Met de Regeling Cultuurprofiel scholen VO ondersteunde het ministerie van OCW in de periode 2004-2007 44 scholen om zich te ontwikkelen tot cultuurprofiel school. Het in 2007 opgerichte Steunpunt Cultuurprofiel scholen is sinds 1 maart 2010 ondergebracht bij Cultuurnetwerk Nederland/LKCA. We werken hiervoor samen met SLO. Op 31 december 2013 had de Vereniging CultuurProfiel Scholen (VCPS) 45 leden. Alle leden zijn de afgelopen periode volgens een door de Universiteit van Amsterdam beproefde en door de leden vastgestelde procedure gevisiteerd. In 2013 zijn twee pilots gestart om de periodieke visitaties nog meer aan te laten sluiten bij de ambities en het eigen (kwaliteits)proces van de scholen.

Op verzoek van de vereniging voerde Cultuurnetwerk Nederland een verkenning uit van kwaliteitssystemen bij profiel scholen in het vo. De publicatie is geactualiseerd en begin 2013 in gedrukte vorm uitgebracht voor het Europees Platform en de VCPS. Deze publicatie is ook aan OCW aangeboden.

De laatste jaren is de vereniging regelmatig benaderd door basisscholen die lid willen worden. Op basis van deze signalen is met negen regio's overleg gevoerd en is op 30 november 2013 bij het FCP een aanvraag ingediend bij de Tijdelijke Regeling Flankerend Beleid over Cultuurprofilering in PO die niet is gehonoreerd. De website www.cultuurprofiel scholen.nl vormt een informatie- en kennisplatform voor VCPS-leden, cultuurprofiel scholen in spe en andere geïnteresseerden. De bezoekers vinden naast informatie ook uitgebreide schoolportretten.

Cultuurwerkplaatsen VO (05602)

Doel van de cultuurwerkplaatsen is dat studenten van lerarenopleidingen en kunstvakopleidingen een visie ontwikkelen op cultuureducatie en een methodische lijn weten uit te zetten. Cultuurnetwerk begeleidde en ondersteunde in 2011-2012 de projecten en presenteerde alle concrete opbrengsten zoals lesmateriaal en verslagen op de website www.cultuurplein.nl. Eind 2012 hebben de cultuurwerkplaatsen hun ervaringen gepresenteerd tijdens de conferentie Cultuur Leert Anders (330 deelnemers). Zes cultuurwerkplaatsen kregen voor 2013 een aanvullend traject toegewezen om de ontwikkelde cultuurwerkplaatsen te verbreden en te verdiepen. Het LKCA zal hen begeleiden en ondersteunen.

Cultuureducatie in het vmbo (05603)

Voor de Deelregeling stimulering cultuureducatie in het vmbo van het FCP kwamen diverse aanvragen binnen, waarvan er slechts een beperkt aantal kon worden gehonoreerd. Het LKCA en het FCP hebben meermalen overlegd om na te gaan of ook enkele van de niet-gehonoreerde projecten te ondersteunen zijn. Uiteindelijk bleek dat niet het geval.

Inventarisatie talentontwikkeling (08101.03)

In 2013 heeft het LKCA voorzieningen voor talentontwikkeling geïnventariseerd. De focus lag daarbij op die voorzieningen die (top)talent opleiden voor de hbo-kunstopleidingen of voor beroepsuitoefening. De inventarisatie sluit aan bij de monitoring en evaluatie van de regeling talentontwikkeling van het FCP. In totaal zijn 350 instellingen en organisaties in alle disciplines en werkvelden in beeld gebracht via deskresearch en vervolgens voorgelegd aan deskundigen in het werkveld. Daarna hebben we ze nader ingedeeld naar een aantal kenmerken, zoals type organisatie, doelstelling, discipline en regio. Op basis daarvan zijn 163 voorzieningen gecategoriseerd die als doelstelling hebben om op te leiden voor het hbo-kunstonderwijs of de beroepspraktijk of die op een andere manier een wezenlijke schakel vervullen in (top)talentontwikkeling. De analyse en beschrijving ronden we af in 2014.

Netwerkbijeenkomst Talentontwikkeling en manifestaties (TOM) (08101.01)

Het FCP en het LKCA organiseerden op vrijdag 22 november samen de netwerkbijeenkomst Talentontwikkeling en manifestaties. Deze bijeenkomst was speciaal bedoeld voor alle zakelijk en artistiek leiders van de instellingen die een meerjarige subsidie voor talentontwikkeling of als manifestatie ontvangen van het FCP. Tijdens de bijeenkomst presenteerden de Kwink Groep en RebelGroup de uitkomsten van de plananalyse ondernemerschap. Vervolgens vertelde Peter van der Zant (Bureau ART) over het volgonderzoek talentontwikkeling en presenteerde Marceline Loudon van Cultuur en Ondernemen de vernieuwde Governance Code Cultuur. In parallelsessies kwamen verder de onderwerpen vrijwilligersmanagement, het begeleiden van leertrajecten en een selfassessment voor ondernemerschap aan bod. De deelnemers waardeerden vooral de interactieve werksessie waarin hun eigen praktijkervaringen centraal stonden. Gedurende de subsidieperiode van de regeling Talentontwikkeling en Manifestaties organiseren we regelmatig dergelijke bijeenkomsten voor de gehonoreerde instellingen.

Moneva Talentontwikkeling en manifestaties (TOM) (08101.04)

Het LKCA adviseert en ondersteunt het FCP over en bij de monitoring en evaluatie ('moneva') van zijn beleid en activiteiten op basis van een Plan van Aanpak dat we begin 2013 hebben opgesteld. Het landelijke monitor- en evaluatietraject bestaat volgens dat plan uit vijf onderdelen: 1. beperkte vergelijkende plananalyse methoden van talentontwikkeling, moneva, en ondernemerschap; 2. monitoring en evaluatie van projecten door en met instellingen 3. volgonderzoek deelnemers talentontwikkelingsprojecten; 4. monitoring en evaluatie van de regeling door het FCP en 5. informatievoorziening. In 2013 voerden we de plananalyse uit, inventariseerden we via deskresearch voorzieningen voor talentontwikkeling (zie 08101.03), participeerden we in de begeleidingscommissie Volgonderzoek (bespreking van het conceptonder-

zoeksinstrument en de conceptrapportage over de jaarlijkse onderzoeken) en organiseerden we samen met het FCP een kennisatelier voor de deelnemers aan de regeling. LKCA-medewerkers overlegden in 2013 geregeld met betrokken collega's van het FCP over de uitvoering en de monitoring van de (meerjarige) regeling Talentontwikkeling en Manifestaties.

Verbinding cultuureducatie op school en actieve cultuurparticipatie (07101)

Het LKCA wil de verbinding tussen cultuureducatie op scholen en actieve cultuurparticipatie stimuleren vanuit de overtuiging dat deze kan bijdragen aan de culturele levensloop van kinderen en jongeren. In 2013 zijn we gestart met een inventarisatie van bestaande verbindingen, mede op basis van resultaten van eerdere projecten van Kunstfactor en Cultuurnetwerk Nederland. Op 2 oktober 2013 kwamen vijftien experts bijeen, werkzaam in amateurkunstveld, het basis- en voortgezet onderwijs en bij intermediaire instellingen, zoals marktplaatshouders en cultuurcoaches. Onder leiding van dagvoorzitter Ruben Maes gingen zij met elkaar in gesprek over de volgende vragen: Waarom legt u deze verbindingen? Welke drempels zijn er? Wat heeft u nodig om dit beter/meer te kunnen doen? Welke rol kan het LKCA daarin spelen? De bevindingen vormen de basis voor een vervolg in 2014.

Zicht op interventies doorstroming school naar vrije tijd (07105)

Het LKCA heeft een literatuurstudie gedaan naar hoe je ervoor zorgt dat kinderen na de kennismaking met kunst op school ook in hun vrije tijd kiezen voor kunstbeoefening. De bevindingen zijn opgenomen in een literatuuroverzicht. Via de Monitor Amateurkunst is geanalyseerd door wie beoefenaars het meest zijn gestimuleerd om aan kunst te doen. Met een focusgroep met ervaringsdeskundigen zijn de meest succesvolle interventies geïnventariseerd. Deelnemers aan deze focusgroep waren: Ellen Alvares (Dutch Gospel Art Institute), Joep Derkx (Kunstbedrijf Arnhem), Liesbeth van Droffelaar (gemeente Utrecht), Theo Ham (Jeugdtheaterhuis Zuid-Holland), Jan Knooren (Cumulus Maastricht), Harriet Luttje (de Meldij Drachten), Marianne van de Velde (Music Matters), Ilse Verburgh (Markant Apeldoorn), Biena van de Weerd (Kaleidoscoop Maastricht).

Met het twitteraccount #kunst6plus zijn uitkomsten van de focusgroep verdiept. Het project heeft geleid tot een webpublicatie en een artikel (in 2014 te verschijnen in *Kunstzone*). Dit project wordt in 2014 voortgezet.

Ontwikkelen referentieniveaus (en certificering) (06201)

Voor de HaFaBra- en slagwerkwereld is onder aanvoering van het LKCA met succes geijverd voor een wijziging van het landelijke examenreglement. Vanaf 2014 is er één landelijk stelsel waarin de nieuwe Koninklijke Nederlandse Muziek Organisatie (KNMO, fusie tussen VNM en KNFM) en Kunstconnectie samenwerken. Doe daarbij is participatie te vergroten en de kwaliteit te borgen. Het reglement is begin 2014 goedgekeurd door de beide brancheorganisaties. Daarna wordt gewerkt aan een landelijk servicepunt. We hebben verder gewerkt aan de inhoudelijke richtlijn (klassiek) toetsen. Die gaat verschijnen in 2014.

Samen met de landelijke amateurkunstorganisatie Weefnetwerk hebben we volgens de eerder door Kunstfactor opgestelde Richtlijnen Kaderopleiding Textiel Weven Speciaal opgezet. Deze

kaderopleiding biedt houvast voor de inhoud en organisatie van kaderopleidingen binnen de discipline. Vijftien kaderleden en docenten starten in januari 2014 met de specifieke kaderopleiding Weven Speciaal.

Deskundigheidsbevordering artistiek kader (06102)

Het is belangrijk dat er voor artistiek kader een samenhangend en vitaal stelsel van scholingsmogelijkheden is. Het LKCA ziet het ontwikkelen van een marktplaats/website voor scholingsaanbod niet (meer) als zijn taak, maar heeft in 2013 wel diverse activiteiten ondernomen. We organiseerden een expertbijeenkomst met twaalf aanbieders van kaderscholing over vraag, aanbod en zichtbaarheid, inventariseerden het landelijke scholingsaanbod voor artistiek kader uit alle disciplines en hielden interviews met 25 artistieke professionals over perspectieven en dilemma's in de beroepspraktijk. De gebundelde interviewverslagen en de inventarisatie zijn in februari 2014 gepubliceerd.

We hebben verder een inhoudelijke kader- en docentendag voorbereid voor 2014 en een internationaal kaderfestival en -symposium voor 2015. Een meting naar scholingsbehoeftenonderzoek van artistiek kader hebben we in gang gezet. Onafhankelijk inhoudelijk toezicht wordt een apart project. Voor 2014 werken we aan ontwikkeling van nieuw cursusaanbod in onder meer innovatieateliers in samenwerking met De Baak en in een traject met Merlijn Twaalfhoven. Vanaf 2014 zijn de projecten Deskundigheidsbevordering artistiek kader en docenten samengevoegd.

Evaluatie methodieken buitenschoolse kunsteducatie (06202)

Dit project heeft in 2013 nog geen volledige uitwerking gekregen. We hebben gewerkt aan de evaluatie van methodieken in de discipline muziek en voorbereidingen gestart voor de evaluatie van methodieken in de (jeugd)theaterwereld. Daartoe bezochten we de landelijke conferentie van het Netwerk Jeugdtheaterscholen in november 2013 in Den Haag om het draagvlak voor deze evaluatie te peilen.

Bestuur Stichting Netwerk Jeugdtheaterscholen (17005)

Stichting Netwerk Jeugdtheaterscholen is in 2008 opgericht en streeft naar een gezamenlijke toekomst en versterking van de sector. Naast informatie- en kennisoverdracht werkt de stichting aan belangenbehartiging, kwaliteitsontwikkeling, overlegstructuur en profilering van de sector. De Stichting organiseert bijvoorbeeld jaarlijks een docentendag en kaderdag voor leden en niet-leden en verzorgt een website en nieuwsbrief. In 2013 had het LKCA zitting in het bestuur.

Bijeenkomsten docenten buitenschoolse kunsteducatie (06203)

In 2013 heeft het LKCA - samen met externe partners - de basis gelegd voor een werkwijze die we in 2014 gaan effectueren: een jaarprogramma voor docenten in de buitenschoolse kunsteducatie, rekening houdend met het aanbod van lokale dan wel provinciale instellingen. De infrastructuur voor kunstdocenten in het buitenschoolse circuit is sterk aan verandering onderhevig en docenten zoeken naar nieuwe manieren om hun vak vorm te geven. Er lijkt een

tendens te zijn waarin docenten, door het verdwijnen van bestaande instellingen, gericht zijn op de organisatie en de marketing van hun aanbod. Wij sluiten daarop aan met een overdraagbaar format dat opleidingsorganisaties in het land verder kunnen uitzetten.

Adviescommissie Museum Jan Cunen (17002)

Museum Jan Cunen in Oss onderscheidt zich doordat het educatie een cruciale plaats geeft in zijn museumbeleid. Ter ondersteuning van het museumbeleid heeft de gemeente Oss een adviescommissie aangesteld die enkele keren per jaar bijeenkomt en zowel gevraagd als onge-vraagd adviezen verstrekt. Het LKCA heeft zitting in die commissie. In 2013 kwam het museum in zwaar weer terecht, omdat de gemeente Oss zo fors wil bezuinigen dat voortbestaan van het museum in gevaar komt. De adviescommissie voerde overleg op diverse niveaus, woonde door de gemeente georganiseerde brainstormsessies bij en produceerde adviesbrieven.

Kwaliteit cultuureducatie pabo (05301)

Om de vele ontwikkelingen op pabo's voor de kunstvakken in kaart te brengen hebben we interviews afgenomen met een groot aantal pabo's. Docenten van vijf monosectorale pabo's en van zestien pabo's die deel uitmaken van een hogeschool zijn bevraagd op een aantal onderwerpen en ontwikkelingen. De opbrengsten zijn gepresenteerd in het Pabo-netwerk, waar 25 docenten aanwezig waren. Hier vertelden we ook over het Flankerend beleid bij Cultuureducatie met Kwaliteit, met de mogelijkheid voor de pabo's om een aanvraag in te dienen voor de kennisbasis kunstvakken en voor het ontwikkelen van het profiel van de cultuurexpert. In overleg met de pabodocenten en tijdens twee bijeenkomsten, op 9 september en 27 november, zijn de mogelijkheden nader onderzocht en heeft de pabo van Hogeschool Iselinge namens de pabo's de aanvraag ingediend. Het FCP heeft deze gehonoreerd. Bij de voorbereiding van deze aanvraag heeft afstemmingsoverleg plaatsgevonden met het Landelijk Platform Nascholing Primair Onderwijs (LPNPO), dat een aanvraag heeft ingediend voor het ontwikkelen van de post-hbo cultuurbegeleider.

Aansluiting beroepspraktijk en kunstvakonderwijs (06105)

Het LKCA zet zich, net als zijn voorgangers, in voor een goede aansluiting van de opleidingen van kunstprofessionals op de beroepspraktijk. In samenwerking met het netwerk voor kunstvakdocentenopleidingen (KVDO) organiseerde het LKCA op 7 maart een bijeenkomst met vertegenwoordigers van het werkveld om nieuwe competentiesets voor het kunstvakonderwijs te valideren. In totaal 61 mensen namen deel en gaven hun feedback op de geformuleerde competenties voor de vier bacheloropleidingen en de master kunsteducatie. In november hebben we ook samen met het KVDO een expertmeeting georganiseerd over 'een leven lang leren als kunstdocent'. Hier namen 37 mensen aan deel uit het werkveld en de opleidingen. In 2014 en 2015 wil het LKCA de beroepspraktijk in alle werkvelden van cultuuronderwijs en actieve cultuurparticipatie beter in beeld brengen en analyseren wat nodig is voor het opleiden van de professionals.

Kenniscommunity skills21kunst (09202)

Met het opbouwen en onderhouden van de kenniscommunity skills21kunst wil het LKCA bijdragen aan de professionele ontwikkeling van (jonge) kunstvakdocenten. We werken hiervoor samen met opleiders, alumni en studenten van de zes masters kunsteducatie, de bachelor docentenopleidingen in de kunstdisciplines en de kunstvakverenigingen. In 2013 is een community op Facebook gestart, die eind 2013 ruim driehonderd leden had (in februari 2014 waren dat er al 350). Daarnaast is een kennisdossier gemaakt voor onze website en online bij de opening van de inschrijving (januari 2014) voor het symposium *Kunsteducatie als durfkapitaal* van 31 maart 2014. Dit symposium organiseren we samen met de AHK. Daarnaast hebben we dit symposium organisatorisch en inhoudelijk voorbereid.

Voorlichtingsbijeenkomsten studenten (02303)

Cultuurnetwerk Nederland kende een aanbod van voorlichtingsbijeenkomsten voor studenten van opleidingen die te maken hebben met cultuureducatie. Met de start van het LKCA is het werkgebied vergroot en dat was aanleiding om ons opnieuw te bezinnen op deze voorlichtingsbijeenkomsten. De wens is dit aanbod te verbreden. In 2014 kijken we naar de mogelijkheden voor presentaties en voorlichting in relatie tot alle doelgroepen, niet alleen studenten. In afwachting daarvan is het bestaande aanbod in 2013 niet actief onder de aandacht gebracht bij de opleidingen. Wel zijn we ingegaan op verzoeken van docenten die voorheen ook met hun studenten bij Cultuurnetwerk Nederland kwamen. Er zijn in 2013 zes voorlichtingsbijeenkomsten voor studenten geweest: driemaal betrof het pabostudenten van een minor kunst en cultuur, tweemaal studenten van een kunstvakdocentopleiding en eenmaal studenten van een universitaire opleiding cultuurbeleid en -management.

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Strategisch Beraad Kunstonderwijs (05101)	Gezamenlijk overleg met als doel doorvoeren veranderingen	onderwijs							1	2013-2016	Herinvoering CJP kaart, opdracht tot modernisering vak CKV door minister. Flankerend beleid: gezamenlijk gesprek tussen FCP en onderwijsvakverenigingen- 215 uren
Bijzondere Leerstoel Cultuureducatie en Cultuurparticipatie (09102)	Onderzoek beoordelingsproblematiek in de kunsteducatie	Po en vo onderwijs			1					2011-2015	Onderzoeksvoorstel beoordelen kunsteducatie door NWO gehonoreerd – 422 uren
Tijdschrift Cultuur+ Educatie (09301)	Inhoudelijk op praktijk -en theoriegericht onderzoek naar leren, lesgeven en opdracht in cultuureducatie en amateurkunst	Onderzoekers, overheden, onderwijs, experts	1	1		1				2013-2016	Inzichten uit onderzoeken toegankelijk gemaakt voor breed publiek – 339 uren

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Symposia Cultuur + Educatie (09302)	Belangrijke onderwerpen behandelen tijdens expertmeetings	Experts en geïnteresseerden		1		1				2013-2016	Expertmeeting brein, kunst en educatie – 122 uren
Methodieken instrumentaal muziekonderwijs met FCP (07102)	Inventarisatie en gids met tips en tricks 'Muziek in ieder Kind'	Onderwijs, amateurkunst buitenschoolse kunsteducatie	1			1				2013	Publicatie, presentatie - 475 uren
Kunst van de Beperking (07103)	Bevorderen specifieke deskundigheid van makers en docenten. Daarnaast vergroten participatie SO.	Culturele instellingen, docenten				1	1			2013-2016	Cursusformat uitgebreid met module SO. Verslag deskundigheid SO, Inspiratie box, diverse meetings - 472 uren
Landelijk platform kenniscentra cultuureducatie (05103)	Kritische kennisdeling en -ontwikkeling kenniscentra programma cultuureducatie m kwaliteit. Onderzoek doen	Kenniscentra, onderwijs, overheden		1		1	1		1	2013-2016	Vorbereiding platformbijeenkomsten in 2014 – 18 uren

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Blogcollectief Cultuureducatie met Kwaliteit (05704)	Blogcollectief (LKCA en FCP) Informatie en kennis verspreiden via blog mbt het programma Cultuureducatie met Kwaliteit	Onderwijs, culturele instellingen, overheden	1			1		1		2013-2016	Bezoekers gemiddelde van 400 per blog – 213 uren
Europese conferentie cultuureducatie Quality Now! 2014 (10104)	Internationale (EU)uitwisseling over de onderwijskwaliteit van cultuureducatie/kennisdeling bevorderen tussen beleidsambtenaren	Overheden, wetenschappers, onderwijs	1			1			1	2013-2014	Opening door Koningin Maxima (in het bijzijn van de minister Jet Bussemaker, de commissaris vd Koning NH Remkes en wethouder Gehrels. Kennisdeling tijdens conferentie/website /publicatie – 530 uren
Ontwikkeling leerlijn cultuureducatie primair onderwijs (05401)	Ketenpartner en adviseur van SLO bij de ontwikkelen leerlijn Kunstzinnige educatie	PO onderwijs			1					2013-2014	Bijwonen van en bijdragen aan bijeenkomsten van SLO. Afronding 2014

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Onderzoek casussen referentiekader Cultuureducatie met Kwaliteit (05705)	Onderzoek voor inzicht in aanpak Culturele instellingen voor totstandkoming leerplan en leerlijnen en vormgeving aan professionalisering leerkracht en educatiemedewerker				1					2013-2016	Deelnemers geselecteerd (9), startdocument per deelnemer vastgesteld, databank opgezet – 465 uren
Deskundigheidsbevordering cultuureducatie PO (05302)	Onderzoek stand van zaken basisonderwijs/onderzoek rol besturen bij cultuureducatie, onderzoek na- en bijscholing op het gebied van kunstvakken/borging netwerkfunctie	PO onderwijs, culturele instellingen, cultuurcoördinatoren	1	1		1	1			2013-2016	Enquête/ vervolgactiviteiten beschreven voor 2014/ nieuwsbrieven/ netwerkbijeenkomsten – 1493 uren

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Beoordelingsinstrumentarium leerlingprestaties kunstzinnige oriëntatie (05501)	Bijdrage aan ontwikkeling van instrumenten voor de beoordeling van leerlingprestaties bij Kunstzinnige oriëntatie	Groepsleerkrachten PO onderwijs	1	1	1					2012-2014	Voorbereiding Publicatie 'Verkenning beoordelingsinstrumenten kunstonderwijs(2014)/ Kennisatelier - 41 uren
Analyse aanvragen matchingsregeling Cultuureducatie met Kwaliteit (05701)	Analyse op grond van criteria subsidie aanvragen (54 culturele instellingen) matchingsregeling/doelmatig en doelgericht afstemmen flankerend beleid	Culturele instellingen, overheden		1						2012-2013	Rapportage met conclusie en slotoverwegingen - 713
Moneva Matchingsregeling Cultuureducatie met kwaliteit (05702)	Advies en ondersteuning aan FCP over en bij monitoring en evaluatie beleid en plan van aanpak.	FCP, overheden		1	1				1	2013-2016	inhoudelijke bijdragen geleverd aan conferenties FCP - 391

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Dag van de Cultuureducatie Nederland (04204)	Samenvoeging DvdCE (dag met good practices en theoretische concepten voor educatie medewerkers) en COT (Culturele Onderwijs Tentoonstelling)	Educatiemedewerkers Culturele instellingen, icc'ers, icc-trainers				1				2012-2013	Conferentiedag met keynotes, sessies en activiteiten
Dag van de Cultuureducatie Vlaanderen (04205)	Een dag met good practices en theoretische concepten in samenwerkingsverband tussen CANON Cultuurcel, Vlaams ministerie, LKCA en andere partners					1				2012-2013	Bijdrage aan research en advies voor het thema.

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Netwerkdagen culturele instellingen (04201)	Deskundigheidsbevordering educatiemedewerkers van culturele instellingen/toelichting en uitwisseling	Educatiemedewerkers dans en theater				1	1			2013	2 netwerkbijeenkomsten – 506 uren
Duurzame samenwerking (05201)	Project duurzame samenwerking programma deskundigheidsbevordering medewerkers cultuurlere instellingen	Onderwijs, culturele instellingen, gemeenten				1	1			2013-2014	1 netwerkbijeenkomst – 173 uren
Quick scan erfgoededucatie primair onderwijs (05105)	Verkenning naar positionering van erfgoededucatie in het primair onderwijs	OCW, FCP, onderwijs		1						2013-2014	Start literatuuronderzoek en voorbereiding publicatie - 391 uren
Platform erfgoededucatie (04302)	Platform ter bespreking beleidskwesties en landelijke ontwikkelingen	erfgoededucatie					1			2013-2016	3 keer platformbijeenkomst - 41

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Vakoverleg erfgoedconsulenten (04303)	Ervaringen uitwisselen en gezamenlijk kijken hoe erfgoededucatie kan bijdragen aan bv. creativiteitsontwikkeling	erfgoedconsulenten				1	1			2013-2016	4 vakoverleggen, studiebijeenkomst - 113
Tangible Pasts (04306)	Internationale conferentie erfgoededucatie, afsluting onderzoeksprogramma Heritage Education, Plurality of Narratives and Shared Historical Knowledge	Erfgoededucatie, beleidsmedewerkers	1	1		1	1		1	2013	Conferentie – 344 uren
Onderzoek Rondleiden is een vak (04307)	Professionalisering rondleiders bewerkstelligen	musea		1						2013-2014	Aanbevelingsbrief/ samenvatting adviesgroep (2014 eerste keer bijeen) - 5
Studiedag Museum- en erfgoededucatie (04305)	Netwerkdag voor professionals in erfgoededucatie	museumeducatoren				1				2012-2013	Netwerkbijeenkomst/ voorstel studiedag voor 2014 - 8

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Cultuurcoach (05305)	Landelijke ondersteuning van Cultuurcoaches,	Cultuurcoaches, gemeenten	1			1	1			2013-2014	Organisatie Landelijke Netwerkbijeenkomst voor 2014 - 391
AliceMoves (05303)	Cultuurcommunity met tips, uitwisseling en feedback voor scholen en cultuuraanbieders	Onderwijs, culturele instellingen	1			1				2013-2016	Website met 1200 activiteiten en profielen van 350 scholen - 666
Steunpunt en vereniging cultuurprofielscholen (05601)	Onderhouden landelijk netwerk Cultuurprofielscholen/ kennis en informatieplatform bieden	Cultuurprofielscholen	1		1	1	1	1		2013-2016	Publicatie kwaliteitszorgsystemen bij cultuurprofielscholen vo, bijeenkomsten – 615 uren
Cultuurwerkplaatsen vo (05602)	Projecten bij uitvoering ondersteunen, opbrengsten vastleggen voor overdraagbaarheid	Lerarenopleidingen(docenten en studenten), vo-scholen			1	1				2013-2014	Aanvullend traject voor 6 cultuurwerkplaatsen

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Cultuureducatie in vmbo (05603)	Overleggen om te beoordelen of niet gehonoreerde aanvragen deelregeling stimulering CE in het vmbo kunnen worden ondersteund	Onderwijs								2014-2016	Wordt in 204 opgepakt
Inventarisatie Talentontwikkeling (08101.03)	Inventarisatie voorzieningen voor talentontwikkeling. Weergave beeld infrastructuur talentontwikkeling	Hbo kunstopleidingen/beroepsopleidingen		1						2013	Inventarisatie/Voorzieningen gecategoriseerd – 490 uren
Netwerkbijeenkomst Talentontwikkeling en manifestaties (08101.01)	Presentatie Plananalyse ondernemerschap	Zakelijke en artistieke leiders van instellingen (die een meerjarige subsidie ontvangen)				1	1			2012-2013	Netwerkbijeenkomst, regelmatig bijeenkomsten - 127
Moneva Talentontwikkeling en Manifestaties (TOM) (08101.04)	Advies en ondersteuning FCB over en bij monitoring beleid en activiteiten op basis van een Plan van Aanpak	Kunstvakonderwijs en professionals		1		1			1	2013-2016	Uitvoering plananalyse, desk-research, organiseren kennisateliers, diverse overleggen - 240

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Verbinding cultuureducatie op school en amateurkunst (07101)	Stimuleren verbinding tussen cultuureducatie op scholen en amateurkunst tbv versterking levensloop kinderen en jongeren	Onderwijs en amateurorganisaties		1						2013-2016	Start inventarisatie bestaande verbindingen, expertmeeting (15). Basis gelegd voor vervolgproject in 2014 - 475 uren
Zicht op interventies doorstroming school naar vrije tijd (07105)	Vergaren van kennis over het stimuleren van kinderen tot kunstbeoefening in vrije tijd	buitenschoolse kunsteducatie		1				1		2013	Analyse, focusgroep(10), twitteraccount, webpublicatie, artikelen – 387 uur
Ontwikkelen referentieniveaus (en certificering) (06201)	Totstandkoming landelijk examenreglement met als doel participatie vergroten en kwaliteitsborging	amateurkunst			1						één landelijk examenreglement/ inhoudelijke richtlijnen (klassiek) getoetst. – 164 uur
Deskundigheidsbevordering Artistiek Kader (06102)	Nascholings- en bijscholingstrajecten ontwikkelen voor artistiek kader	Zzp-ers, amateurkunst				1				2013-2016	Expertbijeenkomst, interviews (25), inventarisatie scholingsmogelijkheden

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Evaluatie methodieken buitenschoolse kunsteducatie (06202)	Evaluatie van methodieken in de discipline									2013-2014	Basis gelegd voor concrete evaluatie -69
Bijeenkomsten docenten buitenschoolse kunsteducatie (06203)	Jaarprogramma voor docenten, rekening houdend met aanbod	Buitenschoolse kunsteducatie			1					2013-2016	Gewerkt aan overdraagbaar format dat opleidingsorganisatie kunnen gebruiken en uitzetten - ? uren
Adviescommissie Museum Jan Cunen (17002)	Ter ondersteuning van het beleid van het museum	Kunsteducatie, museum							1	2013	Overleggen, bijwonen brainstormsessies, produceren advies brieven – 24 uren
Kwaliteit cultuureducatie pabo (05301)	In kaart brengen ontwikkelingen kunstvakken bij de pabo's dmv afnemen interviews	Hoger onderwijs		1		1				2014	Netwerkbijeenkomsten docenten, afstemmingsoverleg - 518

Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools (thema 1)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Aansluiting beroepspraktijk en kunstvakonderwijs (06105)	Goede aansluiting opleidingen van kunstprofessionals op de beroepspraktijk	kunsteducatie			1	2				2013-2016	Bijeenkomst(valideren competentiesets kunstvakonderwijs)(61), expertmeeting (37) - 424 uren
Kenniscommunity skills21kunst (09202)	Opbouwen en onderhouden kenniscommunity als bijdrage aan de professionele ontwikkeling van jonge kunstvakdocenten	Hoger onderwijs, kunsteducatie								2013-2014	Community op facebook (300 leden), kennisdossier. symposium
Voorlichtingsbijeenkomsten (02303)	Studenten van opleiding van informatie over ons werkveld	Universiteiten en hogescholen				6				2013-2016	6 bijeenkomsten (pabo 3x, kunstvakopleiding 2x, universiteit 1x) Wordt live kennisdelen in 2014

Tabel 4. Prestaties 2013 thema 1

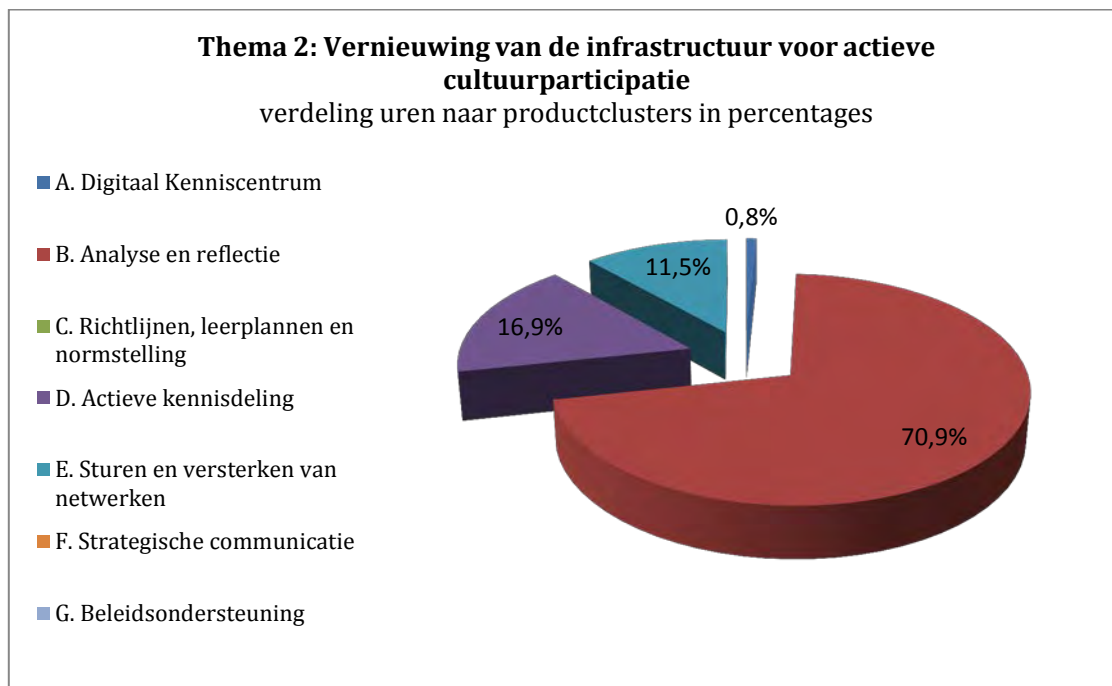
Thema 2: Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie

Het LKCA deelt het uitgangspunt van de minister van OCW dat iedereen in Nederland de mogelijkheid moet hebben om actief deel te nemen aan het culturele leven. Mensen in verschillende levensfasen beoefenen in hun vrije tijd een of meer culturele activiteiten. Ze willen daar beter in worden en aan anderen laten zien, horen of lezen wat ze doen. Daar zijn goed gespreide, toegankelijke en gevarieerde lokale en regionale voorzieningen voor nodig in de vorm van verenigingen, clubs, instellingen, bedrijven en zelfstandige culturele ondernemers. Professionele kunstdocenten en artistiek begeleiders vormen met hun kennis en vaardigheden een belangrijk onderdeel van deze infrastructuur.

Op 16 juli 2013 vroeg minister Bussemaker schriftelijk advies aan de Raad voor Cultuur over het provinciale en lokale stelsel van voorzieningen voor actieve cultuurparticipatie. Dit stelsel staat onder druk door bezuinigingen van Rijk, provincies en gemeenten. Daarnaast veranderen ook de behoeften van de beoefenaars. Ze willen zich minder binden aan een vereniging of een meerjarige cursus of opleiding en kiezen vaker voor kortdurende gelegenheidsverbanden. De minister beschouwt deze bezuinigingen als een gegeven, evenals de veranderende voorkeuren van beoefenaars. Op diverse terreinen, zo zegt ze, laten overheden taken over aan 'hetzij de markt, hetzij de burger'.

De Raad voor Cultuur en het LKCA constateren dat actieve cultuurparticipatie een sector in transitie is. Er verdwijnen in snel tempo voorzieningen en kwaliteit en continuïteit van het aanbod staan onder druk, maar er ontstaan ook nieuwe kansen en een nieuw elan. De overheid geeft meer ruimte aan het maatschappelijke en private domein. De bijbehorende risico's voor de toegankelijkheid van voorzieningen, vooral voor kinderen en ouderen, de borging van kwaliteit, de geografische spreiding en diversiteit van voorzieningen vragen om aandacht van overheden.

In deze paragraaf beschrijven we onze activiteiten in 2013 voor dit thema. We besteedden hier in totaal 3.228 uren aan. De nadruk lag daarbij op analyse en reflectie (productcluster B), zoals figuur 5 laat zien.

Figuur 5. Urenverdeling thema 3

Het Cultuurnetwerk (03108)

'De infrastructuur in Nederland op het gebied van cultuureducatie en vrijetijdsbeoefening [is] aan buitenstaanders nauwelijks meer [...] uit te leggen', schreef de Raad voor Cultuur in zijn *Sectoranalyse Amateurkunst en Cultuureducatie* (2011). Daarom achtte Cultuurnetwerk Nederland het noodzakelijk de veranderende infrastructuur voor cultuureducatie nadrukkelijk te bezien om zo de culturele levensloop van mensen te ondersteunen. De publicatie *Het Cultuurnetwerk* schetste een beeld van deze cultuureducatie per 1 januari 2013 en werd uitgebracht ter gelegenheid van het opgaan van Cultuurnetwerk Nederland in het LKCA. De publicatie is bedoeld om inzicht te verschaffen in betrokken partijen bij dit veld en de rollen van en verhoudingen tussen de verschillende spelers.

Infrastructuur in kaart brengen en versterken (03102)

Het LKCA nam, na de adviesaanvraag in juli 2013 van minister Bussemaker, het initiatief om een onderzoek te doen naar de lokale infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie in Nederland. Op 6 maart 2014 presenteerden we in het HipHopHuis in Rotterdam onze publicatie *Lokaal stelsel actieve cultuurparticipatie in transitie*, tijdens een bijeenkomst waar de Raad voor Cultuur zijn advies *Meedoen is de kunst* aan de minister aanbood. In onze publicatie gaan we in op actieve cultuurparticipatie in de praktijk en op de systeemverantwoordelijkheid van de overheid voor cultuurparticipatie. De publicatie is bedoeld als mapping document en als zelfstandige onderlegger bij het advies van de Raad voor Cultuur. Met de publicatie leveren we een bijdrage aan goede beleidsvorming voor actieve cultuurparticipatie op landelijk en decentraal niveau. In het vervolg op beide publicaties houden we in 2014 drie bijeenkomsten in Noord, Midden en Zuid-Nederland voor bestuurders van gemeenten en beleidsambtenaren.

Tweejaarlijkse inventarisatie aanbod centra voor de kunsten (03103)

In 2009 vond het onderzoek van het Sociaal-Cultureel Planbureau naar kunstbeoefening in de vrije tijd plaats. Als deelopdracht heeft Cultuurnetwerk Nederland het aanbod aan cursussen en andere activiteiten geturfd op de websites van alle centra voor de kunsten. Dit is verwerkt in het onderzoeksrapport (SCP 2010). Om trends en ontwikkelingen daarin te kunnen volgen, heeft Cultuurnetwerk hetzelfde onderzoek in 2011 herhaald en het LKCA deed dit najaar 2013 een derde keer. De analyse van de resultaten wordt in een artikel in het Jaarboek *Actieve Cultuurparticipatie 2014* gepubliceerd en zijn gebruikt in de publicatie *Lokaal stelsel actieve cultuurparticipatie in transitie*. Of een vierde herhaling in 2015 zal plaatsvinden, wordt nog nader besproken.

De amateurkunstwijzer (03105)

In 2013 hebben we de digitale amateurkunstwijzer herzien. De redactie heeft de verschillende hoofdstukken kritisch bekeken, links gecontroleerd en waar nodig de tekst aangepast en aangevuld. Daarbij is de expertise van de redactieleden op de diverse terreinen van de amateurkunst goed benut. Voor 2013 was de instelling van een externe redactieraad voorzien, maar dit is doorgeschoven naar 2014 in afwachting van de nieuwe website van het LKCA.

Valorisatie monitoronderzoek amateurkunst (06301.01)

Sinds 2009 wordt via de Monitor Amateurkunst (MAK) informatie verzameld over de amateurkunstbeoefening in Nederland. Dit levert een beeld op van de omvang van de amateurkunstbeoefening naar discipline en naar leeftijd, sekse, regio, opleiding en inkomen. De monitor biedt tevens inzicht in deelname aan lessen en cursussen, het lidmaatschap van verenigingen en de tijd die amateurs aan hun kunstzinnige activiteiten besteden. Het project Valorisatie monitoronderzoek amateurkunst had ten doel om het gebruik en de doorwerking van informatie en kennis die via de MAK wordt ontwikkeld zowel intern (in projecten en andere activiteiten van het LKCA) als extern (in het veld van de amateurkunst en de buitenschoolse kunsteducatie) te versterken. Doelgroep van het project waren beleidsmakers, professionals, bestuurders, makers en andere *stakeholders*. Hiertoe zijn kennisvragen voor nieuwe edities van de MAK en het Onderzoek Voorzieningen Amateurkunst (zie project 06301.02) geïnventariseerd, is een bijdrage aan het *Jaarboek actieve cultuurparticipatie 2013* geschreven (te verschijnen in april 2014) en is een factsheet met de belangrijkste informatie over amateurkunstbeoefenaars gemaakt.

Onderzoek Voorzieningen Amateurkunst 2013 (06301.02)

Voortbordurend op de Monitor Amateurkunst (MAK) van Kunstfactor (sinds 2009) is in 2013 door het LKCA een nieuwe start gemaakt met periodiek onderzoek onder de bevolking van zes jaar en ouder naar de amateurkunstbeoefening in Nederland. Sommige vragen uit de Monitor Amateurkunst werden gehandhaafd, andere vragen werden aangepast en nieuwe vragen over de behoefte aan en het gebruik van voorzieningen (om te maken/doen, te leren en te tonen) werden toegevoegd. Voor het onderzoek werd net als in voorgaande jaren gebruik gemaakt van het onderzoekspanel van Bureau Veldkamp dat tevens de online enquête uitvoerde. Gege-

vens werden dit keer door het LKCA zelf geanalyseerd. Daarnaast zijn casestudies gedaan naar de organisatie en dynamiek van voorzieningen voor kunstbeoefening in een drietal gemeenten: Nuenen, Alphen aan den Rijn en Venlo. Een deel van de resultaten van de enquête is ter beschikking gesteld aan het Ministerie van OCW voor de publicatie *Cultuur in Beeld*. Het ministerie droeg om die reden ook bij aan de bekostiging van het onderzoek. Het LKCA publiceerde zelf het rapport *Ruimte voor amateurkunst* (november 2013). Tevens werd een bijdrage geschreven voor het *Jaarboek actieve cultuurparticipatie 2013* (te verschijnen in april 2014). Onderzoeksgegevens werden bovendien gebruikt voor een bijdrage aan *De Staat van Cultuur* (Boekman 37). Het is de bedoeling om het bevolkingsonderzoek in de nieuwe opzet om de twee jaar te herhalen in 2015, 2017 enzovoorts. In de tussenliggende jaren 2014, 2016, enzovoorts worden de amateurkunstbeoefenaars uit het bevolkingsonderzoek in het voorgaande jaar bevraagd over specifieke aspecten van hun activiteiten: in 2014 gaat het om amateurkunstbeoefening in georganiseerd verband en om ervaringen en wensen van beoefenaars met betrekking tot de kwaliteit van kunstdocenten en artistiek kader.

Tandem (06106)

Dit project startten we in september 2013 op verzoek van het FCP dat dit jaar voor het eerst deelneemt in Tandem, een Europees samenwerkingsproject met MitOst uit Berlijn en het European Culture Found uit Amsterdam. Het project loopt van september 2013 t/m juli 2014 en behelst de samenwerking van Nederlandse *cultural managers* met een of meer buitenlandse partners (uit België, Verenigd Koninkrijk en Duitsland). Doel is het ontwikkelen van expertise in het aangaan van internationale samenwerking. Het FCP bekostigt het project vanuit zijn middelen voor internationalisering. Het LKCA doet de monitoring en levert een bijdrage aan de evaluatie van het project en gebruikte methodieken. Deelname aan de eerste meeting in Rotterdam en de tweede in Oberhausen heeft inmiddels een vrij goed beeld opgeleverd over de werkwijze, de voorlopige resultaten en de inzet van de verschillende organiserende partijen. In maart 2014 volgt een evaluatie en worden plannen gemaakt voor de volgende versie van 2014/2015.

Deskundigheidsbevordering bestuurlijk kader (06103)

Het LKCA heeft een inventarisatie gemaakt van bestuurlijke cursussen in het land. Veel cursussen die provinciale instellingen aanboden, zijn verdwenen. Er zijn gesprekken gevoerd met mogelijke partners, Sesam Academie en de Nederlandse Organisatie Vrijwilligerswerk (NOV). Eind 2013 raakte LKCA betrokken bij het project Krachtig besturen van Scouting Nederland samen met het NOV, MOVISIE en NOC/NSF. We onderzoeken de mogelijkheid om samen met het NOV regionale trajecten te starten. In 2014 is een expertmeeting van aanbieders gepland.

Bestuurlijk en artistiek kader met FCP (06104)

Kennisuitwisseling en netwerkvorming is belangrijk om artistiek en bestuurlijk kader te stimuleren, inspireren en versterken en zo te komen tot innovatieve ideeën. In 2013 zijn er voorbereidende contacten geweest met het FCP om dit project samen met het fondsprogramma Versterken Actieve Cultuurparticipatie inhoudelijk te helpen ontwikkelen. Halverwege 2013 besloot het FCP de ingezette lijn bij te stellen en het programma aan te passen. In 2014 zetten

we het project voort onder de noemer Versterking actieve cultuurparticipatie in de samenleving en organiseren we twee landelijke bijeenkomsten. We gaan ook op zoek naar aanknopingspunten om innovatie en versterking van actieve cultuurparticipatie gericht te stimuleren, in een voortdurende samenwerking en wisselwerking met FCP.

Netwerk landelijke koepelorganisaties (06305)

Het LKCA wil met de toekomstbestendigheid van kunstbeoefening in verenigingsverband bevorderen, de onderlinge samenwerking tussen landelijke koepelorganisaties versterken en netwerkvorming stimuleren. We hebben overleg gehad met de Stichting Collectieve Belangenbehartiging Nederlandse Amateurkunsten (Kunstliga). Het werkbestuur van Kunstliga moest zich in 2013 richten op vier speerpunten: aandacht voor actieve cultuurparticipatie tijdens de gemeenteraadsverkiezingen 2014; fondsenwerving voor actieve cultuurparticipatie; herstel van de ANBI-status; en positionering bij onderhandelingen met BUMA/STEMRA. Wij ondersteunden Kunstliga conform de afspraken in een samenwerkingsovereenkomst.

Op 19 oktober hebben we een expertmeeting voor koepelbestuurders georganiseerd over het veranderende landschap van de koepelorganisaties. Het LKCA wilde hiermee de ontwikkelingen in kaart brengen die een bijdrage kunnen leveren aan zijn strategische agenda. Er waren zeven koepels vertegenwoordigd: Verenigde Nederlandse Muziekbonden (VNM), Koninklijke Bond van Zang en Oratoriumverenigingen Nederland (KBZON), Urban Dansbond, Stichting Netwerk Jeugdtheaterscholen, Stichting Textiel Informatie en Documentatie Centrum (STIDOC), Nederlandse Organisatie van Audiovisuele Amateurs (NOVA) en de Vereniging Ongekend Talent. Als uitkomst werden de volgende aandachtspunten geformuleerd: kennisontwikkeling en netwerken, verbinding actieve cultuurparticipatie cultuureducatie, onderzoeksresultaten ontsluiten en aandacht voor de positie van actieve cultuurparticipatie in de samenleving.

Urban arts (08101.05)

In 2013 startte het LKCA een literatuuronderzoek en een verkenning naar het veld van urban arts (onderzoekers, makers, docenten en managers van urban arts organisaties voor dans). Met diverse urban arts experts zijn afspraken gemaakt voor samenwerking in 2014 (zoals KCG en Kunstbalie). We hielden twintig interviews met experts over talentontwikkeling, deskundigheidsbevordering en de behoefte aan kennisdeling en samenwerking. Er bleek behoefte aan actieve kennisdeling door intervisie. Daarom hebben we tijdens de Intervisiedag Dans op 13 december 2013 drie urban arts experts gevraagd een praktijkdilemma in te brengen. Er zijn twee filmpjes gemaakt: een promotiefilmpje en een registratie van een intervisiegesprek met het Hoofd Educatie van het HipHopHuis. We verspreiden deze filmpjes landelijk via websites en sociale media als opmaat naar deskundigheidsbevorderende bijeenkomsten in 2014. De verkenning ronden we in 2014 af.

Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie (thema 2)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zus-ter)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Het Cultuurnetwerk (03108)	Inzicht geven in de infrastructuur voor cultuureducatie per 1 januari 2013.	Professionele cultuurinstelling, onderwijs, onderzoekers, overheden		1						2013	1 publicatie
Infrastructuur in kaart brengen en versterken (03102)	Bijdragen aan goede beleidsvorming voor de actieve cultuurparticipatie op landelijk en decentraal niveau.	Overheden		1					1	2013-2014	Vorbereiding publicatie (maart 2014)
Tweejaarlijkse inventarisatie aanbod Centra voor de Kunsten (03103)	Trends en ontwikkelingen volgen binnen aanbod Centra voor de Kunsten	Kunsteducatie		1						2013-2016	Artikel in andere LKCA publicaties (2014)
De amateurkunstwijzer (03105)	Online ondersteuning voor verenigingen, gezelschappen, artistiek kader en amateurkunstenaars	Amateurkunst	1							2013-2016	Website

Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie (thema 2)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Valorisatie monitoronderzoek amateurkunst (06301.01)	Onderzoek naar de beschikbaarheid, het gebruik en de waardering van voorzieningen voor amateurkunst (doen/maken, leren, tonen) vanuit het perspectief van (potentiële) beoefenaars.	Amateurkunst		1						2013–2016	Publicatie
Onderzoek Voorzieningen Amateurkunst 2013 (06301.02)	Zicht krijgen op aard en omvang van amateurkunst.	Amateurkunst		1						2013-2016	Onderzoek, casestudy en rapport.
Tandem (06106)	Expertise ontwikkelen in het aangaan van internationale samenwerking	Culturele instellingen, internationaal				1	1			2013-2014	2 meetings
Deskundigheidsbevordering bestuurlijk kader (06103)	Nascholings- en bijscholings-trajecten ontwikkelen voor bestuurlijk kader	Amateurkunst				1				2013-2016	Inventarisatie landelijk aanbod

Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie (thema 2)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zus-ter)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Bestuurlijk en artistiek kader met FCP (06104)	Zorgen voor kennisuitwisseling en netwerkvorming ter stimulering, inspiratie en versterking van artistiek en bestuurlijk kader in de amateurkunst teneinde te komen tot innovatieve ideeën.	Amateurkunst				1	1			2013-2016	Voorbereiding twee landelijke bijeenkomsten in 2014
Netwerk landelijke koepelorganisaties (06305)	Toekomstbestendigheid te bevorderen van AK in verenigingsverband, het verbeteren en versterken van onderlinge samenwerking tussen landelijke koepelorganisaties en netwerkvorming	Amateurkunst				1	1			2013-2016	1 bijeenkomst

Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie (thema 2)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Urban Arts (08101.05)	Verzamelen, beschrijven en delen van kennis over huidige stand van zaken in talentontwikkeling in de urban arts.	Urban Arts				1	1			2013-2016	20 interviews, 1 interviewsdag, 2 filmpjes

Tabel 5. Prestaties 2013 thema 2

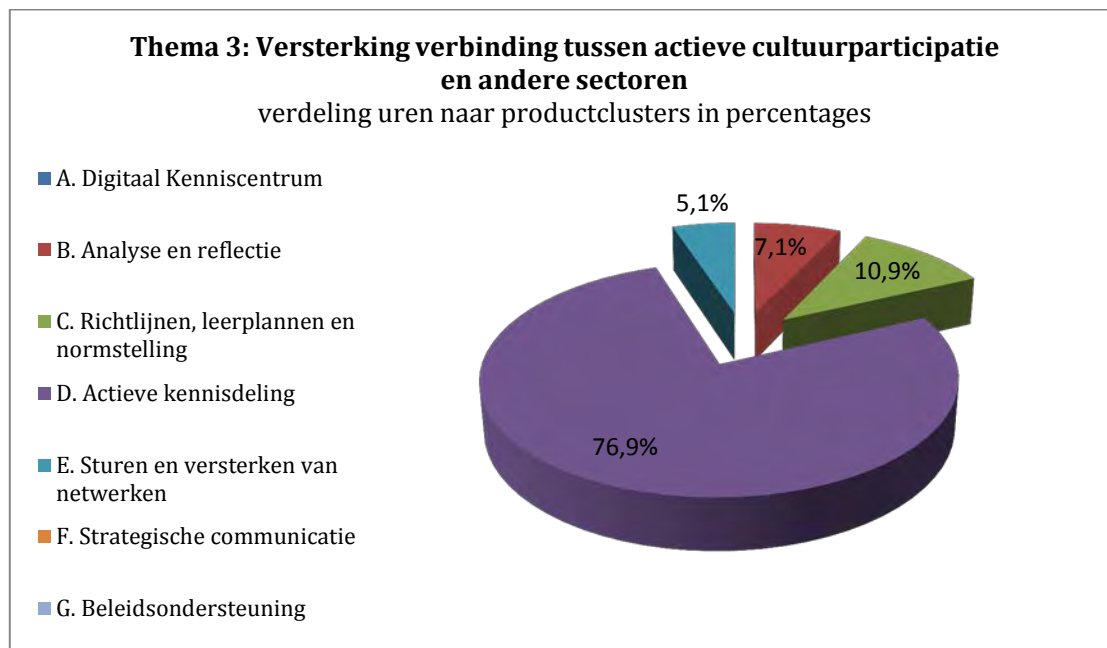
Thema 3: Versterking verbinding tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren

Actieve cultuurparticipatie is van grote waarde voor individu en samenleving, doordat ze creatieve, innovatieve en sociale competenties helpt ontwikkelen. Deze competenties dragen bij aan het zelfstandig functioneren van mensen en aan het nemen van verantwoordelijkheid, wat zijn weerslag heeft op hun maatschappelijke participatie. Daarnaast versterkt actieve cultuurparticipatie in –min of meer– georganiseerde verbanden de sociale cohesie en samenhang in zowel krimp- en plattelandsgebieden als de stedelijke omgeving. Community arts verbinden op lokaal en regionaal niveau kunst- en cultuurparticipatie met wonen, wijken en bedrijven.

De samenleving verandert in hoog tempo en de transitie van de zorgzame samenleving naar de participatiesamenleving is volop gaande. Vooral de decentralisaties van overheidstaken naar gemeentes voor jeugd, ouderen en langdurig zieken, en arbeidsparticipatie zijn ingrijpend. Gemeentes zijn op zoek naar nieuwe structuren en stimuleren het ontstaan van sociale wijkteams. De sector van de actieve cultuurparticipatie kan helpen met het formuleren van antwoorden op actuele vraagstukken in dit sociale domein.

In de cultuurbrief van juni 2013 verwoordt minister Bussemaker van OCW de waarde van cultuur voor andere sectoren als volgt: 'Complexe maatschappelijke vraagstukken vragen om innovatie en creatieve oplossingen. De kruisbestuiving tussen cultuur en andere sectoren kan een bijdrage leveren aan onder andere de gezondheidszorg, de vergrijzingsproblematiek, stedelijke ontwikkeling, klimaatverandering en het duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Dat vraagt wel om het vroegtijdig inschakelen van de creatieve sectoren op een strategisch niveau, zogenoemde co-creatie. De potentie van cultuur en creativiteit voor andere sectoren kan breder worden benut. Dit vraagt onder andere om een ondernemende houding van de cultuursector en de creatieve industrie en om goed opdrachtgeverschap. Het vraagt van sectoren om duidelijke vraagarticulatie ten aanzien van de cultuursector.'

Het LKCA werkt aan een sterkere verbinding en interactie tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren zoals het sociale domein, onderwijs, de sportsector, bibliotheken, erfgoed, natuur en techniek. Kennis delen en leren van elkaar staan daarbij centraal. In deze paragraaf beschrijven we onze activiteiten in 2013 voor dit thema. We besteedden hier in totaal 4.849 uren aan, waarbij de nadruk lag op actieve kennisdeling (productcluster D), zoals figuur 6 laat zien.

Figuur 6. Urenverdeling thema 3

Kunst versterkt, cultuurparticipatie en samenleving I – Conferentie voor beleidsmakers (01101)

Op 15 mei 2013 organiseerde het LKCA samen met het FCP de eerste conferentie *Kunst versterkt*, over de maatschappelijke waarde van actieve cultuurparticipatie en de verbinding met andere sectoren. Er waren ruim 100 deelnemers. Centrale vragen waren: Wat drijft de miljoenen Nederlanders die aan actieve cultuurparticipatie doen of vrijwilliger zijn in de erfgoedsector? Welke bindende rol spelen zij in de stad en op het platteland? En welke bruggen slaan zij naar andere domeinen als welzijn, zorg, wonen, verantwoord ondernemen en duurzaamheid? Acht initiatieven die nadrukkelijk de verbinding zoeken met andere sectoren, dienden als inspiratie voor de toekomst. Alle verhalen zijn gebundeld in de publicatie *Kunst versterkt*. Deze publicatie werd aangeboden aan minister Bussemaker van OCW, speciale gast tijdens de conferentie. Een panel van beleidsmakers, onder leiding van dagvoorzitter Frenk van der Linden, reageerde op de praktijkverhalen en vertaalde deze naar noodzakelijke beleidsveranderingen. De minister zei onder meer dat het vragen om meer subsidie geen zin heeft, maar dat zij wel degelijk iets voor de cultuursector kan betekenen in het leggen van verbindingen met andere sectoren en het agenderen van bepaalde zaken.

Het thema verbinding andere sectoren vraagt om vervolg. Op landelijk niveau in de vorm van topperleg met andere sectoren, op lokaal niveau door stimulering van de verbinding van cultuur met buitenwereld.

Kunst versterkt, cultuurparticipatie en samenleving II – netwerkbijeenkomst cultuurprofessionals (03106 en 06308)

Op 15 november 2013 vond bij het LKCA een landelijke netwerkbijeenkomst voor professionals in de cultuurparticipatie plaats met als thema 'De maatschappelijke waarde van cultuurparticipatie en de verbinding met andere sectoren in de samenleving'. Er waren ruim zeventig deelnemers uit het hele land. Er waren drie keynote sprekers: Mary-Ann Schreurs, wethouder

gemeente Eindhoven, FCP directeur Jan Jaap Knol en Peter de Haan, intendant Vrede van Utrecht. Vervolgens waren er vier werksessies met presentaties van praktijkvoorbeelden uit verschillende regio's, met zowel aandacht voor succesfactoren als eventuele drempels en hoe die weggenomen kunnen worden. De vier voorbeelden waren: 'De reis 2018' uit Leeuwarden, 'Wijkontwikkeling Vrede in de Buurt' uit Utrecht, 'Passie in de Polder' uit Flevoland en 'Living Statue Festival' uit Domburg. Tot slot presenteerden we de digitale Inspiratiebox met inspirerende praktijkvoorbeelden die in 2014 via de LKCA-website te vinden is. De deelnemers vonden de bijeenkomst bijzonder zinvol, waarbij woorden als 'inspirerend', 'nieuwe mogelijkheden' en 'belangrijke kennisdeling' vielen, en hebben behoefte aan een vervolg in 2014. Op onze website zijn korte filmpjes als beeldverslag van deze dag te zien.

Moneva FCP-programma Versterking actieve cultuurparticipatie (06302)

Het LKCA zou de ingediende plannen voor de regeling Versterking Actieve cultuurparticipatie van het FCP monitoren en evalueren. In 2013 hebben we voorbereidende contacten gehad met het FCP om dit programma Versterken Actieve Cultuurparticipatie inhoudelijk te helpen ontwikkelen. Halverwege 2013 besloot het FCP de ingezette lijn bij te stellen en het programma aan te passen. Het proces voor monitoring en evaluatie stilgelegd in afwachting van verdere ontwikkelingen.

Ouderen en cultuurparticipatie (06303)

Het LKCA is samen met Fonds Sluyterman van Loo, Stichting RCOAK, Fonds voor Cultuurparticipatie en VSBfonds Initiatiefnemer van het meerjarenprogramma Lang leve kunst, ouderen en cultuurparticipatie 2013–2016. Het programma wil bijdragen aan meer en betere kunst- en cultuurparticipatie door en voor ouderen. Op 18 juni ondertekenden minister Bussemaker van OCW, staatssecretaris Van Rijn van VWS, Els Berman, directeur Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk (NOV) samen met de initiatiefnemers van het programma een convenant. Doel van dit convenant is om cultuurparticipatie door ouderen te stimuleren, het artistiek inhoudelijke aanbod voor ouderen te versterken en bruggen te slaan tussen cultuur en zorg, sport en welzijn. De ondertekening vond plaats tijdens het symposium *Lang leve kunst* in het Stedelijk Museum in Amsterdam. Tijdens het symposium werd tevens het opiniërend boek *Lang leve kunst* gepresenteerd en de website Lang leve kunst gelanceerd.

Het LKCA organiseerde samen met het FCP op 1 maart 2013 de eerste netwerkbijeenkomst Ouderen en cultuur voor professionals. We adviseerden verder de opbouw van regionale netwerken Ouderen en cultuur in Drenthe, Gelderland, Rotterdam, Friesland en Maastricht. Daarnaast gaven we presentaties over het programma Lang leve kunst tijdens diverse bijeenkomsten in het land. Ook organiseerden we op 3 december 2013 de inspiratiedag Ouderen en cultuurparticipatie, met lezingen, debat en workshops. Het FCP presenteerde aan het slot van deze dag enkele voorbeeld stellende projecten die in de regeling Versterking actieve cultuurparticipatie/ouderen en cultuur zijn gehonoreerd.

Moneva stimuleringsprogramma kunstbeoefening ouderen (06304)

Het LKCA levert een bijdrage aan het monitoren van de regionale netwerken en het monitoren en evalueren van geselecteerde (veelbelovende) projecten voor kunstbeoefening door oude-

ren. We hebben projecten in Rotterdam, Gelderland en Drenthe geanalyseerd, beschreven en gevolgd met als doel belemmerende en stimulerende factoren bloot te leggen. We rapporteerden onze bevindingen aan Kunst en Cultuur Drenthe en brachten advies uit over de opbouw van netwerken binnen het project Gekleurd Grijs. Op basis van uitkomsten van een expertmeeting met onderzoekers is een analyse gemaakt van bestaand onderzoek. Verder hebben we een notitie geschreven over condities die bevorderlijk zijn voor netwerken voor ouderen en kunst en de rol van netwerken bij het betrekken van ouderen bij kunst en cultuur. Voor het Grundtvig-programma is een powerpointpresentatie getoond tijdens een congres rond Grundtvig – Active Ageing in juni in Kopenhagen. Het project wordt op onderdelen voortgezet in 2014.

Grundtvig: Art based learning and active aging (10106.01)

Grundtvig is een door de Europese Unie gefinancierd meerjarig project, waarin het LKCA participeert. In 2013 is gewerkt aan de uitwisseling van Europese ervaringen (Zweden, Denemarken, Slovenië, Verenigd Koninkrijk en Nederland) met ouderen en actieve cultuurparticipatie. Zo waren er partnermeetings in Asa, Kopenhagen en Cardiff, waar steeds een zogeheten Workpackage werd afgerond dan wel in gang gezet. In april was er een door het LKCA georganiseerde expertmeeting in Utrecht met een aantal wetenschappers - Roelof Hortulanus, Jeroen Lutters, Evert Bisschop Boele, Dirk Sikkels, Kees Vuyk en Crétien van Campen - over de validatie van werkwijzen en onderzoek naar het leren van ouderen als zij bezig zijn met actieve cultuurparticipatie. De expertmeeting mondde uit in pilotenquêtes onder honderd ouderen (circa twintig per partnerland) in de diverse kunstdisciplines. Begin april 2014 is de afsluitende internationale conferentie in Utrecht. Hieraan zullen ongeveer veertig mensen deelnemen.

Grundtvig III Culture Guide Marginalised Groups (10106.3)

Dit project is in oktober 2013 toegevoegd, nadat het LKCA door Grundtvig in Denemarken werd gevraagd deel te nemen, en loopt tot december 2015. Het behelst een Europees project dat de cultuurparticipatie van kwetsbare groepen wil stimuleren en versterken. Daartoe wordt een (nieuwe) functie gecreëerd: de culture guide of cultuurgids. Daarvoor moeten een profiel, een opleidingstraject en een pilot worden ontworpen en uitgevoerd in samenwerking met vrijwilligersorganisaties, welzijns- en/of culturele organisaties. De beoogde opbrengsten van Grundtvig zijn trainingsprogramma's voor cultuurgidsen, nationale pilotprojecten en een handboek met een beschrijving van de methodiek. Er moeten bovendien vier (lokale) netwerken van vrijwillige cultuurgidsen komen.

In 2013 nam het LKCA deel aan de startbijeenkomst in Kopenhagen. Daar zijn de uitgangspunten van het project en de internationale samenwerking vastgesteld; de partners komen uit Hongarije, Slovenië, Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Nederland. Daarna hebben we het project in Nederland aangekondigd en zijn we op zoek gegaan naar goede partners, zoals Special Arts, Amstad, Movisie en de Nederlandse Organisatie van Vrijwilligerswerk (NOV). In 2014 organiseren we in het voorjaar een startbijeenkomst met de nationale partners, een tweedaagse training in juni 2014 en vier lokale pilotprojecten in het najaar van 2014. Daarnaast maken we in samenwerking met de internationale partners een begin met het handboek en met de verspreiding van resultaten en informatie in Europa.

Intervisiebijeenkomsten kennisdeling community arts (06307 en 08101.02)

In 2013 hebben we met verschillende partners verspreid over het jaar vier intervisiebijeenkomsten georganiseerd over kennisdeling community arts. In totaal waren er drie internationale sprekers en acht nationale gastsprekers en hebben 32 instellingen dan wel kunstenaars intervisie gehad.

Op 6 februari 2013 is de eerste bijeenkomst geweest over community arts en cultuureducatie. De partners waren CAL XL en MOCCA (expertisenetwerk cultuureducatie Amsterdam). Er waren 84 deelnemers. Op 17 mei 2013 organiseerden we samen met Toneelgroep Amsterdam, Stadsschouwburg Amsterdam, de Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten in afstemming met CAL-XL een dag over de betekenisvolle relatie tussen amateurs en professionals. Er waren 83 deelnemers. Op 29 mei 2013 organiseerden we samen met FOAM en CAL XL een inspirerende dag over community arts en fotografie. Er waren maar twintig deelnemers en daarmee de dag zeer kwalitatief. Op 13 december 2013 was er een Intervisiedag Dans over community arts en talentontwikkeling, een samenvoeging van de intervisiebijeenkomst community arts en dans met de inhoudelijke kenniskring talentontwikkeling (08101.02). We werkten voor deze bijeenkomst samen met Codarts Hogeschool voor de Kunsten, CAL XL en het HipHopHuis. Keynote speaker was Veronica Jobbins van Trinity Laban Conservatoire of Music and Dance uit Londen. Er waren 112 deelnemers.

Deskundigheidsbevordering community arts (06306)

Het LKCA heeft in 2013 samen met Cultuur en Ondernemen en CAL XL drie inspiratiemiddagen georganiseerd over deskundigheidsbevordering community arts. Daarbij was er aandacht voor het herkennen van de maatschappelijke vraag en voor het vinden van een artistiek antwoord. De drie thema's waren: wat actieve cultuurparticipatie en kunstenaars vermogen in veranderende stad (25 deelnemers); de rol van kunstenaars en actieve cultuurparticipatie in krimpgebieden (19 deelnemers); en de rol van kunst in de zorg (44 deelnemers). Tijdens elke bijeenkomst spraken een kunstenaar met ervaring op het betreffende gebied, een opdrachtgever uit het maatschappelijke veld en iemand met een overkoepelend kijk op de thematiek. Deze opzet werd positief gewaardeerd.

Versterking verbinding tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren (thema 3)											
Tital activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Kunst versterkt, cultuurparticipatie en samenleving I – Conferentie voor beleidsmakers (01101)	Zichtbaar maken van de maatschappelijke waarde van actieve cultuurparticipatie en de verbinding met andere sectoren.	Overheden, beleidsmakers				1				2013-2016	Publicatie en bijeenkomst
Kunst versterkt, cultuurparticipatie en samenleving II – netwerkbijeenkomst cultuurprofessionals (03106 en 06308)	Zichtbaar maken van de maatschappelijke waarde van cultuurparticipatie en de verbinding met andere sectoren in de samenleving	Cultuurprofessionals (makers, coördinatoren)				1					1 bijeenkomst
Moneva FCP-programma Versterking actieve cultuurparticipatie (06302)	Monitoren en evalueren binnen de regeling van FCP			1						2013	In afwachting van koerswijziging FCP

Versterking verbinding tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren (thema 3)											
Tital activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Ouderen en cultuurparticipatie (06303)	Bijdragen aan meer en betere kunst en cultuurparticipatie door ouderen	professionals				1				2013-2016	Netwerkbijeenkomst, advies over opbouw regionale netwerken, verzorging presentaties, inspiratiedag
Moneva stimuleringsprogramma kunstbeoefening ouderen (06304)	Belemmerende en bevorderlijke factoren blootleggen van regionale netwerken.	Amateurkunst		1							3 netwerken geanalyseerd, 1 rapportage, 1 expertmeeting
Grundtvig: Art based learning and active aging (10106.01)	Uitwisseling van Europese ervaringen (Zweden, Denemarken, Slovenië en Ver. Koninkrijk en Nederland) m.b.t. ouderen en actieve kunstparticipatie	Internationaal				1					1 expertmeeting en 5 pilotenquêtes

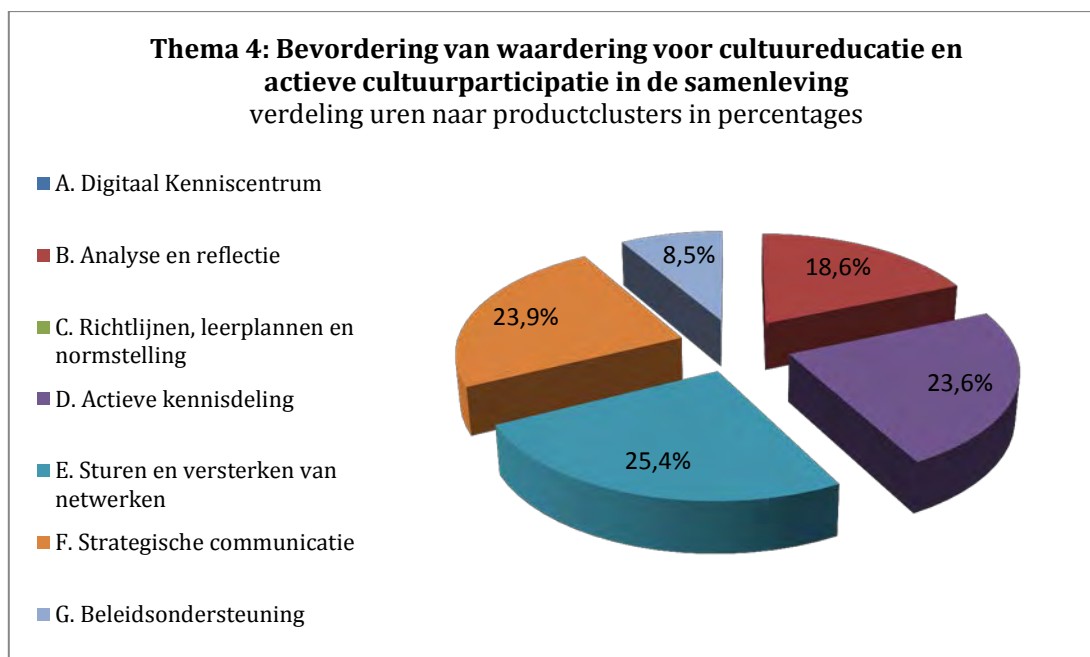
Versterking verbinding tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren (thema 3)											
Tital activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Grundtvig III Culture Guide Marginalised Groups (10106.3)	Europees project dat de cultuurparticipatie van kwetsbare groepen wil stimuleren en versterken.	Internationaal			1		1				Startbijeenkomst Kopenhagen, aankondiging project in NL
Intervisiebijeenkomsten kennisdeling community arts (06307 en 08101.02)	Deskundigheid bevorderen en kennisdeling van makers werkzaam in community arts	Zzp-ers, culturele instellingen, amateurkunst				4	1				4 intervisiebijeenkomsten over cultuureducatie, relatie amateur en professional, fotografie en dans.
Deskundigheidsbevordering community arts (0603)	Organiseren inspiratiemiddagen ism CAL-XL en Cultuur en Ondernemen over deskundigheidsbevordering	Zzp-ers, culturele instellingen, amateurkunst				3					3 bijeenkomsten over veranderende stad, krimpgebieden en zorg.

Tabel 6. Prestaties 2013 thema 3

Thema 4: Bevordering van waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie in de samenleving

Het LKCA wil het draagvlak voor cultuureducatie en -participatie bij het brede publiek versterken en bijdragen aan een positief imago. Niet alleen vanwege het maatschappelijke nut, maar ook omdat veel mensen simpelweg plezier beleven aan, ontroerd raken door of troost vinden in kunst en cultuur. Nederland staat in de Europese top drie met theaterbezoek, het lezen van boeken en het bezoeken van historische monumenten, musea of galerieën. Hoewel de bezoekersaantallen bij orkesten en opera dalen, ontvangen rijksmusea, bioscopen en filmtheaters juist meer bezoekers. Daarnaast doet 40% van de bevolking aan actieve kunstbeoefening. Ondanks deze vanzelfsprekendheid van kunst en cultuur in de samenleving ontbreekt het bewustzijn daarvan vaak in de publieke opinie. Wij willen dit bewustzijn van de intrinsieke, maatschappelijke en sociale waarde van kunst en cultuur versterken.

In deze paragraaf beschrijven we onze activiteiten in 2013 voor dit thema. We besteedden hier in totaal 8.543 uren aan. De nadruk lag daarbij op actieve kennisdeling (productcluster D), sturen en versterken van netwerken (productcluster E) en strategische communicatie (productcluster F), zoals figuur 7 laat zien.

Figuur 7. Urenverdeling thema 4

Corporate blog Kunst en cultuur en hoe eraan deel te nemen (01208)

De corporate blog Kunst en cultuur en hoe eraan deel te nemen bleek een succesvolle manier om kennis over beleid en praktijk van en onderzoek naar cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie te spreiden en er via LinkedIn discussie over te genereren. De doelgroep bestaat uit professionals (waaronder bestuurlijk en artistiek kader) en betrokkenen in cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie.

Met de blog haken we veelal aan bij de actualiteit of veelbesproken thema's. Facebook en Twit-

ter zetten we bij verschijning actief in om de blog onder de aandacht te brengen. De corporate blog verscheen tot 1 september 2013 wekelijks uit naam van Piet Hagenaars, directeur a.i.. Uit zijn naam zijn 25 blogs verschenen die in totaal 10.159 keer zijn bekeken. Iedere blog heeft dus gemiddeld ruim 400 bezoekers gehad. Het beste scoorden:

Creativiteit: van mythe tot leerdoel_CKV en Cultuurkaart blijven: bedankt Jet! en Onderwijs = leren = beoordelen

Vanaf september is het stokje overgenomen door de nieuwe directeur Ocker van Munster en werd de verschijning teruggeschroefd naar tweewekelijks. Ocker van Munster publiceerde tien bijdragen met een totaal bereik van 3.658 bezoekers ofwel een gemiddelde van 365 per blog. Het beste scoorden: Gebrek aan tijd of aan prioriteit?, Worden we creatiever of volgamer? en Drumjuffen en dansmeesters

Sociale media

Corporate accounts

Bij de start van het nieuwe instituut op 1 januari 2013 is meteen de bedrijfspagina op Facebook gelanceerd. Hierop verschijnen aankondigingen en nieuwsberichten van het LKCA. Het voordeel van Facebook is dat volgers automatisch de content op hun tijdlijn krijgen en niet specifiek de pagina hoeven te openen.

Ook op LinkedIn is met een corporate pagina gestart. De content is nagenoeg gelijk aan de Facebookpagina, maar de belangrijkste focus bij LinkedIn ligt op de verschillende groepen en netwerken die het LKCA in beheer heeft: cultuureducatie, expertisecentra kunst en onderwijs en actieve cultuurparticipatie. Onze rol hierin is modererend. Indien relevant starten eigen medewerkers zelf ook discussies en debatten, om een discussie op gang te brengen, input te vragen of iets onder de aandacht te brengen.

Ook Twitter is vanaf de start zeer actief ingezet. Het twitteren voorafgaande aan en tijdens conferenties, bij nieuw verschenen publicaties en bij andere activiteiten van ons instituut heeft zeker bijgedragen aan de naamsbekendheid en zichtbaarheid van het LKCA. Het resulteerde iedere keer ook weer in een stijging van het aantal volgers.

Projectaccounts

Een aantal projecten heeft eigen accounts op de sociale media waarop voor die doelgroep specifieke content wordt verspreid:

- Cultuurplein (02204): Facebook, LinkedIn en Twitter
- Erfgoededucatie en internet (04301): LinkedIn en Twitter
- Deskundigheidsbevordering PO (05302): LinkedIn (Cultuurcoach) en Twitter (icc)
- Lang leve kunst (06303.01): LinkedIn en Twitter
- skills21kunst (09202): Facebook en Tumblr

Doelgroepenonderzoek (01204)

Om meer inzicht te krijgen in wat de doelgroepen van ons verwachtten, is in het tweede kwartaal van 2013 een kwalitatief onderzoek uitgevoerd. Bureau Veldkamp uit Amsterdam begeleidde dit traject. Centraal stond de vraag aan welke kennis, ervaring en expertise de verschil-

lende werkvelden behoefte hebben. De uitkomsten van het onderzoek leverde informatie over de verwachtingen van de doelgroepen over het LKCA en over hoe ze door ons benaderd willen worden. Hiermee kon verder richting worden gegeven aan de eigen organisatie en het bedienen van onze doelgroepen. Daarnaast vormen de uitkomsten een startpunt voor het kwantitatieve klanttevredenheidsonderzoek in 2014.

Tevens hielden we een intern doelgroeponderzoek waarvan de resultaten zijn vertaald naar intranet en een interne nieuwsbrief.

Klanttevredenheidsonderzoek (01215)

Het Subsidiebesluit LKCA van 18 september 2012 legt ons een aantal verplichtingen op, waaronder een reflectie op de samenstelling en omvang van ons publiek, onderbouwd met een publieksonderzoek: het LKCA dient 'voor 1 januari 2015 een onafhankelijk stakeholder/ klanttevredenheidsonderzoek te laten uitvoeren. Dit onderzoek dient ertoe helderheid te verschaffen over de perceptie van partijen in de sector op het functioneren van uw instelling'.

In 2014 gaat het LKCA een kwantitatief onderzoek doen naar de tevredenheid van stakeholders (professionals in primair en hoger onderwijs, cultuurinstellingen, organisaties voor actieve cultuurparticipatie, beleid en onderzoek) over onze dienstverlening. We rapporteren de resultaten aan het ministerie van OCW en benutten ze om ons beleid in 2015-2016 aan te scherpen.

Externe communicatie, zichtbaarheid en huisstijl

In de aanloop naar de fusie was al een nieuwe huisstijl ontwikkeld. Deze is in de loop van 2013 verder uitgewerkt en uitbundig toegepast in allerlei vormen en situaties. Dit leidde onmiskenbaar tot meer zichtbaarheid: zowel de logovarianten als de pittige kleurstelling hielpen om onze herkenbaarheid tijdens bijeenkomsten en via onze publicaties en website te vergroten. Diverse externe nieuwsbrieven (onder meer *Actua*) voor verschillende doelgroepen plus een maandelijks corporate nieuwsbrief zorgden voor een continue stroom van informatie naar onze doelgroepen.

Publicatie artikelen Kunstzone (05104)

Met *Kunstzone*, het tweemaandelijks tijdschrift voor kunstvakdocenten, is overeengekomen dat wij voor ieder nummer enkele artikelen aanleveren. Een klein projectteam bespreekt telkens welke onderwerpen relevant zijn voor de lezers. Dit zijn doorgaans thema's die aansluiten bij beleidskwesties, waaraan het LKCA ook op andere manieren aandacht besteedt zoals op studiedagen, in blogs en dergelijke. Zo schreven we in 2013 artikelen over het programma Cultuureducatie met Kwaliteit en aan de cultuurcoaches. Daarnaast wordt in ieder nummer een uitzonderlijk project uitgelicht, waarbij zowel de culturele instelling die het project aanbiedt als vertegenwoordigers van deelnemende scholen aan het woord komen. Dankzij de door ons aangeleverde artikelen krijgt ons instituut de kans zichzelf en zijn samenwerkingspartners onder de aandacht te brengen.

Week van de Amateurkunst (03104)

De Week van de Amateurkunst (WAK) is in 2013 voor de derde keer gehouden, van 25 mei tot en met 2 juni. Er deden 63 gemeenten mee. De WAK geeft actieve cultuurparticipatie een podium en stimuleert de beoefenaars en culturele organisaties om nieuwe verbindingen en samenwerkingsverbanden aan te gaan. Niet alleen tussen verenigingen en culturele organisaties onderling, maar ook met partners uit andere sectoren, zoals zorg, welzijn, onderwijs, sport, erfgoed, horeca en industrie. De organisatie en promotie van de WAK is in handen van de Stichting WAK Nederland.

Voor het LKCA is de WAK een waardevol instrument om de waarde van actieve cultuurparticipatie voor de lokale omgeving te laten zien. We hebben zes gemeenten gevolgd en de vormen van samenwerking, werkwijzen en netwerken geïnventariseerd en geanalyseerd. De resultaten zijn vastgelegd in de publicatie *Week van de amateurkunst 2013. Een inventarisatie van de betekenis van verbindingen en samenwerkingsverbanden rond de WAK in de gemeenten Haarlemmermeer, Lelystad, Nuenen, Veere, Venlo en Wageningen*, die in oktober verscheen. Deze publicatie is verspreid onder relevante doelgroepen en gepresenteerd in bijeenkomsten van de gemeentelijke WAK-coördinatoren. Daarnaast hebben we meegewerkt aan de toekenning van de BNG prijs (Bank Nederlandse Gemeenten) voor de beste WAK gemeente.

In 2014 bouwen we voort op het versterken en zichtbaar maken van de waarde van actieve cultuurparticipatie in en rond de WAK.

Actualisatie gemeentelijk cultuureducatiebeleid (03107)

In 2002 voerde LKCA-voorganger Cultuurnetwerk Nederland een studie uit naar gemeentelijk beleid voor cultuureducatie in het onderwijs. Sindsdien zijn er veel ontwikkelingen geweest binnen de cultuureducatie. Daarom hebben we besloten om bij zes gemeenten uit dat onderzoek na te gaan hoe hun beleid in de afgelopen tien jaar is ontwikkeld. We voerden hiertoe gesprekken met beleidsmedewerkers en relevante sleutelfiguren uit die gemeenten. Dit resulteerde in 2013 in de eerste publicatie van het LKCA, *Veranderende tijden. 10 jaar gemeentelijk beleid binnenschoolse cultuureducatie*.

Kennisnetwerk overheden (04102)

Er zijn geen of minimale wettelijke kaders voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie, veel bestuurders en ambtenaren werken op basis van eigen praktijkkennis. Doorgaans staan zij positief tegenover cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie, maar weten ze niet goed of en hoe ze die in hun gemeente kunnen bevorderen. Zij hebben dan ook een behoefte om met collega's informatie uit te wisselen en aan handreikingen. Het LKCA wil daarvoor een platform bieden. In het najaar van 2013 voerden we gesprekken met alle provinciale steunfuncties (cultuureducatie, actieve cultuurparticipatie en erfgoededucatie), aangezien enkelen van hen ondersteunende taken hebben voor gemeenten. We hebben samen achterhaald waar gemeenten ondersteuning bij willen, wat de provinciale instellingen doen en wat het LKCA zou moeten doen.

Met de Schijf van 5, het netwerk van provinciale instellingen voor gemeentelijk cultuurbeleid, werden in december 2013 afspraken gemaakt over samenwerking na presentatie van uitkomsten van deze gesprekken. Het LKCA en de leden van de Schijf van vijf betrekken elkaar bij

elkaars initiatieven zodat wederzijds kan worden meegedacht en elkaars activiteiten worden versterkt.

In 2014 willen we door deelname aan lokale en regionale netwerken bijdragen aan regionale bijeenkomsten van provinciale instellingen en door het aanstellen van regiomanagers weten wat er op provinciaal en gemeentelijk niveau speelt rondom cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie. We willen uitwisseling van ervaringen in verschillende regio's bevorderen en trends en ontwikkelingen onderbouwen en agenderen.

Onderzoeksagenda cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (09201)

De beleidsbrief *Meer dan kwaliteit* (juni 2011) noemt het opstellen van een onderzoeksagenda als een van de specifieke taken van het nieuw te vormen kennisinstituut voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie. In 2013 hebben we dit ter hand genomen. We voerden gesprekken met belangrijke stakeholders zoals het ministerie van OCW en het FCP, maar ook met het Nationaal Regieorgaan Onderwijswijsonderzoek (NRO) van NWO. In mei stelden we de notitie *Thema's voor onderwijsonderzoek naar cultuureducatie: een werkdocument* op voor de inventarisatie van onderzoeksthema's door de NRO. In juni 2013 organiseerde het LKCA twee besloten expertmeetings voor onderzoekers, beleidsmakers en professionals uit de cultuureducatie over het OESO-rapport *Art for Art's Sake. The impact of Arts Education* met Stéphan Vincent-Lancrin, een van de auteurs, als spreker. Een verslag van de expertmeetings werd gepubliceerd op onze website

In 2013 werkten we verder aan een werkdocument over de onderzoeksagenda dat voor commentaar zal worden voorgelegd aan een aantal onderzoekers, opdrachtgevers en andere stakeholders. Het traject wordt in 2014 voortgezet en (voorlopig) afgerond met de publicatie van de onderzoeksagenda cultuuronderwijs en actieve cultuurparticipatie.

Strategische agenda II: strategische verkenning cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (01102)

Het LKCA nam zich in 2013 voor een strategische agenda op te stellen voor het beleid en de activiteiten van het instituut zelf, van overheden, overheidsfondsen en andere belangrijke spelers op het gebied van cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie voor de periode 2017-2020. Deze verkenning (zo genoemd ter onderscheid van de nieuwe strategische agenda voor het LKCA die een aanscherping van het activiteitenplan betreft) heeft ten doel om bij de dragen aan de consensus onder invloedrijke spelers over gezamenlijke inspanningen, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, om beleid en activiteiten rondom cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie beter af te stemmen en effectiever te maken. De strategische verkenning biedt een oriëntatie op *belangrijke trends in en vraagstukken* over kunst- en cultuuronderwijs en actieve cultuurparticipatie voor de beleidsperiode na 2016, inventariseert weloverwogen *uitgangspunten en doelstellingen* voor beleid en beleidsbeïnvloeding voor die trends en vraagstukken en stimuleert tot *gezamenlijk handelen*, gebaseerd op die uitgangspunten en gericht op die doelstellingen en met draagvlak in de samenleving en in het werk- en beleidsveld. De strategische verkenning stelt het LKCA op in nauw overleg met de betrokken werkvelden en beleidsactoren en mede op basis van feitelijke informatie en kennis over de structuur en ontwikkeling van de werkvelden en het overheidsbeleid. Het project sluiten we in oktober 2014 af met de presentatie van de strategische verkenning tijdens een brede conferentie.

Conferentie Onderzoek Cultuureducatie en Cultuurparticipatie 2013 (09304)

De Onderzoeksconferentie Cultuureducatie en Cultuurparticipatie is een unieke ontmoetingsplaats voor onderzoekers, studenten en andere geïnteresseerden uit Nederland en Vlaanderen. Het LKCA organiseerde de zevende onderzoeksconferentie (25 november 2013) in samenwerking met de masteropleiding kunsteducatie van de Fontys Hogeschool voor de Kunsten en het lectoraat Kunstpraktijk in de samenleving. Keynote spreker was Gert Biesta, hoogleraar Educatieve theorie en beleid aan de Universiteit van Luxemburg. Biesta reflecteerde op onderwijs als vormingsproces (formation) en de samenhang tussen onderwijs, democratie en kunst. Tijdens drie symposia werd het thema 'Het leren van docenten' uitgediept. In elk symposium presenterden en bediscussieerden onderzoekers papers over respectievelijk excellent leraarschap, professionele leergemeenschappen en leren door het doen van onderzoek. 's Middags waren er elf sessies met presentaties over lopend of recent afgesloten onderzoek (onder meer over beoordelingsinstrumenten voor de kunstvakken en de professionele ontwikkeling van de kunstvakdocent) en posterpresentaties over masteronderzoek. Er waren ruim vierhonderd deelnemers.

Max van der Kamp Scriptieprijs (09305)

De Max van der Kamp Scriptieprijs wordt sinds 2009 tweejaarlijks uitgereikt voor de beste scriptie over cultuureducatie of -participatie. Met deze prijs wil het LKCA scripties van studenten de aandacht geven die ze verdienen. Voor de derde editie van deze scriptieprijs kwamen masterscripties in aanmerking die aan Nederlandse en Vlaamse universiteit met een 8 of hoger zijn beoordeeld tussen 15 april 2011 en 13 september 2013. Bij eerdere edities was een 7 de minimumbeoordeling. Met deze koerswijziging wilden we het signaal afgeven dat de lat hoog ligt. In 2013 werden in totaal 46 scripties ingediend waaruit de jury vijf genomineerden koos. Jennifer Conrady won de prijs met haar masterscriptie over crowdsourcing in erfgoedprojecten. Juryvoorzitter Piet Hagenaars reikte de prijs uit tijdens de Onderzoeksconferentie Cultuureducatie en Cultuurparticipatie op 25 november 2013 in Tilburg.

Jaarboek actieve cultuurparticipatie 2013 (09306)

Het *Jaarboek actieve cultuurparticipatie* verscheen voor het eerst in 2010. Het betrof een initiatief van Cultuurnetwerk Nederland en het FCP dat verband hield met de monitoring van het beleid en de activiteiten van het fonds. Het jaarboek beoogt bij te dragen aan de kwaliteit van praktijk en beleid van cultuurparticipatie en cultuureducatie door informatie, kennis en inzichten te verschaffen aan beleidsmakers, professionals, onderzoekers en anderen die betrokken zijn bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid en activiteiten op dit gebied. De edities 2010, 2011 en 2012 werden uitgegeven door het FCP. Vanaf 2013 zijn het FCP en het LKCA gezamenlijk uitgever van het jaarboek. De redactie bestaat uit Andries van den Broek (SCP), Chrit van Rensen (FCP), Marjo van Hoorn en Teunis Ijdens (beide LKCA). Laatstgenoemde is hoofdredacteur. De redactie stelt het Jaarboek samen en is verantwoordelijk voor de vormgeving. Het FCP en het LKCA financieren het jaarboek en dragen zorg voor de productie (druk) en verspreiding ervan. De editie 2013 van het jaarboek verschijnt voorjaar 2014.

Bevordering van waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie in de samenleving (thema 4)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Corporateblog Kunst en cultuur en hoe eraan deel te nemen (01208)	Verspreiden kennis over beleid, praktijk en onderzoek over cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie en er discussie over veroorzaken	Professionals en betrokkenen in cultuureducatie, buitenschoolse kunsteducatie en kunstbeoefening in de vrije tijd	1							2013-2016	1 ^e halfjaar: wekelijks blog en discussie (25 blogs met 10.159 lezers) 2 ^e halfjaar: tweewekelijk (10 blogs met 3658 lezers)
Social Media	Corporate en project accounts op digitale media als facebook, linkedin en twitter voor aankondigingen, discussie veroorzaken, input vragen, naamsbekendheid en zichtbaarheid	Alle doelgroepen	1							2013-2016	Een veelheid aan berichten verspreid.

Bevordering van waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie in de samenleving (thema 4)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Doelgroepenonderzoek (01204)	Inzicht krijgen in verwachtingen	Alle doelgroepen		1						2013	Extern en intern doelgroepenonderzoek
Klanttevredenheidsonderzoek (01215)	Helderheid verschaffen over de perceptie van partijen in de sector op het functioneren van het LKCA	Alle doelgroepen		1						2014	Wordt in 2014 opgepakt.
Externe communicatie, zichtbaarheid en huisstijl	Zichtbaarheid en herkenbaarheid	Alle doelgroepen	1							2013-2016	Nieuwsbrieven en vormgeving
Publicatie artikelen Kunstzone (05104)	Zichtbaarheid van het LKCA	Kunstvakdocenten	1							2013-2016	Artikelen voor elke Kunstzone (6)
Week van de Amateurkunst (03104)	Zichtbaarheid waarde actieve cultuurparticipatie en stimuleren van samenwerking	Amateurkunstorganisaties, professionele cultuurstellingen, overheid	1			1		1	1	2013-2016	Publicatie over 6 gemeenten die meedoen aan de WAK Advisering bij BNG prijs voor beste WAK gemeente 2013

Bevordering van waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie in de samenleving (thema 4)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Actualisatie gemeentelijk cultuureducatiebeleid (03107)	Ontwikkeling van het beleid voor cultuureducatie zichtbaar maken	Overheid	1	1						2013	Publicatie 'Veranderende tijden. 10 jaar gemeentelijk beleid binnenschoolse cultuureducatie'
Kennisnetwerk overheden (04102)	Uitwisselen praktijkkennis en samen optrekken	Overheid		1		1				2013-2016	Inventarisatie van behoefte en samenwerkingsmogelijkheden. Presentatie bij Schijf van vijf
Onderzoeksagenda cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (09201)	Opstellen onderzoeksagenda	Onderzoekers, beleidsmakers en professionals		1		2				2013-2014	Gesprekken met stakeholders, opstellen werkdocument
Strategische agenda II: strategische verkenning cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (01102)	Opstellen van een strategische agenda met als doel consensus over gezamenlijke inspanningen en verantwoordelijkheden	LKCA, overheden, fondsen en anderen		1		1				2013-2014	Werkzaamheden zullen in 2014 worden gestart.

Bevordering van waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie in de samenleving (thema 4)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Conferentie Onderzoek Cultuureducatie en Cultuurparticipatie 2013	Ontmoeting bieden	onderzoekers, studenten en andere geïnteresseerden in onderzoek (medewerkers culturele instellingen)				1				2013-2016	7 ^e onderzoekconferentie ism Fontys in Tilburg
Max van der Kamp Scriptieprijs (09305)	Aandacht genereren voor hoogstaande scripties over cultuureducatie of cultuurparticipatie	Studenten, onderzoekers en andere geïnteresseerden				1		1		2013-2016	Uitreiking 3 ^e scriptieprijs aan Jennifer Conrady (over crowdsourcing en erfgoed)
Jaarboek actieve cultuurparticipatie 2013 (09306)	Bijdragen aan kwaliteit van praktijk en beleid van cultuureducatie en cultuurparticipatie dmv informatie, kennis en inzichten verschaffen	Beleidsmakers, professionals, onderzoekers en andere actoren	1							2013-2014	Vorbereiding publicatie die april 2014 uit komt.

Tabel 7. Prestaties 2013 thema 4

Productcluster A: Digitaal Kennis Centrum (DKC)

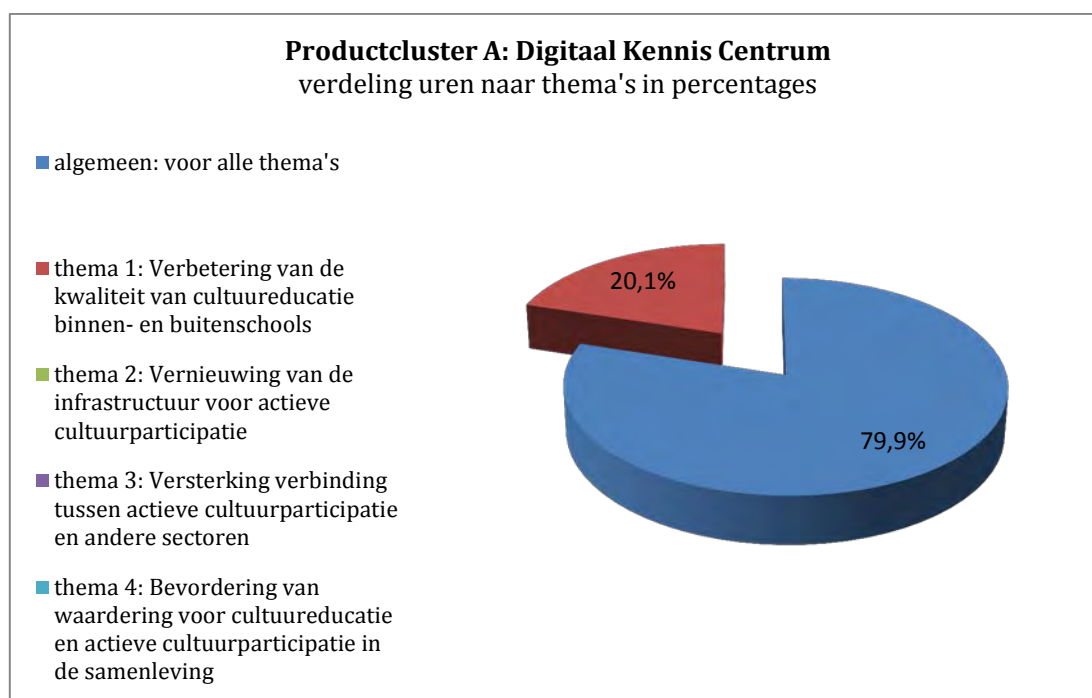
Het DKC heeft als doel online kennis te ontsluiten en te delen. Het is een structurele voorziening bestaande uit de LKCA-website, online platforms, sociale media en nieuwsbrieven. Daarnaast is voorzien in een helpdeskfunctie voor vragen per telefoon of e-mail.

De website biedt zowel basisinformatie als diepgaandere ontsluiting van belangrijke thema's in de vorm van kennisdossiers. We bieden geselecteerde en geannoteerde vakliteratuur aan, toegespitst op actuele en relevante thema's. Daarnaast bundelen we informatie over ontwikkelingen in praktijk, beleid en onderzoek omtrent cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie. Het DKC is een betrouwbare bron voor actueel nieuws en relevante bijeenkomsten. Bezoekers kunnen dit volgen via de website of door actieve ontvangst via rss, twitter of als customized nieuwsbrief.

Naast een rijke informatiebron is het DKC een platform dat professionals uitnodigt hun kennis en ervaring te delen en mee te discussiëren. De website en sociale media (zoals de thematische LinkedIngroepen, Twitter en Facebook) zijn op elkaar afgestemd om zo laagdrempelige uitwisseling te bereiken. We werken samen met professionals om in co-creatie onderwerpen uit te diepen en nieuwe inzichten te verwerven.

Het DKC is dynamisch en wordt permanent geactualiseerd. We bevragen gebruikers regelmatig over hun bevindingen en passen vorm en inhoud zo nodig aan.

We beschrijven hieronder onze activiteiten in 2013 voor het Digitaal Kennis Centrum. We besteedden hier in totaal 13.091 uren aan. De nadruk lag op activiteiten voor meer thema's en de organisatie, zoals figuur 8 laat zien.

Figuur 8. Urenverdeling 2013 Productcluster A

Vorbereiding en uitvoering bouw Digitaal Kennis Centrum (02201)

Het nieuwe kennisinstituut heeft direct bij de start in 2013 een voorlopige website opgezet. De bedoeling was om in de loop van 2013 een plan te ontwikkelen voor een nieuw interactief en doelgroepgericht Digitaal Kennis Centrum: een online kennisplatform bestaande uit website(s), blogs, nieuwsbrieven, sociale media enzovoort. Doel is om optimaal kennis te kunnen delen en te communiceren met de doelgroepen. In nauw overleg met alle afdelingen is een plan van eisen opgesteld. Daarnaast vond gebruikersonderzoek en behoefteonderzoek bij de belangrijkste doelgroepen plaats. Dit vormde de basis voor de selectie van een contentmanagementsysteem (CMS) en een bouw bureau. De geselecteerde partner Gengu heeft in de laatste maanden van 2013 samen met de projectgroep het functioneel ontwerp nader uitgewerkt. Inmiddels is (in 2014) de realisatie in volle gang; op 1 april 2014 lanceren we de nieuwe website inclusief nieuwsbrieven.

Website (02203)

De website LKCA.nl is op dag 1 van ons bestaan gelanceerd en startte direct met heel goede cijfers: na de pieken met de eerste verkenningbezoeken begin januari stabiliseerde het bezoek naar ruim 42.000 pageviews en 7.500 unieke bezoekers per maand. Het aantal terugkerende bezoekers ligt rond de 60% en de bezoektijd is meer dan 2,5 minuten. Dit wijst op een omvangrijke groep van vaste bezoekers. Cultuurplein.nl groeit zeer goed door en heeft 11.000 unieke bezoekers per maand. In de nieuwe website worden Cultuurplein.nl en cultuurcoördinator.nl ondergebracht.

We hebben de websites voor Podium op School en Projectloket Cultuur afgebouwd ten gunste van AliceMoves. De websites Cultuurnetwerk.nl en Kunstfactor.nl zijn in augustus compleet afgekoppeld, omdat zij verstoringen veroorzaakten bij zoekacties in Google. Ondertussen werken we hard aan een compleet nieuwe website met geavanceerde navigatie- en interactiemogelijkheden. Deze site lanceren we 1 mei 2014.

Gebruikersanalyse digitale media voorgangers LKCA (02202)

Een van de vooronderzoeken voor het opstellen van een plan van eisen voor de nieuwe website, is een analyse van het gebruik van de websites en andere digitale media door de LKCA-voorgangers Cultuurnetwerk Nederland en Kunstfactor. Ook Cultuurplein.nl is hierbij nadrukkelijk meegenomen. Alle daarvoor beschikbare gegevens zijn verzameld en ook geanalyseerd door een gespecialiseerd bureau, Netprofiler. De conclusies en aanbevelingen zijn benut bij de voorbereiding voor de nieuwe website.

Beheer en onderhoud Cultuurplein (02204)

Cultuurplein vormt van oudsher een zelfstandige website voor school en cultuur, omdat het vóór 2012 een samenwerkingsproject was van verschillende instellingen. Bij de bouw van onze nieuwe website wordt Cultuurplein een integraal onderdeel, maar wel een subsite met een eigen kleur, zodat de huidige gebruikers meegenomen worden naar deze nieuwe plek. In 2013 is Cultuurplein nog apart begroot.

Innovatie en beheer Themadossiers LKCA (02205)

In 2013 hebben we een aantal pilotprojecten gestart om te zoeken naar optimale mogelijkheden voor de themadossiers op de website. De thema- of kennisdossiers zijn gericht op substantiële onderwerpen die als een soort subsite beschikbaar komen. Deze dossiers pakken we projectmatig aan vanuit een intensieve samenwerking tussen inhoudelijke en redactionele medewerkers en informatiespecialisten. Een deel is al gepubliceerd in de tijdelijke website; bij de lancering van de nieuwe site komen nieuwe kennisdossiers beschikbaar.

Good Practices (02206)

Vanuit verschillende kanten zijn vraagtekens gezet bij het nut en effect van het verzamelen van goede praktijkvoorbeelden. In 2013 heeft de bouwgroep voor de nieuwe website dit onderdeel daarom laten rusten. We doen in 2014 eerst onderzoek naar de interne en externe behoefte voor dit onderdeel.

Innovatie Kennisbank (02101)

Met de fusie tot LKCA zijn twee catalogusbestanden in huis gekomen die (nagenoeg) losgekoppeld zijn van een fysieke collectie. De twee voormalige catalogi vormen de basis voor een te ontwikkelen database die informatie uit de werkvelden cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie voor hergebruik registreert. Om de database voor deze nieuwe functie om te vormen is gezocht naar een databaseapplicatie die optimaal binnen de nieuwe website kan functioneren. Dit najaar hebben we gekozen voor een integrale inbedding binnen de CMS-software voor de nieuwe website, Sitecore, na onderzoek op haalbaarheid van dit traject door de beoogde leverancier. Als voorbereiding op een migratie van de bestaande catalogi naar een informatiebank binnen Sitecore zijn eind 2013 de beide catalogi samengevoegd in één systeem (Vubis).

Technisch onderhoud en beheer Kennisbank (02102)

In 2013 werden de twee catalogussystemen van Cultuurnetwerk Nederland en Kunstfactor onderhouden en gekoppeld aan de LKCA-website om de informatie daaruit toegankelijk te houden. Het Vubis-systeem (van Cultuurnetwerk Nederland) is gebruikt om de nieuwe informatiebeschrijvingen binnen LKCA te registeren. We hebben beide voormalige catalogussystemen (Vubis en CrossmarX) ingezet om relevante beschrijvingen op de LKCA-website te publiceren. Door de koppeling aan de LKCA-website kreeg ook het publiek toegang tot de kennisbank.

Inhoudelijk onderhoud Kennisbank (02103)

Om zowel de interne als externe gebruikers goed te voorzien van informatie hebben we in 2013 1.453 beschrijvingen toegevoegd aan de database. Door het scannen van tijdschriften, websites en specifieke bronnen (desk- en literatuurresearch) is relevante informatie beschreven, ontsloten en toegankelijk gemaakt in de kennisbank. Bij 53% van de ontsloten beschrijvingen maakten we naast de beschrijving direct de digitale content beschikbaar via de kennisbank. Naast directe publicatie in de kennisbank, zijn nieuwe relevante beschrijvingen benut

voor interne en externe nieuwsbrieven, verschillende pagina's op de website, een rubriek in het tijdschrift *Kunstzone* en een rubriek in het tijdschrift *Actua*.

Registratie Info Vakliteratuur (02104)

Voor een efficiënte bedrijfsvoering is de tijdschriftenadministratie en aanschaf van literatuur gecentraliseerd. Een summiere registratie binnen de bestaande kennisbankapplicatie is voldoende om materialen te kunnen traceren. Voor kennisvergaring en om ontwikkelingen binnen onze werkvelden te kunnen volgen heeft het LKCA 145 fysieke tijdschriftabonnementen. Daarnaast ontvangt het LKCA circa 130 e-zines en digitale nieuwsbrieven.

In kaart brengen regelgeving buitenschoolse kunsteducatie en actieve cultuurparticipatie (06101)

In de loop van het jaar is de behoefte voor dit project intern onderzocht. Die bleek gering. Relevante informatie wordt al opgenomen in en ontsloten door de Kennisbank. Daarom is dit project niet tot uitvoering gebracht.

Wegwerken achterstand collectievorming en beschrijven (11105)

Door de sanering van de fysieke collecties van Cultuurnetwerk Nederland en Kunstfactor was eind 2012 een werkvoorraad van te beschrijven informatie ontstaan. Bij de start van het LKCA hebben we deze werkzaamheden opgepakt en aan het eind van het eerste kwartaal 2013 was de achterstand weggewerkt.

Sanering en overdracht collectie Cultuurnetwerk Nederland (11106)

De sanering van de collectie van Cultuurnetwerk Nederland liep door tot en met eind januari 2013. Toen zijn de restanten van de fysieke collectie overgedragen aan een tweedehands boekhandelaar. Unieke materialen (waarvan geen exemplaren in andere bibliotheekcollecties zijn) zijn overgebracht naar een tijdelijke opslag. In 2013 is een voorstel geschreven met verschillende scenario's voor deze unieke collectie. Er was in 2013 nog geen ruimte om dit te bespreken.

Venster op onderzoek cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie (VOCA) (09303)

In Nederland wordt veel onderzoek naar cultuureducatie gedaan en het aantal publicaties groeit jaarlijks. Het digitale venster op cultuureducatie en cultuurparticipatie onderzoek (VOCA) biedt studenten, onderzoekers en andere belangstellenden zicht op het brede terrein van onderzoek in deze werkvelden. Door inzichten en resultaten uit fundamenteel, praktijk- en beleidsgericht onderzoek systematisch en online doorzoekbaar toegankelijk te maken, kunnen we het gebruik en toepassing van bestaand onderzoek stimuleren. Met VOCA dragen we bij aan de kennisbasis van professionals. Kennis uit onderzoek kan leiden tot reflectie op en vernieuwing van praktijk en beleid. In 2013 is de infrastructuur van VOCA gerealiseerd en bijgehouden.

Digitaal Kenniscentrum (productcluster A)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Voorbereiding en uitvoering bouw Digitaal Kenniscentrum (02201)	Doel is om op een optimale manier kennis te kunnen delen en te communiceren met de doelgroepen door het ontwikkelen van een plan voor een nieuw interactief en doelgroepgericht Digitaal Kenniscentrum: een online kennisplatform dat bestaat uit website(s), blogs, nieuwsbrieven, social media enzovoort	alle doelgroepen	1			1				2013-2016	Het functioneel ontwerp is nader uitgewerkt
Website (02203)	www.lkca.nl vanaf 1 januari 2013 in de lucht de sites van Cultuurnetwerk en Kunstfactor zijn per augustus compleet afgekoppeld.		1							2013-2016	Gemiddeld 42.000 page-views en 7.500 unieke bezoekers per maand. Voorbereiding nieuwe site.

Digitaal Kenniscentrum (productcluster A)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Beheer en onderhoud Cultuurplein (02204)	Zelfstandige website voor school en cultuur vanuit een samenwerkingsproject van verschillende instellingen. Cultuurplein wordt een onderdeel van de nieuwe LKCA-website als subsite.	professionele cultuurinstelling, BIS-instellingen, zzp'ers, amateurinstelling, onderwijs,	1		1					2013-2016	In 2013 onderhoud zelfstandige site
Gebruikersanalyse digitale media voorgangers LKCA (02202)	Een analyse van het gebruik van de sites en andere digitale media door de voorgangers van het LKCA voor het opstellen van een plan van eisen voor de nieuwe website	alle doelgroepen	1	1						2013	Analyse gebruik sites en digitale media voorgangers

Digitaal Kenniscentrum (productcluster A)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Innovatie en beheer Themadossiers LKCA (02205)	Het zoeken naar mogelijkheden voor een optimale vorm voor de themadossiers in de website.	alle doelgroepen	1			1				2013-2016	In 2013 werden de themadossiers 'Ouderen en cultuurparticipatie' en 'Overheidsbeleid' gepubliceerd
Good Practices (02206)	Het verzamelen van goede praktijkvoorbeelden.	alle doelgroepen								2014-2016	Wordt in 2014 opgepakt.
Innovatie Kennisbank (02101)	Het samenvoegen van de 2 catalogusbestanden van de beide rechtsvoorgangers tot één digitale database.	alle doelgroepen	1							2013	eind 2013 zijn beide catalogi samengevoegd in een systeem (Vubis).

Digitaal Kenniscentrum (productcluster A)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Technisch onderhoud en beheer Kennisbank (02102)	Samenvoegen beide catalogussystemen en koppelen aan de website. om de informatie daaruit toegankelijk te houden voor het publiek en voor eigen gebruik	alle doelgroepen	1							2013-2016	2 catalogussystemen zijn gekoppeld aan website LKCA
Inhoudelijk onderhoud Kennisbank (02103)	De interne als externe gebruikers voorzien van informatie.	alle doelgroepen	1							2013-2016	1.453 beschrijvingen zijn toegevoegd aan de database
Registratie Info Vakliteratuur (02104)	Het centraliseren van de tijdschriftenadministratie en aanschaf van literatuur ten behoeve van een efficiënte bedrijfsvoering	intern	1							2013-2016	145 tijdschriftabonnementen en 130 ezines. Overige informatie wordt digitaal verzameld.

Digitaal Kenniscentrum (productcluster A)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
In kaart brengen regelgeving buitenschoolse KE en AK (06101)	Intern behoefteonderzoek heeft aangetoond dat relevante informatie binnen dit werkterrein reeds wordt opgenomen in de Kennisbank		1							2013	geen doorgang
Wegwerken achterstand collectievorming en beschrijven (11105)	Wegwerken van de werkvoorraad van te beschrijven informatie die ontstaan was door de fusie.									2013	in 1 ^e kwartaal 2013 is werkvoorraad weggevoerd.
Sanering en overdracht collectie Cultuurnetwerk Nederland (11106)	De sanering van de collectie van Cultuurnetwerk Nederland. De restanten van de fysieke collectie overgedragen aan een 2 ^e hands boekhandelaar.									2013	eind januari klaar

Digitaal Kenniscentrum (productcluster A)											
Titel activiteit (nr. activiteit)	Doel activiteit	Doelgroep (professionele cultuurinstellingen, BIS-instellingen, zzp'ers, erfgoedinstellingen, scholen, onderzoekers, overheden, instellingen voor actieve cultuurparticipatie, instellingen voor buitenschoolse kunsteducatie, beoefenaren van actieve cultuurparticipatie, en internationale (zuster)organisaties)	A. Digitaal Kenniscentrum (Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken, Websites (unieke bezoekers), Publicaties, helpdesk)	B. Analyse en reflectie	C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling	D. Actieve kennisdeling (aantal deelnemers)	E. Sturen en versterken van netwerken	F. Publieksbeïnvloeding	G. Beleidsbeïnvloeding (aantal adviesvragen)	Looptijd	Resultaat 2013
Venster op Onderzoek Cultuureducatie en Amateurkunst (VOCA) (09303)	Door toegankelijk maken van inzichten en resultaten uit fundamenteel, praktijk- en beleidsgericht onderzoek het gebruik en toepassing van onderzoek stimuleren	Onderzoekers, professionele cultuurinstelling, BIS-instellingen, zzp'ers, amateurinstelling, onderwijs, overheden	1							2013-2016	De infrastructuur van VOCA is gerealiseerd en bijgehouden. Eerste stap gemaakt om VOCA uit te breiden met een online doorzoekbare databank van Nederlandse onderzoekspublicaties.

Tabel 8. Prestaties 2013 Productcluster A

Zichtbaarheid van het LKCA

Met bijeenkomsten en publicaties is het LKCA zichtbaar in het land. Daarnaast hebben alle medewerkers relaties op hun deskundigheidsgebied. In deze paragraaf beschrijven we welke contacten LKCA-medewerkers onderhouden dan wel ontwikkelen om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen en initiatieven en daar tijdig en adequaat op in te kunnen spelen of aan deel te nemen. Het verschaft ons inzicht in advies en vertegenwoordiging van het LKCA in 2013. Ook vermelden we hier de nevenfuncties van medewerkers die aan het werk van het LKCA gerelateerd zijn.

Bijeenkomsten

In 2013 organiseerde het LKCA de volgende bijeenkomsten:

Datum	Bijeenkomst	Doelgroep	Aantal deelnrs
06-02-2013	Intervisiebijeenkomst kennisdeling cultuur-educatie (samen met CAL-XL)	zzp-ers, culturele instellingen, amateur-kunst	84
01-03-2013	Landelijke bijeenkomst Ouderen en cultuur-participatie: netwerk en nieuwe regeling Samen met FCP	culturele organisaties, gezelschappen, verenigingen, organisaties/initiatieven uit zorg/welzijn	60
07-03-2013	Aansluiting Kunstvakonderwijs op het werkveld	vertegenwoordigers vanuit het werkveld van cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie en het kunstvakonderwijs	61
11-03-2013	Netwerkdag dans- en theatereducatie	professionals in dans- en theatereducatie	60
12-03-2013	Netwerk ouderen en kunstbeoefening Rotterdam	vertegenwoordigers uit de sectoren, zorg, welzijn en cultuur, van grote instellingen tot zzp'er	19
04-04-2013	Symposium creativiteitsontwikkeling + lancering AliceMoves!	educatieprofessionals en cultuuroördinatoren	40
16-04-2013	Deskundigheidsbevordering	icc trainers	60
23-04-2013	Deskundigheidsbevordering	cultuurdocenten die trainer willen worden	20
14-05-2013	Kwaliteit cultuureducatie pabo	pabodocenten	40
15-05-2013	Conferentie Kunst Versterkt	rijksoverheid en beleidsmakers van lokale overheden	100
17-05-2013	Bouwen aan betekenisvolle relaties tussen amateurs en professionals i.s.m. TA, NAPK, Stadsschouwburg, CAL-XL en LKCA	professionele instellingen voor de podiumkunsten, professionele makers / regisseurs / choreografen / dirigenten	83
17-05-2013	Grundtvig bijeenkomst art based learning and active aging	onderzoekers en experts	12
24-05-2013	Themamiddag erfgoededucatie en creativiteitsontwikkeling	consulenten erfgoed en kunsteducatie	30
29-05-2013	Inspiratiebijeenkomst Fotografie in community arts projecten i.s.m. CAL-XL en FOAM	amateurfotografen, professionele fotografen, studente fotografie	20

Datum	Bijeenkomst	Doelgroep	Aantal deelnrs
06-06-2013 07-06-2013	Internationale conferentie Tangible Pasts? Questioning Heritage Education	onderzoekers en professionals in erfgoed- educatie over het gebruik van erfgoed in musea, op scholen en in digitale omgevingen	150
10-06-2013	Strategisch Beraad Kunstonderwijs	kunstvakverenigingen, FCP, CJP, Cito, SLO, KVDO, VCPS en andere landelijke betrokke- nen	25
14-06-2013	workshop <i>Competenties voor het werken met mensen met een beperking</i> tijdens het festival Lof der Zichtbaarheid in Utrecht	makers en docenten	13
18-06-2013	Lang leve kunst, lancering landelijk program- ma ouderen en kunst. Samen met publieke en private partijen is namens de ministeries van OCW en VWS het convenant Ouderen en cultuur ondertekend.	bestuurders provincie en negen grote ge- meenten, OCW, VWS, private fondsen, lande- lijke maatschappelijke organisaties voor ouderen	90
27-06-2013 28-06-2013	Twee expertmeetings Art for Art's Sake over het OESO-rapport Art for art's sake? The impact of arts education.	onderzoekers en deskundigen op gebied van leereffecten van kunsteducatie, medewer- kers van OCW	40
04-07-2013	Opdrachten in de veranderende stad (samen met <i>Cultuur-Ondernemen</i> en <i>CAL-XL</i>)	kunstenaars / architecten / beleidsmede- werkers gemeenten	25
17-09-2013 18-09-2013	Internationale tweedaagse in Nederland over cultuuronderwijs in Europa	Onderwijsdeskundigen en beleidsmakers	25
27-09-2013	Expertbijeenkomst Brein, kunst en educatie. Samen met <i>Stichting Lezen</i>	deskundigen neurowetenschappelijk onder- zoek en geïnteresseerd in kunst en kunst- educatie	30
02-10-2013	Expertbijeenkomst verbinding actieve cul- tuurparticipatie en cultuureducatie op school	vertegenwoordigers vanuit het werkveld van cultuureducatie op school en actieve cultuurparticipatie en intermediairs	40
03-10-2013	Kwaliteit cultuureducatie pabo	pabodocenten	30
09-10-2013	Netwerkmiddag dans- en theatereducatie	educatiemedewerkers van gezelschappen en podia	70
10-10-2013	Deskundigheidsbevordering	icc trainers	30
11-10-2013	Focusgroep Van kunst op school naar kunst in de vrije tijd	(vak)leerkrachten po/icc'ers, kunstvakdo- centen vo; centra voor kunsten, buiten- schoolse kunstvakdocenten, cultuurcoaches	12
19-10-2013	Netwerk Landelijke Koepelorganisaties AK	bestuurders koepelorganisaties	15
05-11-2013	Dag van de Cultuureducatie, voor cultuur én onderwijs	culturele instellingen, (trainers van) icc'ers, cultuurcoaches	750
08-11-2013	Expertmeeting Een leven lang leren als kunst- docent	professionals in de werkvelden actieve cultuurparticipatie en cultuureducatie en docenten hbo-opleidingen	37
14-11-2013	Methodieken instrumentaal muziekonderwijs	lerarenopleidingen, conservatoria, centra voor de kunsten, muziekscholen, participan- ten van KMK en MiK	170

Datum	Bijeenkomst	Doelgroep	Aantal deelnrs
15-11-2013	Kunst versterkt, cultuurparticipatie en samenleving Landelijke netwerkbijeenkomst voor professionals in de cultuurparticipatie	stimulerende en ondersteunende cultuurfuncties voor actieve cultuurparticipatie/vrije tijdsector, waaronder consultants, coördinatoren en cultuurscouts/ aanjagers voor actieve cultuurparticipatie/ vrije tijd van provinciale en lokale centra voor kunst en cultuur	80
18-11-13	Strategisch Beraad Kunstonderwijs	kunstvakverenigingen, FCP, CJP, Cito, SLO, KVDO, VCPS en andere betrokkenen	25
22-11-2013	Kennisatelier Talentontwikkeling en Manifestaties met FCP	organisaties die gesubsidieerd worden binnen de regeling Talentontwikkeling en Manifestaties van het FCP 2013	30
25-11-2013	Conferentie onderzoek Cultuureducatie en Cultuurparticipatie	onderzoekers, promovendi, docenten van universitaire en hogeschoolopleidingen en andere geïnteresseerden die vanuit beroep betrokken zijn bij cultuureducatie en cultuurparticipatie en geïnteresseerd zijn in theorievorming en onderzoek	250
26-11-2013	Netwerkbijeenkomst pabo	contactpersonen pabonetwerk	30
27-11-2013	Inspiratiebijeenkomst Krimpgebieden, ontwikkelingen op het platteland i.s.m. <i>Cultuur en Ondernemen</i> en <i>CAL-XL</i>	kunstenaars die verbinding zoeken met andere sectoren	19
03-12-2013	Ouderen en Cultuur. Inspiratiedag voor professionals uit verschillende sectoren	inhoudelijk kader, docenten, begeleiders van kunst en cultuuractiviteiten met ouderen	100
03-12-2013	Versterking kunstbeoefening ouderen door LKCA met fondsen	expertmeeting deskundigheidsbevordering inhoudelijk kader van ouderen	20
12-12-2013	Inspiratiebijeenkomst Kunstenaars Ontzorgen Samen met <i>Cultuur-Ondernemen</i> en <i>CAL-XL</i> .	kunstenaar/creatief/ontwerper, medewerker zorgorganisatie	44
13-12-2013	Intervisiedag Dans i.s.m. Samen met <i>Codarts</i> , <i>het HipHopHuis</i> en <i>CAL-XL</i>	zzp-ers, culturele instellingen, amateurkunst	112

Tabel 9. Bijeenkomsten LKCA 2013

Publicaties

Publicaties/tijdschriftartikelen van LKCA-medewerkers in 2013:

- Akkerman, K. (red.) (2013). *Excellentie door profilering in het voortgezet onderwijs: een verkenning van de kwaliteitszorgsystemen bij profielorganisaties die zich richten op talentontwikkeling en excellentie in het voortgezet onderwijs*. Haarlem : Europees Platform. [Anneloes Vermeulen-Teebaal, Marjo van Hoorn, Antoine Gerrits]
- Broekhuizen, K. & Went, E. (2013). *Kunst versterkt*. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst/Fonds voor Cultuurparticipatie. [Marian van Miert, Ingrid Smit, Wies Rosenboom en Nicole Stellingwerf]

- Deekman, A., Heimans, H., Marinelli, C. & Volz, L. (2013). *Ruimte voor amateurkunst: voorzieningen voor kunstbeoefening 2013*. Utrecht : Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
- Cultuurfonds BNG, Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst, Stichting WAK Nederland (2013). *Juryrapport BNG Prijs Beste Amateurkunst Gemeente 2013*.
- Docter, I. (2013). *Verslag inspiratiebijeenkomst 'De veranderende stad'*.
- Fonds voor Cultuurparticipatie & Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (2013). *Verslag conferentie 'Kunst versterkt' FCP/LKCA. 15 mei 2013*. Utrecht: Fonds voor Cultuurparticipatie & Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
- Haanstra, F., Damen, M-L. & Hoorn, M. van (2013). Interestingness and pleasingness of drawings from different age and expertise groups. *Empirical studies of the arts*, 31(2), 173-194.
- Haanstra, F., Damen, M-L. & Hoorn, M. van (2013). The U-curve going Dutch: cultural differences in artistic graphic development. In A. Kárpáti & E. Gaul (red.), *From child art to visual language of youth. New models and tools for assessment of learning and creation in art education* (pp. 211-231). Bristol/Chicago: Intellect.
- Hagens, P. (2013). Cultuurdeelname in de levensloop. *Boekman*, 97, 74-81.
- Hagens, P., De Baets, T., Hoogeveen, K., Lutters, J. & Meerkerk, E. van (2013). *Max van der Kamp Scriptieprijs 2013. Juryrapport*. Utrecht : Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst. .
- Hagens, P., Hoorn, M. van & Ijdens, T. (red.) (2013). *Plananalyse aanvragen matchings-regeling Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016. Rapportage voor het Fonds voor Cultuurparticipatie*. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
[Piet Hagens, Marjo van Hoorn, Teunis Ijdens, Claudia Marinelli, Josefiene Poll, Marlies Tal en Lotte Volz]
- Hersch, L. & Kommers, M-J. (red.) (2013). *Literatuurlijst Dag van de Cultuureducatie 2013: 5 november 2013*. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
- Hoorn, M. van (red.). *Cultuur + Educatie*, 36. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
[Marjo van Hoorn, Piet Hagens, Teunis Ijdens, Vera Meewis en Melissa de Vreede]
- Hoorn, M. van (red.). *Cultuur + Educatie*, 37. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
[Marjo van Hoorn, Piet Hagens, Teunis Ijdens, Vera Meewis en Melissa de Vreede]
- Hoorn, M. van & Volz, L. (2013). *Methoden talentontwikkeling landelijk gehonoreerde instellingen. Plananalyse voor het Fonds voor Cultuurparticipatie*. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
- Hoorn, M. van & Hagens, P. (2013). Wat schiet de basisschool ermee op? Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016. *Kunstzone*, 6(6), 6-8.
- Knol, J.J. e.a. (red.) (2013). *Lang leve kunst : over ouderen en cultuur*. Utrecht [etc.]: FCP/Fonds Sluyterman van Loo/Stichting RCOAK/LKCA.
[Wies Rosenboom en Nicole Stellingwerf]
- Laarakker, K. (2013). Tonnie & Kee in Keutelree: erfgoededucatie voor groep 3. *Kunstzone*, 6(4), 42-43.
- Laarakker, K. & Meewis, V. (2013). *Verslag expertmeeting Art for Art's Sake? op 27 en 28 juni*. [Utrecht]: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.

- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (2013). *Netwerkdag theater-educatie*. [9 oktober 2013]
- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (2013). *Verslag Netwerkdag dans- en theatereducatie*. [11 maart 2013]
- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst & Stichting Lezen (2013). *Verslag expertmeeting Brein, kunst en educatie*. Utrecht/Amsterdam: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst/Stichting Lezen.
- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst, Cultuur_Ondernemen & CAL XL (2013). *Verslag Inspiratiebijeenkomst Kunstenaars Ontzorgen 12 december 2013*.
- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst, CAL XL & FOAM (2013). *Verslag inspiratiedag 29 mei 2013. De kracht van fotografie in community arts*.
- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst, Toneelgroep Amsterdam, Stadsschouwburg Amsterdam, de Nederlandse Associatie voor Podiumkunsten & CAL-XL (2013). *Verslag intervisiebijeenkomst 17 mei 2013 Amsterdam. Bouwen aan betekenisvolle relaties tussen amateurs en professionals. Intervisiebijeenkomst over dilemma's in de samenwerking tussen amateurs en professionals in de podiumkunsten*.
- Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst & Fonds voor Cultuurparticipatie (2013). *Verslag netwerkbijeenkomst Ouderen en Kunst*. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst & Fonds voor Cultuurparticipatie.
- LESI, Landelijke Expertisecentrum Sociale Interventie & Landelijke Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst (2013). *Good practices of participation in the voluntary arts by seniors in the Netherlands. Impact of participation in the voluntary arts by Lesi*. [Engelstalige samenvatting van 'Kunstbeoefening met ambitie' (2013).]
- Minke, F. (2013). Knallen met kunst : brede school als cultureel centrum in de wijk. *Kunstzone*, 6(2), 22-23.
- Poll, J., Tal, M., Vermeulen, A. & Vreede, M. de (2013). *Veranderende tijden. 10 jaar gemeentelijk beleid binnenschoolse cultuureducatie*. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
- Roorda, P., Bomhof, G., Hess, M., Miert, M. van, Smit, I., Spierenburg, H. & Stoové, L. (2013). *Week van de amateurkunst 2013. Een inventarisatie van de betekenis van verbindingen en samenwerkingsverbanden rond de WAK in de gemeenten Haarlemmermeer, Lelystad, Nuenen, Veere, Venlo en Wageningen*. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
- Vreede, M. de (2013). Een levensles via de cha-cha-cha . *Kunstzone*, 6(6), 54-55.
- Vreede, M. de (2013). Licht in Zeeuwse KKW. *Kunstzone*, 6(4), 46-47.
- Vreede, M. de (2013). Op Braziliaanse slippers. Mixmax Brasil, de doe-tentoonstelling van Tropenmuseum Junior. *Kunstzone*, 6(5), 56-58.
- Wervers, E. (red.) (2013). *Inventarisatie cultuurcoaches. Rapportage*. Utrecht: Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.
[Josefiene Poll, Heleen de Groot, Eeke Wervers]
- Wervers, E. (2013). De matchingsregeling in de praktijk. *Kunstzone*, 6(6), 10-11.
- Wervers, E. (2013). Meebewegen op de beleidsgolven. *Kunstzone*, 6(2), 26-27.
- Wervers, E. (2013). Ontwikkelingen in het basisonderwijs: wat betekent het voor de praktijk? *Kunstzone*, 6(2), 6-9.
- Wiechers, C. (red.) (2013). *Muziek in ieder kind, de projecten : naar verankering van muziek-educatie in het primair onderwijs : een praktische gids met tips en aanbevelingen*. Utrecht:

Landelijk Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst.

[Gert Bomhof, Chantal de Bonth, Jan van den Eijnden, Maryan Hess, Marian van Miert, Petra de Regt en Anneloes Vermeulen]

- Wit, M. de (2013). Observerend leren. Een oud principe in een nieuw jasje. *Kunstzone*, 6(4), 58-59.
- Prestatiebox moet kwaliteit cultuureducatie bevorderen. *Kunstzone*, 6(2), 12-13.
- Wit, M. de (2013). Veel liefdewerk. Oud papier. 'Kunst en cultuur een vaste plek op school geven is mijn missie. *Kunstzone*, 6(2), 14-15.
- Wit, M. de & Minke, F. (2013). Alicemoves. Matchingsplatform voor cultuuraanbieders en onderwijs. *Kunstzone*, 6(4), 53.

Nationale contacten en netwerken (17001)

In 2013 hadden LKCA-medewerkers onder andere contact met de volgende personen en instellingen in Nederland: Bureau Veldkamp (Ingmar Doeve, Bart Coenen), Master HKUN (Thera Jonker), Cultuur in Spiegel – RUG (Hadewijch de Jong), Ministerie VWS (Elly van Kooten), FCP (Gabbi Mesters, Josephine Lemmens, Jan Jaap Knol, Chrit van Rensen, Josien Paulides, Tynke Hiemstra), Ruben Maes, Muzehof (Tineke Posthumus), Erasmusuniversiteit CHC (Projectteam Tangible Pasts), Cultuur-Ondernemen (Theo van Adrichem), Movisie (Joost van Alkemade/ Saskia Grunsven), Erfgoed Brabant, Cubiss (Tera Uitdewilligen, Albert Bull), De Neuve (Taco de Neef), FCP/LKCA/FSvL/RCOAK (Kernteam Ouderen en Cultuur), WAK (Tom de Rooij, Mavis Carillho, bestuur WAK Nederland), STIDOC en Museum Kantfabriek (Yvonne Krijgsman, Ineke Tirion, Els van Gans), Marcella Dings-Polderman Jac Christiaans, Tineke Geurts, Chris Jacobs), St Tymphaan (Jos de Wit), Kunstbalie (Jan Stoffels en Alwin Vilé), SICA (Veysel Yuce/Laurens Runderkamp), Kunstconnectie (Jan Brands), VNM (Arnold van Workum), KNFM (Chris Timmer, Johan Oegema), Makershuis (Romijn Conen, Kristi Pol), Kunstliga, OCW (Marianne Hammersma, Henry van Faassen, Joost Kuggeleijn, Wim Burggraaff, Riet de Leeuw), PO-Raad, SLO (Berthold van Leeuwen, Stefanie van Tuinen), VNG (Lydia Jongmans).

In 2013 namen LKCA-medewerkers deel aan de volgende Nederlandse bijeenkomsten: Dag van de Cultuureducatie Vlaanderen in Gent (CANON Cultuurcel + CJSN), Diverse Vakoverleggen erfgoedconsulenten, Intervisiebijeenkomst in Amsterdam (Coaching in de Cultuur), Alzheimer en museumbezoek in Amsterdam (Stedelijk Museum Amsterdam en Van Abbemuseum Eindhoven), Studiemiddag Skills21Kunsten in Tilburg (Kunstbalie), Symposium For ever Young in Amsterdam, Pabostudiedag Leerplan in Utrecht (VONK), Studiemiddag erfgoededucatie in Arnhem(EduArt), Workshop samenwerking op Mocca-dag in Utrecht (Mocca), Cultuurdag Mocca in Amsterdam (Mocca), Nederland luidt uit in Amsterdam, Workshop Kunst & Ouderen in Amsterdam (RCOAK), Symposium: alles over geld in Amsterdam (CO), PROO Review in Utrecht, Participatiepicknick in Utrecht(FCP), Lezing Liora Bresler in Arnhem (ArtEZ), Bijwonnen middagconferentie in Rotterdam (KCR Summerschool), Conferentie *Tangible Pasts* in Rotterdam, Symposium in Nooitgedagt (HANN), Paradisodebat in Amsterdam (Kunsten 92), Bijeenkomst ouderen en cultuur in Lochem (Fit Art), Expertmeeting Brein in Amsterdam (LKCA en Stichting Lezen), Afsluiting project Dementie en Dan! In Noordwijkerhout (De Veenproef), Advies voorzieningen actieve cultuurparticipatie in Heerenveen (Raad voor Cultuur), Vakconferentie dramadocenten in Den Bosch (BDD), Expertmeeting in Utrecht (KVDO), Presentatie publicatie *Muziek in ieder Kind projecten* in Amsterdam (Symposium leerorkest), Muziek Ta-

lent Express Research in Amsterdam (Symposium onderzoek muziekonderwijs), Dag van de Beroepspraktijk – Droom 2020 in Utrecht (SAC KUO), Conferentie *Cultuur in Beeld* in Utrecht (Ministerie van OCW), Kennisnetwerk Overheden in Middelburg(Scoop), Conferentie *De staat van Cultuur* in Amsterdam (presentatie cultuur index), Ondersteuning verenigingsbesturen in Utrecht (Movisie/NOV), Diverse Ouderen en Cultuur bijeenkomsten o.a. in Utrecht, Den Haag, Zutphen, Rotterdam, Amsterdam en Lochem), Werkdiner in Utrecht (OCW, FCP, LKCA, CANON Cultuurcel, Vlaams Ministerie van CJSM), Werkconferentie Ouderen en Kunst in Beverwijk en Amsterdam, FCP conferentie *Eerlijk vragen, delen en ruilen* in Amersfoort, Act your Age in Utrecht (Nederlandse Dansdagen).

Internationale contacten en netwerken (10101)

In 2013 hadden LKCA-medewerkers onder andere contact met de volgende buitenlandse personen en instellingen: CANON Cultuurcel Vlaanderen (Brecht Demeulenaere en Ine Vos), Vlaams ministerie CJSM (Marijke Verdoodt),

In 2013 namen LKCA-medewerkers deel aan de volgende internationale bijeenkomsten: Art Age in Zweden (Grundtvig), World Summit on Arts Education 2013 en ACEnet bijeenkomst in Wildbad-Kreuth (Dld) (ACE-net), Art based learning and active ageing (ART-AGE) in Kopenhagen (Denemarken) (Grundtvig-consortium Art-Age), Europees Onderzoek in Gent (België) (Amateo), Regionale InSEA Conferentie in Canterbury InSEA), Conferentie *Amateo* in Tsjechië (Amateo), Conferentie *Alterer fur Kunst und Kultur* in Leverkusen (Forum Leverkusen), Cultuur in de Spiegel Ned-VL 2 daagse in Groningen (CANON Cultuurcel, Belgische Inspectie Belgische koepel, CiS-betrokkenen, scholen, opleiders), Cultuur Inspiratiedag in Antwerpen (Ministerie Antwerpen), International Networking Workshops in arts education research, Internationaal onderzoeksnetwerk in Bonn (German Federal Ministry of Education and Research) Netwerk professionals in de cultuurparticipatie, The Art and Culture Education – Content and Outcome in Utrecht, Zutphen en Almere (LKCA, CANON Cultuurcel, CIDREE), jaarlijkse conferentie van de European Music Council, Evidence Informed Policy and Practice in Education in Europe (EIPPEE) in Frankfurt am Main, regionale congres van de International Society for Education through Art (InSEA) in Canterbury, European Network Visual Literacy.

Het Europese netwerk Amateo (European Network for Active Participation in Cultural Activities) is in 2013 driemaal bij elkaar geweest. Het bestuur bestaat uit vertegenwoordigers van organisaties uit het Verenigd Koninkrijk en Wales (Voluntary Arts), België/Vlaanderen (Forum voor Amateurkunsten Vlaanderen), Kroatië (Croatian Association for Culture), Zweden (Swedish Amateur Culture Council), Denemarken (Danish Amateur Theatre Association) en Nederland (LKCA).

Het netwerk heeft circa 25 landelijke lidorganisaties. De Tsjechische lidorganisatie Czech National Information and Consulting Centre for Culture organiseerde in augustus in Nachod de jaarlijkse Amateo-conferentie.

Op de InSEA-conferentie presenteerden LKCA-medewerkers Marjo van Hoorn en Teunis Ijdens een paper over sturingsvraagstukken in het Nederlandse cultuureducatiebeleid.

LKCA-medewerkers namen deel aan bijeenkomsten van het European Network Visual Literacy. Daaruit vloeide de deelname van het LKCA voort aan een in het kader van het Comenius-programma door de Europese Commissie gesubsidieerde project om een gezamenlijk Europees referentiekader voor de definitie en beoordeling van 'visual literacy' te ontwikkelen.

Nevenfuncties medewerkers

Naast het werk bij LKCA vervullen medewerkers onbetaald of op basis van vacatie de volgende nevenactiviteiten: lidmaatschap bestuur zangvereniging of orkest, bestuurslid ILab, bestuurslid Vereniging CultuurProfielscholen, voorzitter Stichting Kunstzone (op persoonlijke titel), lid Adviesraad HKU (op persoonlijke titel), lid Adviesraad Willem de Kooning Academie (op persoonlijke titel), commissielid Agentschap Sociaal-Cultureel werk, Internationale projecten Amateurkunsten Vlaanderen, Programmeringscommissie Expositieruimte Achter de Ramen, lid examencommissie Codarts Docent Dans, bestuurslid Stichting Art Quilts Nederland, projectleider Textiel Festival STIDOC.

Naast het werk bij LKCA vervullen medewerkers de volgende betaalde nevenactiviteiten: dirigent koor of orkest, hoofdredacteur *Dans magazine*, redacteur *Kunstzone*, docent (muziek of anderszins), combinatiefunctionaris Muziekschool Barneveld, hoofd muziek /waarnemend directeur Pulz, artistiek leider Stichting Op Roet, educatief journalist bij Blink educatie, Jurylid voor diverse (inter)nationale organisaties, visitatiepanel voor opleidingsvisitaties in het hoger onderwijs, werkveldexpert bij Codarts, HvA en UU, gastdocent minor kunst als communicatiemiddel, lid visitatie-/auditteam Hobeon/NQA.

Bijlage 2 Financieel jaarverslag 2013

Per 1 januari 2013 zijn Stichting Cultuurnetwerk Nederland en Stichting Kunstfactor opgegaan in het LKCA. Alle activa en passiva van de beide stichtingen zijn via juridische fusie overgegaan en behielden hun waarde. De vergelijkende cijfers bestaan uit een optelling van de balans en winst- en verliesrekening 2012 van beide voorgangers en zijn daardoor niet een-op-een te vergelijken met de LKCA-cijfers over 2013.

De jaaropbrengst in 2013 is circa € 5,50 miljoen euro, waarvan circa € 5,04 miljoen aan structurele subsidie van het ministerie van OCW, € 0,06 miljoen aan subsidies uit publieke middelen en € 0,40 miljoen aan bijdragen van derden. Hiermee is de opbrengst ongeveer 50% procent lager dan die in 2012 van de beide gefuseerde stichtingen samen. Circa 92% van de opbrengst is gefinancierd met de reguliere subsidie van OCW en circa 8% door bijdragen van derden en overige subsidies uit publieke middelen.

Het jaar 2013 sluit met een positief exploitatieresultaat van € 13.802 ten opzichte van een begroot exploitatieresultaat van € 0. Het resultaat wordt positief beïnvloed door hogere directe opbrengsten (+€ 60.000) en hogere overige subsidies en bijdragen (+€60.000). Daarnaast is de structurele subsidie van OCW ongeveer € 285.000 hoger dan waarmee bij de fusie rekening is gehouden .

Het resultaat wordt negatief beïnvloed door een extra toevoeging voor de wachtgeldvoorziening van Kunstfactor (circa € 275.000). Deze toevoeging is opgenomen onder kantoor- en organisatiekosten. Als gevolg hiervan zullen de personeelslasten onder beheer van de afdeling Middelen die nu circa 80.000 hoger zijn dan begroot in 2014, afnemen met circa € 45.000. De personeelslasten onder beheer van het bestuur zijn circa € 25.000 hoger dan begroot door extra uren voor directiesecretariaat en de bestuurssecretaris.

De activiteitenlasten voor personeel zijn circa € 240.000 lager, mede omdat circa € 160.000 aan uren kon worden doorberekend aan betaalde projecten uitgevoerd voor onder meer het FCP en de Vereniging Cultuurprofielscholen. Daarnaast is een uitkering van het UWV ontvangen van circa € 35.000. De kosten onder de post activiteitenlasten materieel bestuur betreffen hoofdzakelijk aanloopkosten voor het opzetten van de nieuwe organisatie. Deze kosten waren aanvankelijk begroot onder de post kosten van de operationele afdelingen.

Volgens de resultaatbestemming worden in 2013 de volgende bedragen toegevoegd en onttrokken aan de verschillende bestemmingsfondsen OCW en voorzieningen:

- Voor de jaarlijkse mutatie in het bestemmingsfonds OCW algemeen hanteert het LKCA als uitgangspunt het aandeel structurele subsidie OCW in de totale opbrengsten. Over 2013 wordt aldus een bedrag van € 12.696 aan het bestemmingsfonds toegevoegd.

- Het bestemmingsfonds OCW reorganisatie 2005 betreft het fonds voor de wachtgelden vanwege de reorganisatie van Cultuurnetwerk Nederland in 2005. Aan dit fonds wordt wegens betaalde wachtgeldverplichtingen € 16.948 onttrokken, waarmee het fonds per 31 december 2013 € 57.264 bedraagt. Dit bedrag voorziet in de wachtgeldverplichting voor 2014 en verder, zodat een extra dotatie achterwege kan blijven.
- Er wordt € 18.054 toegevoegd aan de algemene reserve, die daarmee per 31 december 2013 € 395.033 bedraagt.

Op de balans staan daarnaast nog drie wachtgeldvoorzieningen vanwege reorganisaties van LOKV/NCA in 2000, van Cultuurnetwerk Nederland in 2012 en Kunstfactor in 2012. Aan deze voorzieningen wordt wegens betaalde wachtgeldverplichtingen in 2013 een totaalbedrag van € 273.625 onttrokken. In 2013 is een eerder geplaatste vaste medewerker alsnog afgevoerd met gebruikmaking van het sociaal plan dat per 30 juni 2013 afliep. Voor de hieruit voortvloeiende wachtgeldverplichting met nog enkele correcties voor levensloopuitkeringen is in 2013 een bedrag van € 289.734 toegevoegd aan de wachtgeldvoorziening Kunstfactor ten laste van het resultaat. Hiermee komen deze voorzieningen op een totaalbedrag van € 2.965.165 per 31 december 2013. Dit bedrag voorziet in de wachtgeldverplichtingen voor 2014 en verder, zodat ook hier een extra dotatie achterwege kan blijven.

De effecten zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs of lagere beurswaarde. Over 2013 is een positief beleggingsresultaat behaald van circa € 22.000. Op het beheer van de liquide middelen is een renteresultaat behaald van circa € 90.000.

De verschillende festiviteiten in 2013 stonden voornamelijk in het teken van de (culturele) eenwording tussen de beide fusiepartners. De kosten hiervoor bedroegen circa € 10.500.

BALANS PER 31 DECEMBER 2013 na winstbestemming (in euros)**Activa**

	<u>2013</u>		<u>2012</u>
Materiële vaste activa			
1. Verbouwingen	476.771		576.271
2. Inventaris en inrichting	<u>23.169</u>		<u>6.124</u>
	499.940		582.395
Vlottende activa			
Vorderingen			
3. Debiteuren	13.051		17.623
4. Gelieerde rechtspersonen	0		90.520
5. Minister van OCW	0		1.189.813
6. Overige subsidieverstrekkers	0		5.000
7. Overige vorderingen	138.115		134.109
8. Overlopende activa	<u>0</u>		<u>113.267</u>
	151.166		1.550.332
Beleggingen	1.149.393		1.097.210
Liquide middelen	<u>3.047.181</u>		<u>2.850.868</u>
Totaal activa	<u>4.847.680</u>		<u>6.080.805</u>

BALANS PER 31 DECEMBER 2013 na winstbestemming (in euros)**Passiva**

	<u>2013</u>	<u>2012</u>
Eigen vermogen		
9. Algemene reserve	395.033	376.979
9.1 Bestemmingsfondsen OCW		
9.1.1 Bestemmingsfonds OCW algemeen	12.696	0
9.1.2 Bestemmingsfonds OCW reorganisatie 2005	<u>57.264</u>	<u>74.212</u>
	464.993	451.191
Voorzieningen		
10.1 Voorziening wachtgelden Reorganisatie LOKV/NCA	10.205	12.115
10.2 Voorziening wachtgelden Reorganisatie Cultuurnetwerk 2012	545.008	594.154
10.3 Voorziening wachtgelden Reorganisatie Kunstfactor 2012	<u>2.409.952</u>	<u>2.342.787</u>
	2.965.165	2.949.056
Langlopende schulden		
11. Egalisatierekening	476.771	576.271
Kortlopende schulden		
Schulden aan leveranciers	121.483	410.447
12. Gelieerde rechtspersonen	7.318	0
13. Belastingen en premies sociale verzekeringen	156.072	300.428
14. Schulden inzake pensioenen	7.898	975
15. Overige schulden	423.894	566.540
16. Overlopende passiva	<u>224.086</u>	<u>825.897</u>
	<u>940.751</u>	<u>2.104.287</u>
Totaal passiva	<u>4.847.680</u>	<u>6.080.805</u>

FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING (in euros)

	2013		Begroting	2013	2012
BATEN					
Directe opbrengsten					
1. Overige inkomsten	377.776		320.000		1.049.436
Totale opbrengsten	377.776		320.000		1.049.436
Subsidies/Bijdragen					
2. Subsidie OCW	5.045.499		4.760.000		7.202.975
3.1 Subsidies uit publieke middelen	61.673		0		2.771.559
3.2 Bijdragen uit private middelen	0		0		9.661
Totale subsidies/bijdragen	5.107.172		4.760.000		9.984.195
TOTALE BATEN	5.484.948		5.080.000		11.033.631
LASTEN	fte's				
4. Beheerlasten personeel					
4.1 Waarvan vast contract	7,67	540.357	717.300		1.272.531
4.2 Waarvan tijdelijk contract	0,00	0			
4.3 Waarvan inhuur	0,50	22.096			
4.4 Overige beheerslasten personeel		201.044			
Totaal beheerslasten personeel		763.497			
5. Beheerlasten materieel		946.702	662.800		3.950.412
6. Activiteitenlasten personeel					
6.1 Waarvan vast contract	39,88	2.726.323	3.019.150		4.706.911
6.2 Waarvan tijdelijk contract	1,78	54.397			
6.3 Waarvan inhuur	0,00	0			
Totaal activiteitenlasten personeel		2.780.720			
7. Activiteitenlasten materieel		1.086.762	725.750		2.800.897
TOTALE LASTEN		5.577.681	5.125.000		12.730.751
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING		-92.733	-45.000		-1.697.120
8. Rentebaten en inkomsten uit beleggingen		106.535	45.000		121.529
EXPLOITATIERESULTAAT		13.802	0		-1.575.591
Resultaatbestemming					
Resultaat		13.802	0		-1.575.591
Ten laste/gunste van bestemmingsfonds/voorziening					
Bestemmingsfonds Algemeen OCW		-12.696	0		444.460
Bestemmingsfonds Reorganisatie OCW 2005		16.948	0		26.654
Ten laste/gunste van Algemene reserve		18.054	0		-1.104.477

Kasstroomoverzicht over 2013 (in euros)			
	2013	2012	
I Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat	13.802	1.575.591-	
Afschrijvingen materiële vaste activa	113.138	241.253	
Mutatie voorzieningen	16.108	2.511.944	
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	143.048	1.177.607	
Mutatie in voorraden	-	1.075	
Mutatie vorderingen	1.399.166	1.188.648-	
Mutatie langlopende schulden	99.500-	99.500-	
Mutatie kortlopende schulden	1.163.536-	949.099-	
Totaal mutaties werkkapitaal	136.130	2.236.172-	
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	279.178	1.058.566-	
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa	30.682-	8.139-	
Investerings in effecten	52.183-	10.571-	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	82.865-	18.710-	
3. Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing van langlopende leningen	-	-	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-	
Mutatie liquide middelen I en II	196.313	1.077.276-	
Liquide middelen einde boekjaar	3.047.181	2.850.868	
Liquide middelen begin boekjaar	2.850.868	3.928.144	
Mutatie liquide middelen	196.313	1.077.276-	

CATEGORIALE EXPLOITATIEREKENING (in euros)

	2013	Begroting 2013	2012
BATEN			
Directe opbrengsten			
Overige inkomsten	377.776	320.000	1.049.436
Totale opbrengsten	377.776	320.000	1.049.436
Subsidies/Bijdragen			
Subsidie OCW	5.045.499	4.760.000	7.202.975
Subsidies uit publieke middelen	61.673	0	2.771.559
Bijdragen uit private middelen	0	0	9.661
Totale subsidies/bijdragen	5.107.172	4.760.000	9.984.195
TOTALE BATEN	5.484.948	5.080.000	11.033.631
LASTEN			
Lonen en salarissen	2.832.908	2.817.350	4.544.580
Sociale lasten	395.908	385.000	614.773
Pensioenlasten	276.731	280.000	423.436
Afschrijvingen	13.638	0	141.754
Directe productiekosten	924.388	725.750	2.800.897
Overige bedrijfslasten			
. Huisvestingskosten	439.695	435.500	714.381
. Kantoorkosten	487.369	202.300	3.065.572
. Publiciteitskosten	6.000	25.000	28.705
. Diverse personeelskosten	201.044	254.100	396.653
	1.134.108	916.900	4.205.311
TOTALE LASTEN	5.577.681	5.125.000	12.730.751
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	-92.733	-45.000	-1.697.120
Rentebaten en inkomsten uit beleggingen	106.535	45.000	121.529
EXPLOITATIERESULTAAT	13.802	0	-1.575.591
Resultaatbestemming			
Resultaat	13.802	0	-1.575.591
Ten laste/gunste van bestemmingsfonds/voorziening			
Bestemmingsfonds Algemeen OCW	-12.696	0	444.460
Bestemmingsfonds Reorganisatie OCW 2005	16.948	0	26.654
Ten laste/gunste van Algemene reserve	18.054	0	-1.104.477

GRONDSLAGEN VOOR DE FINANCIËLE VERSLAGLEGGING (alle bedragen in euros)

Waarderingsgrondslagen

Algemeen

Per 1 januari 2013 is Stichting Kennisinstituut Cultuureducatie en Amateurkunst ontstaan uit een juridische fusie van Stichting Cultuurnetwerk Nederland en Stichting Kunstfactor. Beide stichtingen zetten op deze manier hun activiteiten gezamenlijk voort, waardoor de fusie wordt behandeld als een samensmelting van belangen. Hierop volgend zijn de vergelijkende cijfers over het boekjaar 2012 aangepast, als de fusie in 2012 reeds een feit was.

Stichting LKCA is statutair gevestigd in Utrecht aan de Kromme Nieuwegracht 66, 3512HL. De stichting heeft ten doel: de kwaliteit van cultuureducatie, in en buiten het onderwijs, en de amateurkunst te bevorderen; bij te dragen aan de professionalisering van cultuureducatie in het onderwijs, de educatiefunctie in de cultuursector en de deskundigheidsbevordering - bestuurlijk en artistiek - binnen de amateurkunst; de voorgenoemde doelen uit te voeren in een continue interactie met haar doelgroepen en in samenwerking met partners, vanuit het besef dat deelname aan cultuur en actieve kunstbeoefening in de hele levensloop bijdraagt aan het welzijn van mensen en de leefbaarheid van de samenleving.

De stichting heeft de jaarrekening opgesteld volgens het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies.

Indien niet anders vermeld, zijn de activa en passiva gewaardeerd voor de nominale bedragen. Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. De baten en lasten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben uitgaande van historische kosten. Verliezen worden verantwoord als deze voorzienbaar zijn.

WNT

Het normenkader rondom de 'Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (hierna: WNT) is bekrachtigd in het Besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000106049 en de Regeling van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 26 februari 2014, nr. 2014-0000 104920. De Aanpassingswet WNT is als onderdeel van dit normenkader nog niet formeel aangenomen door de Eerste Kamer. Voor het opmaken van de jaarrekening is in lijn met de mededeling van de minister van BZK d.d. 12 februari 2014, gepubliceerd in de Staatscourant d.d. 18 februari 2014, de Aanpassingswet WNT wel als onderdeel van het normenkader gehanteerd.

Ten aanzien van interim-functionarissen die geen topfunctie vervullen heeft LKCA gebruik gemaakt van de mogelijkheid die paragraaf 6 van de Beleidsregels toepassing WNT biedt inzake de volledige openbaarmaking van deze functionarissen. Op basis van de Beleidsregels toepassing WNT (inclusief de wijziging van paragraaf 6 volgens besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van 12 maart 2014, nr 2014 - 0000142706) kan en hoeft LKCA niet volledig te voldoen aan de verplichting voor openbaarmaking van deze interim-functionarissen zoals voorgeschreven in artikel 4.2 lid 2c van de WNT (inclusief verwerking Aanpassingswet WNT).

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de historische kostprijs onder aftrek van de lineair berekende afschrijvingen. De afschrijving is vastgesteld op 33 1/3 % per jaar van de kostprijs. De afschrijvingen vangen aan in het jaar dat het middel in gebruik wordt genomen voor het gehele jaar waarin het middel in gebruik is genomen.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Effecten

De effecten zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere beurswaarde.

Passiva

Pensioenen

De pensioenen zijn ondergebracht bij het Pensioenfonds Zorg en Welzijn. De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord. De te betalen premie dan wel de vooruitbetaalde premie per jaareinde wordt als overlopend passief respectievelijk overlopend actief verantwoord.

Grondslagen voor de resultaat bepaling

Projecten

De baten en lasten van projecten worden toegerekend aan het jaar waarin het project in de begroting van het LKCA is opgenomen.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Specificatie balans per 31 december 2013 (in euros)		
	2013	2012
Vaste activa		
Materiële vaste activa		
1. Verbouwing Kromme Nieuwegracht 66 te Utrecht		
Betreft de nog niet geheel afgeschreven verbouwingen		
De afschrijving is vastgesteld op 10 % per jaar.		
Aanschafwaarde per ultimo boekjaar	1.049.199	1.049.199
Afschrijving:		
- afschrijving t/m ultimo lopend boekjaar	-472.928	-352.200
- afschrijving lopend boekjaar:	-99.500	-120.728
Boekwaarde per 31 december	<u>476.771</u>	<u>576.271</u>
2. Inventaris en inrichting		
Betreft de nog niet geheel afgeschreven investeringen in hard- en software		
De afschrijving is vastgesteld op 33 1/3 % per jaar.		
Aanschafwaarde per ultimo boekjaar	38.822	13.260
Afschrijving:		
- afschrijving t/m ultimo lopend boekjaar	-2.015	0
- afschrijving lopend boekjaar:	-13.638	-7.136
Boekwaarde per 31 december	<u>23.169</u>	<u>6.124</u>
Vlottende activa		
Vorderingen		
3. Debiteuren		
Debiteuren	13.259	17.976
Af: voorziening dubieuze debiteuren	-208	-353
	<u>13.051</u>	<u>17.623</u>
4. Gelieerde rechtspersonen		
St. Ganzenmarkt 6	0	90.520
	<u>0</u>	<u>90.520</u>
5. Minister van OCW		
Frictiekostenvergoeding		
DK/478520	0	1.189.813
	<u>0</u>	<u>1.189.813</u>
6. Overige subsidieverstrekkers		
Gemeente Rotterdam, Kunstfactor Live!	0	5.000
	<u>0</u>	<u>5.000</u>
7. Overige vorderingen		
Waarborgsom Post NL	0	2.525
Voorschotten personeel	38	4.673
Rente	57.859	89.247
Paypal	500	500
PFZW	0	3.921
NS Jaarkaarten openbaar vervoer	3.527	22.336
Vooruitbetaald	0	777
LKCA	0	449
SJ van de Linden	0	4.982
VCPS	72.277	0
Kulturelle Samrad i Danmark	1.893	0
Overige	2.021	4.699
	<u>138.115</u>	<u>134.109</u>

	2013	2012
8. Overlopende activa		
Vooruitbetaald op huurcontract	0 0	113.267 113.267
Beleggingen		
Beleggingen in zakelijke waarden	151.900	104.244
Beleggingen in vastrentende waarden	997.493 1.149.393	992.966 1.097.210
De beleggingen zijn opgenomen tegen de verkrijgingsprijs of lagere beurswaarde. De beurswaarde per 31/12/13 bedraagt € 1.210.301		
Liquide middelen		
Banken	3.047.181	2.850.284
Kas	0 3.047.181	584 2.850.868

Voor het huurcontract van de Kromme Nieuwegracht te Utrecht is een bankgarantie afgegeven van € 91.316.
Dit garantiebepdrag staat op een geblokkeerde spaarrekening bij de Rabobank.

Eigen Vermogen

	2013	2012
9. Algemene reserve		
Saldo per 1 januari	376.979	1.350.548
Vrijval egalisatiereserve investeringen	0	130.908
Vanuit resultaatbestemming	18.054	-1.104.477
Saldo per 31 december	<u>395.033</u>	<u>376.979</u>
9.1 Bestemmingsfondsen OCW		
9.1.1 Algemeen		
Het uitgangspunt voor de vorming van dit fonds is het aandeel OCW subsidie in de totale opbrengsten maal het exploitatieresultaat.		
Saldo per 1 januari	0	426.264
Vanuit resultaatbestemming	12.696	-426.264
Saldo per 31 december	<u>12.696</u>	<u>0</u>
9.1.2 Reorganisatie 2005		
Saldo per 1 januari	74.212	100.866
Af: correctie wachtgelden 2012	<u>-934</u>	<u>-927</u>
	-934	-927
Af: besteding in 2013 € 16.014 waarvan tlv reserve		
-wachtgelden	16.014	18.489
-vrijval ten gunste van resultaat	<u>0</u>	<u>7.238</u>
	16.014	25.727
Per saldo vanuit resultaatbestemming	-16.948	-26.654
Saldo per 31 december	<u>57.264</u>	<u>74.212</u>

	2013	2012
Voorzieningen		
10. Overige voorzieningen		
10.1 Voorziening wachtgelden Reorganisatie LOKV/NCA		
Met ingang van het jaar 2008 draagt het ministerie van OCW zijn wachtgeldverplichtingen tav het LOKV, Nederlands Instituut voor Kunsteducatie en het NCA, Nederlands Centrum Amateurtoneel over aan Cultuurnetwerk Nederland nu LKCA (brief DK/AZ/2007/43444) Het ministerie van OCW heeft hiervoor een éénmalige bijdrage verstrekt van € 460.000 à fonds perdu. Dit bedrag is gelijk aan de verwacht nog te betalen wachtgelden vanaf 2008 tot en met 2015. Een eventueel positief saldo aan het eind van de wachtgeldperiode kan worden benut voor de doelstelling van Cultuurnetwerk Nederland.		
Saldo per 1 januari	12.115	347.112
Bij: correctie wachtgelden 2012	755	1.452
Bij: rente 2012	<u>0</u>	<u>6.156</u>
	755	7.608
Af: besteding in 2013 € 2.665 waarvan tlv reserve		
-wachtgelden	2.665	6.287
-vrijval ten gunste van resultaat	<u>0</u>	<u>336.318</u>
	2.665	342.605
Per saldo vanuit resultaatbestemming	-1.910	-334.997
Saldo per 31 december	<u>10.205</u>	<u>12.115</u>
10.2 Voorziening wachtgelden Reorganisatie Cultuurnetwerk 2012		
Saldo per 1 januari	594.154	0
Bij: ten laste van resultaat	<u>0</u>	<u>594.154</u>
	0	594.154
Af: besteding in 2013 € 49.146 waarvan tlv reserve		
-wachtgelden	<u>49.146</u>	<u>0</u>
	49.146	0
Per saldo vanuit resultaatbestemming	-49.146	594.154
Saldo per 31 december	<u>545.008</u>	<u>594.154</u>
10.3 Voorziening wachtgelden Reorganisatie Kunstfactor 2012		
Saldo per 1 januari	2.342.787	90.000
Bij: ten laste van resultaat	273.532	2.342.787
Bij: correctie wachtgelden 2012	<u>16.202</u>	<u>0</u>
	289.734	2.342.787
Af: besteding in 2013 € 222.569 waarvan tlv reserve		
-wachtgelden	222.569	0
-vrijval ten gunste van resultaat	<u>0</u>	<u>90.000</u>
	222.569	90.000
Per saldo vanuit resultaatbestemming	67.165	2.252.787
Saldo per 31 december	<u>2.409.952</u>	<u>2.342.787</u>

	2013	2012
Langlopende schulden		
11. Egalisatierekening Verbouwing Kromme Nieuwegracht 66 te Utrecht		
Bijdrage Gemeente Utrecht	597.000	597.000
EFRO-gelden	<u>398.000</u>	<u>398.000</u>
	995.000	995.000
Vrijval door afschrijvingen tot en met voorgaand jaar	-418.729	-319.229
Vrijval door afschrijving boekjaar	-99.500	-99.500
Stand per 31 december	<u><u>476.771</u></u>	<u><u>576.271</u></u>

Het aandeel van Kunstfactor in de verbouwing van de Kromme Nieuwegracht is grotendeels gefinancierd via de gemeente Utrecht, die een bijdrage had toegezegd van € 995.000, omdat Kunstfactor zich definitief heeft gevestigd in de gemeente. Voor de gemeente was dit belangrijk in verband met de uitbreiding en behoud van werkgelegenheid, versterking van het culturele profiel van de stad en de toename van samenwerkingsverbanden met bedrijven en instellingen. De subsidieverlening is gebaseerd op een exploitatie van het gebouw gedurende een periode van 10 jaar. Indien, om welke reden dan ook, een einde komt aan het gebruik door Kunstfactor, dient een evenredig deel van de verleende subsidie terugbetaald te worden. In overleg met de gemeente Utrecht is deze terugbetalingsverplichting per 1 januari 2013 overgenomen door de rechtsopvolger van Kunstfactor, het Landelijk Kennisinstituut voor Cultuureducatie en Amateurkunst.

	2013	2012
Kortlopende schulden		
12. Gelieerde rechtspersonen		
St. Ganzenmarkt 6	7.318	0
	<u>7.318</u>	<u>0</u>
13. Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonbelasting	156.072	299.423
BTW	0	1.005
	<u>156.072</u>	<u>300.428</u>
14. Schulden inzake pensioenen		
Te betalen premie PGGM	7.898	975
	<u>7.898</u>	<u>975</u>
15. Overige schulden		
Netto salarissen	980	2.690
Vakantiegeld/-dagen	241.842	189.304
Lopende contracten: in verband met opdrachten	10.000	160.480
Kortlopende schulden: in verband met opdrachten	49.568	89.437
Accountant	7.052	20.261
Bankkosten	1.351	219
St. Ganzenmarkt 6: Portikosten, Kopieerkosten, Zaalhuur	0	7.123
St. Impresariaat Uit de Kunst	0	1.600
Holland van Gijzen	0	4.538
RvT Cultuurnetwerk Nederland	0	3.000
NS Reizigers	4.046	0
Afkoopsom contract Exact	0	22.000
Berenschot	12.000	0
Fontys	7.070	0
Gengu	76.375	0
Overige	<u>13.610</u>	<u>65.888</u>
	<u>423.894</u>	<u>566.540</u>
16. Overlopende passiva		
Nog te besteden subsidies OCW:		
- Structurele subsidie	0	0
- Basisfaciliteit digitale informatie ce (cultuurplein.nl) 2009-2012	0	42.934
- Bulletin Cultuur & School 2009-2012	0	71.577
- Verbreding versterking ce lerarenopleiding VO 2010	0	60.466
- Brede School 2008-2011	0	95.908
- ICC traject 2009-2012	0	155.376
- Verdieping Pabo's 2009-2015	0	245.485
- Europese conferentie 2014	<u>49.200</u>	<u>0</u>
	49.200	671.746
Cultuurprofielscholen: vereniging	0	43.599
Grundtvig Art Age	7.383	11.059
Muziek Telt	0	99.493
FCP	84.253	0
DMO Amsterdam	14.250	0
Stichting RCOAK	23.000	0
VSBfonds	23.000	0
Fonds Sluyterman van Loo	<u>23.000</u>	<u>0</u>
	<u>224.086</u>	<u>825.897</u>

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Minister van OCW	
Cultuurnotasubsidie 2014-2016	
DK/563228	
2014-2016	<u>15.136.497</u>
	15.136.497
Minister van OCW	
Monitor amateurkunst 2013 en 2015	
DK/504966	
2015	<u>37.000</u>
	37.000
DMO Amsterdam	
13/01077	
2014	<u>750</u>
	750
Grundtvig	
	<u>3.400</u>
	3.400
Totaal	<u><u>15.177.647</u></u>
Huur- en dienstencontract St. Ganzenmarkt 6	
Periode 2014	<u>544.688</u>
ten laste van exploitatie 2014	<u><u>544.688</u></u>

Specificatie functionele exploitatierekening 2013 (in euros)

	Gerealiseerd 2013	Begroting 2013	2012
Baten			
Opbrengsten			
1. Directe opbrengsten			
1.1 Publieksinkomsten			
Actua	9.004	0	
Kennisnetwerk overheden	540	0	
Netwerkdagen culturele instellingen	1.483	0	
Conferentie Tangible Pasts	8.590	0	
Dekundigheidsbevordering cultuureducatie primair onderwijs	8.959	0	
Versterking kunstbeoefening ouderen	7.012	0	
Intervisiebijeenkomsten kennisdeling community arts	3.890	0	
Cultuur + Educatie	11.555	0	
Kunst Versterkt	3.050	0	
Dag van de Cultuureducatie	65.360	0	
Conferentie onderzoek in Cultuureducatie en Amateurkunst (VOCA)	14.095	0	
Overige	583	150.000	55.348
Totaal	134.121	150.000	55.348
1.2 Overige inkomsten			
Vereniging CultuurProfielScholen	140.090	0	
Advies en vertegenwoordiging LKCA	1.734	0	
Adviescommissie museum Jan Cunen	341	0	
Fonds Cultuurparticipatie			
-Moneva TOM	16.290	0	
-Kunst Versterkt	10.734	0	
-Moneva matchingsregeling CeK	14.480	0	
-Ouderen en Cultuur	23.000	0	
Grundtvig	5.569	0	
Codarts Rotterdam: Netwerk KVDO	6.607	0	
EUR ESHCC: Conferentie Tangible Pasts	5.216	0	
Raad voor Cultuur: Inventarisatie infrastructuur	11.946	0	
Ministerie van OCW: Bijeenkomst bestuurlijk kader 16/12/2013	7.648	0	
Overige	0	170.000	994.088
Totaal	243.655	170.000	994.088
Totaal opbrengsten	377.776	320.000	1.049.436

Bijdragen			
2. Subsidie OCW	Gerealiseerd 2013	Begroting 2013	2012
2.1 Jaarlijkse subsidie uit de Cultuurnota			
Subsidie volgens Cultuurnota 2013-2016 437659	5.031.762	4.760.000	7.180.589
Arbeidskostenontwikkeling 563228	13.737	0	22.386
Totaal 2. Subsidie OCW	5.045.499	4.760.000	7.202.975
3. Overige Subsidies/Bijdragen			
3.1 Subsidies uit publieke middelen			
OCW:Monitor amateurkunst 2013 en 2015 DK/504966	46.000	0	
Fonds Cultuurparticipatie -Ouderen en Cultuur	15.673	0	
OCW:Frictiekostenvergoeding 2012 DK/478520			1.189.813
OCW: overigen 2012			1.554.205
Overigen 2012			27.541
	61.673	0	2.771.559
3.3 Bijdragen uit private middelen			
Overigen 2012			9.661
Totaal 3. Overige Subsidies/Bijdragen	0	0	9.661
Som van opbrengsten en bijdragen	5.484.948	5.080.000	11.033.631

		Gerealiseerd 2013		Begroting 2013		2012
Beheerslasten						
4. Personeelslasten						
4.1	Personeelslasten per onderdeel	fte 31/12		fte		fte
4.1.1	Bestuur vaste contract	1,89	126.017	99.720	2,42	300.855
	Af: uitgeleend aan St. Ganzenmarkt 6	-0,05	-6.551		-0,20	-31.960
4.1.2	Afdeling Middelen vaste contract	6,13	445.772	363.480	9,69	829.529
	Bij: ingeleend van St. Ganzenmarkt 6	0,50	22.096		0,22	11.896
	Af: uitgeleend aan St. Ganzenmarkt 6	-0,30	-28.408	0	-1,27	-98.473
		8,17	558.926	0,00	463.200	10,86
	Bij: PGGM, correcties pensioenpremie		441			0
	Af: UWV, correcties sociale lasten		-5.271	-		-440
	Bij: Uitzendkrachten en inhuur derden		0	-		200.349
	Af: Ziekengeld		0	-		-7.679
	Bij: reservering vakantiegeld/uren en eju		8.396	-		-4.126
	Af: correcties loonheffing/pensioen		-39	-		-64
		8,17	562.453	0,00	463.200	10,86
4.2	Overige personeelskosten					
	Scholing/trainingen/seminars		36.400	60.000		133.779
	Arbozorg		11.352	15.000		15.787
	Wervingskosten		22.259	40.000		0
	Reiskosten woon-werk		91.491	100.000		134.518
	Vaste telefoonvergoeding		10.260	11.100		0
	Kosten vervanging bij ziekte		0	0		31.685
	Overige personeelslasten		29.282	28.000		80.884
			201.044	254.100		396.653
4.3	Doorberekende beheerslasten als materiële lasten					-324.009
Totaal beheerslasten personeel			763.497	717.300		1.272.531
5. Materiële lasten						
5.1	Huisvestingskosten					
	Huisvestingskosten		439.695	435.500		810.975
	Verantwoord onder activiteitenlasten					-96.594
			439.695	435.500		714.381
5.2	Kantoor- en organisatiekosten					
	Kantoorbenodigdheden		3.970	3.000		8.367
	Porti/vrachtkosten		5.749	7.000		18.303
	Telefoonkosten		10.937	21.300		57.863
	Drukwerk		6.905	5.000		10.878
	Kopieerkosten		14.154	30.000		60.722
	Bankkosten		3.675	3.000		4.298
	Vergaderkosten		955	7.000		0
	Accountantskosten		14.460	15.000		27.237
	Salarisadministratie		9.680	15.000		18.833
	Algemene bureauliteratuur		2.250	2.000		2.445
	Representatiekosten		492	0		239
	Adviezen van derden		14.762	7.500		12.469
	Reorganisatiekosten 2005		16.948	0		19.416
	Reorganisatiekosten 2013		275.650	0		0
	Reorganisatiekosten LOKV/NCA		0	0		-336.318
	Reorganisatiekosten 2012 Cultuurnetwerk		0	0		721.301
	Reorganisatiekosten 2012 Kunstfactor		0	0		2.342.787
	Overige organisatiekosten		15.890	11.000		50.020
	Raad van Toezicht en ondernemingsraad		18.034	6.000		74.024
	Kantoor- en organisatiekosten		414.511	132.800		3.092.884
5.3	Automatiseringskosten		72.858	69.500		61.371
5.4	Algemene publiciteitskosten		6.000	25.000		28.705
5.5	Afschrijvingskosten		13.638	0		141.754
5.6	Doorberekende beheerslasten als materiële lasten		0			-88.683
Totaal beheerslasten materieel			946.702	662.800		3.950.412
Totaal beheerslasten			1.710.199	1.380.100	0	5.222.943

	Gerealiseerd 2013		Begroting 2013		2012	
Activiteitenlasten						
6. Personeelslasten						
6.1. Activiteitenlasten personeel	fte 31/12		fte		fte	
6.1.1.1 Afdeling Onderzoek & Monitoring vast contract	6,67	546.723		424.759	3,26	262.680
6.1.1.2 Afdeling Onderzoek & Monitoring tijdelijk contract	1,11	43.170		0	0,00	0
6.1.2.1 Afdeling Informatie & Documentatie vast contract	11,14	755.693		771.696	9,94	661.085
6.1.2.1 Afdeling Informatie & Documentatie tijdelijk contract	0,67	11.227		0	0,00	0
6.1.3 Afdeling Communicatie		0		160.304	2,78	180.295
6.1.4 Afdeling Cultuureducatie vast contract	11,52	849.814		923.612	10,64	829.917
6.1.5 Afdeling Amateurkunst vast contract	10,55	731.851		694.433	39,47	3.015.652
Salariskosten onvoorzien				44.346		
	41,66	2.938.478	0,00	3.019.150	66,09	4.949.629
Bij:vakbondscontributie		2.973				2.111
Af: salariskosten tlv projecten		0				-3.094
Af: ziekengeld		-33.793				-103.246
Bij: reservering vakantiegeld/uren en eju		44.141				-146.673
Af: overlopende salariskosten		-8.705				8.184
Af: doorberekend als materiële lasten activiteiten		-162.374				0
Totaal 6.1 activiteitenlasten personeel	41,66	2.780.720	0,00	3.019.150	66,09	4.706.911
7. Materiële lasten						
7.1 Materiële lasten per activiteit						
7.1.1 Bestuur						
Strategische agenda beleidsplan LKCA		15.804				
Corporate communicatiebeleid		189				
Productie middelen bewaken en onderhoud huisstijl		81.152				
Ontwikkelen nieuwe opzet nieuwsbrief LKCA		363				
Relatiebeheer		3.158				
Intranet		1.936				
Interne nieuwsbrief		1.089				
Kennisuur organisatie		2.496				
Studium generale medewerkers LKCA		987				
Traject resultaatgesprekken		2.360				
Advies en begeleiding (overig) onderzoek		83				
Afronding en overdracht BVO		85				
Vertrouwenspersoon		43				
BHV-er		32				
Afdelingskosten		4.248				
Totaal Bestuur		114.025		0		0
7.1.2 Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie						
B. Analyse en reflectie						
Mapping document actieve cultuurparticipatie		9.877				
Digitale amateurkunstwijzer		43				
Valorisatie monitoronderzoek amateurkunst		15.500				
Onderzoek Voorzieningen amateurkunst / MAK nieuwe opzet		33.273				
Ouderen en Cultuurparticipatie, gezamenlijk programma met fondsen		40.723				
Ouderen en Cultuurparticipatie, bevorderen van deskundigheid		19.163				
D. Actieve kennisdeling						
Tandem, internationaal programma bevordering deskundigheid		127				
Urban Arts		2.638				
E. Sturen en versterken van netwerken						
Netwerk landelijke koepelorganisaties amateurkunst		2.031				
Afdelingskosten		5.625				
Totaal Vernieuwing van de infrastructuur voor actieve cultuurparticipatie		129.000		157.000		0
7.1.3 Productcluster A: Digitaal Kenniscentrum						
Innovatie Kennisbank		17.127				
Bouw en implementatie nieuwe website en nieuw cms		159.737				
Gebruikersanalyse digitale media voorgangers LKCA		1.665				
Redactie en onderhoud website		17.645				
Good practices		327				
Database en website CAL XL		35				
Venster op Onderzoek Cultuureducatie en Amateurkunst		24				
Grundtvig: internationale uitwisseling buitenschoolse kunsteducatie		4.212				
Afronding werkzaamheden Cultuurnetwerk en Kunstfactor		7.793				
Afbouw en omzetting Podium op school.nl		163				
Afdelingskosten		20.613				
Totaal Productcluster A: Digitaal Kenniscentrum		229.341		196.200		

	Gerealiseerd 2013	Begroting 2013	2012
7. Materiële lasten			
7.1.4 Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools			
A. Digitaal Kenniscentrum			
Beheer en onderhoud Cultuurplein resp. Onderwijsportal LKCA	3.448		
Erfogoededucatie en internet LKCA	27		
Cultuurcommunity AliceMoves	14.427		
Tijdschrift Cultuur +Educatie	25.957		
B. Analyse en reflectie			
Inventarisatie en beleid erfogoededucatie PO CeK	393		
Ontwikkelingen in het basisonderwijs	453		
Analyse aanvragen matchingsregeling CeK	184		
Moneva matchingsregeling CeK	35.047		
Gevalsstudie leerlijnen professionalisering CeK	548		
Van cultuureducatie op school naar cultuurparticipatie in de vrije tijd	816		
Verbinding amateurkunst en cultuureducatie op school	2.775		
Inventarisatie Talentontwikkeling	91		
Moneva Talentontwikkeling	19.381		
Bijzonder leerstoel Cultuureducatie en Cultuurparticipatie	619		
Bijzonder hoogleraar historische cultuur en educatie	28.000		
C. Richtlijnen, leerplannen en normstelling			
Kwaliteit cultuureducatie Pabo	2.192		
Ontwikkeling leerlijn PO met SLO	129		
Praktijkonderzoek beoordeling kunstvakken basisschool	20		
Ontwikkelen en evalueren referentieniveaus voor buitenschoolse kunsteducatie	873		
Evaluatie methodieken buitenschoolse kunsteducatie	58		
Methodieken instrumentaal muziekonderwijs	4.628		
D. Actieve kennisdeling			
LinkedIn Cultuureducatie	20		
Netwerkdagen culturele instellingen	4.307		
Dag van de Cultuureducatie Nederland	82.104		
Dag van de Cultuureducatie Vlaanderen	3		
Vakoverleg erfgoedconsulenten (netwerk)	853		
Studiedag Museum- en erfgoededucatie	600		
Conferentie Tangible Pasts	9.723		
Strategisch Beraad Kunstonderwijs	897		
Afstemming Cultuureducatie met kwaliteit (CeK)	427		
Duurzame samenwerking onderwijs en culturele instellingen	58		
Vereniging CultuurProfielScholen (VCPS)	140.090		
Cultuurwerkplaatsen VO	-7.680		
Deskundigheidsbevordering artistiek kader	9.937		
Aansluiting beroepspraktijk en de opleidingen van professionals	6.366		
Bijeenkomsten docenten buitenschoolse kunsteducatie	112		
Deskundigheidsbev. voor het werken met mensen met een beperking	1.260		
Kennisatelier en expertmeeting Talentontwikkeling	11.208		
Inhoudelijke kenniskring talentontwikkeling	4.395		
Kenniscommunity SkillsKunst	7.827		
Symposia Cultuur+Educatie	108		
Europese conferentie Cultuureducatie met Kwaliteit PO	46.402		
Adviescommissie Museum Jan Cunen	95		
E. Sturen en versterken van netwerken			
Platform erfgoededucatie	153		
Bijeenkomst 16/12 OCW bestuurlijk kader	6.363		
Deskundigheidsbevordering cultuureducatie primair onderwijs	8.064		
F. Publieksbeïnvloeding			
Blog Cultuureducatie met Kwaliteit	313		
G. Beleidsbeïnvloeding			
Cultuurcoach en brede school	284		
Afdelingskosten	3.474		
Totaal Verbetering van de kwaliteit van cultuureducatie binnen- en buitenschools	477.829	193.700	0

	Gerealiseerd 2013	Begroting 2013	2012
7. Materiële lasten			
7.1.5 Versterking verbinding tussen actieve cultuurparticipatie en andere sectoren			
B. Analyse en reflectie			
Moneva stimuleringsprogramma kunstbeoefening ouderen	205		
Moneva FCP-programma Versterking actieve cultuurparticipatie (Vac)	53		
D. Actieve kennisdeling			
Conferentie Kunst Versterkt	17.517		
Deskundigheidsbevordering makers community arts	4.132		
Intervisiebijeenkomsten kennisdeling community arts	4.930		
Kunst versterkt, erbinding kunstbeoefening met andere sectoren	5.442		
E. Sturen en versterken van netwerken			
Platform lokale en regionale professionals voor cultuurparticipatie	3.774		
Totaal Versterking verbinding actieve cultuurparticipatie en andere sectoren	36.053	40.750	0
7.1.6 Bevordering van de waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie			
B. Analyse en reflectie			
Onderzoek doelgroepen	32.071		
Jaarboek actieve cultuurparticipatie 2013	12.768		
D. Actieve kennisdeling			
Voorlichtingsbijeenkomsten en colleges	343		
Samenwerking en verbinding in de Week van de Amateurkunst	7.025		
Conferentie Onderzoek Cultuureducatie en Cultuurparticipatie	12.139		
E. Sturen en versterken van netwerken			
Netwerken internationaal afdeling Amateurkunst	3.190		
Netwerken internationaal afdeling Cultuureducatie	1.377		
Netwerken internationaal afdeling Onderzoek & Monitoring	3.605		
Advies en vertegenwoordig LKCA algemeen	885		
Advies tot 4 uur	39		
G. Beleidsbeïnvloeding			
Actualisatie gemeentelijk cultuureducatiebeleid	6.345		
Kennisnetwerk overheden	1.198		
F. Publieksbeïnvloeding			
Blog Kunst en cultuur en hoe eraan deel te nemen	206		
Publicatie artikelen	232		
Onderzoekagenda: publiceren en de werking ervan stimuleren	1.870		
Max van der Kamp Scriptieprijs	7.238		
Advies Kunstzone	4		
Afdelingskosten	9.979		
Totaal Bevordering van de waardering voor cultuureducatie en actieve cultuurparticipatie	100.514	138.100	0
Totaal activiteitenlasten materieel	1.086.762	725.750	2.800.897
Totaal activiteitenlasten	3.867.482	3.744.900	7.507.808
Totaal activiteiten- en beheerslasten	5.577.681	5.125.000	12.730.751

	Gerealiseerd 2013	Begroting 2013	2012
8. Rentebaten en inkomsten uit beleggingen			
Ontvangen bank/giro rente/deposito's	58.963	45.000	75.958
Dividenden	2.202	0	2.559
Rente obligaties	30.797	0	30.901
Gerealiseerde koersresultaten	21.964	0	12.866
Niet gerealiseerde koersresultaten	0	0	2.346
Af:			
- dividendbelasting	-158	0	-164
- bewaarloon + beheervergoeding	-3.104	0	-2.676
- provisies aan/verkoop effecten	-206	0	-261
- niet gerealiseerde koersresultaten	-3.923	0	0
Saldo rentebaten en -lasten	106.535	45.000	121.529

Toelichting bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Naam instelling	Functie	Aard van de functie	Naam	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten vergoedingen	Werkgeversdeel van voorzieningen tbv beloningen betaalbaar op termijn		Datum aanvang dienstverband in het boekjaar	Datum einddatum dienstverband in het boekjaar	Omvang dienstverband in fte	Totaal
LKCA	Bestuurslid	Gewezen topfunctionaris	P.H.A.M. Hagnaars	88.130	453	6.329			31-8-2013	1,11	94.912
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	B. Berenbroek		560						560
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	D. Blijleven		60						60
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	M.. van Geel		60						60
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	W. van Herwijnen		560						560
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	B. Murk		60						60
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	A. Buys		1.700						1.700
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	J. Darmanata		11.060						11.060
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	L. Gispen		1.000						1.000
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	D. Schönau		250						250
LKCA	Lid RvT	Gewezen toezichthouder	A. Vervoort		250						250
LKCA	Bestuurslid	Topfunctionaris	O. van Munster	33.858		4.327		1-9-2013		1,00	38.185
LKCA	Lid RvT	Toe­zichthouder	G. Kamstra		6.374						6.374
LKCA	Lid RvT	Toe­zichthouder	J. Kranendonk		500						500
LKCA	Lid RvT	Toe­zichthouder	M. Vermeulen		500						500
LKCA	Lid RvT	Toe­zichthouder	K. Visser		500						500
LKCA	Lid RvT	Toe­zichthouder	R. Brand		500						500
Totaal generaal				121.988	24.387	10.656					157.031

Kwantitatieve gegevens

	Huidig boekjaar		Activiteitenplan	2013-2016
<i>Professionalisering educatie / amateurkunst (programma's, projecten naar doelgroep)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Deelnemers</i>	<i>Aantal</i>	Deelnemers
voor BIS-instellingen	49		40	80
voor overige professionele instellingen en zzp'ers	52	440	100	200
voor Amateurinstellingen	48	45	50	100
<i>Informatiefunctie:</i>	<i>Aantal</i>	<i>Gebruikers</i>		
Abonnementen nieuwsbrieven en periodieken	8	11.641	11	14.000
Websites (unieke bezoekers)	5	206.857	1	171.585
Publicaties	20	2.000	42	10.000
<i>Netwerkfunctie (bijeenkomsten naar doelgroep)</i>	<i>Aantal</i>	<i>Deelnemers</i>		
Cultuur	10	760		
Onderwijs	22	1036		
Onderzoekers	7	300		
Overheden	7	100		
Amateurkunst	11	440		
Buitenschoolse kunsteducatie	5	120		
Erfgoed	2	157		
Internationaal	8	115		
Totaal	72	3028	112	4755
<i>Advies en begeleiding, onderzoek en monitoring</i>	<i>Aantal</i>		<i>Aantal</i>	
Geadviseerde personen of instellingen (strategisch en inhoudelijk, niet helpdesk)	92		78	
Lopende onderzoeken en monitoringstrajecten	6		30	
Helpdesk Informatieaanvragen (telefonisch, e-mail, website en sociale media)	15625		8610	

NB. De hieronder genoemde aantallen twitter en facebook volgers en linked-groepen leden zijn opgenomen onder Helpdesk informatievragen

Social media per 31/12/2013

Twitter volgers

LKCA	2.800
Cultuurplein	1.943
Erfgoededucatie	795
AliceMoves	222
ICC_feed	359
Lang leve kunst	500

Facebook volgers

LKCA	416
Cultuurplein	274
AliceMoves	325
Skills21Kunst	325

Linked-groepen leden

Bedrijfspagina LKCA	166
Netwerk cultuureducatie	4.360
Netwerk amateurkunst	61
Netwerk erfgoededucatie	639
Cultuurplein	1.484
Cultuurcoach	121
Expertisecentra Kunst & Onderwijs	680

Blogs gemiddeld aantal bezoekers

ockervanmunster.blogspot.nl	225
cultuureducatietekwaliteit.blogspot.nl	400

Besteding projectsubsidies OCW 2013-2016

Subsidiebrief	2013	2014	2015	Overige inkomsten 2016 tm verslagperiode	Totaal = Begroting	Kosten tm verslagperiode in het jaar				Totaal	Saldo nog te besteden in 2013
						2013	2014	2015	2016		
1) Monitor amateurkunst											
504966	46.000		37.000		46.000	48.773				48.773	-2.773
					37.000						
					0						
Totaal					83.000					48.773	-2.773
2) Europese conferentie											
521084	49.200				49.200					0	
Totaal					49.200					0	49.200
Totaal generaal 2013											46.427

Overige gegevens

De stichting kent geen statutaire regeling omtrent de bestemming van het resultaat anders dan dat het vermogen van de stichting dient ter verwezenlijking van het doel van de stichting. Bij het verwezenlijken van het doel van de stichting heeft de stichting geen winstoogmerk. Bij een besluit tot ontbinding wordt tevens de bestemming van het liquidatiesaldo vastgesteld. Daarbij blijven de bepalingen van de statuten zoveel mogelijk van kracht.

Voor de resultaatbestemming wordt verwezen naar paragraaf 9, 9.1.1 en 9.1.2 van de specificatie balans per per 31 december 2013.